

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə

**Fərdi Maliyyə Hesabatları
və Müstəqil Auditorun Hesabatı**

Mündəricat

Müstəqil Auditorun hesabatı

Fərdi maliyyə hesabatları

Fərdi mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabat.....	1
Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat.....	2
Fərdi pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat.....	3
Fərdi kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat.....	4

Fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

1 Giriş.....	5
2 Bankın fəaliyyət mühiti.....	5
3 Mühüm uçot siyasəti prinsipləri.....	9
4 Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli ehtimallar və mülahizələr.....	20
5 Yeni və ya yenidən işlənmiş standartların və onlara dair şərtlərin tətbiqi.....	22
6 Yeni uçot qaydaları.....	23
7 Xalis faiz gəlirləri.....	24
8 Faiz qazandıran aktivlər üzrə gözlənilən kredit zərərləri.....	24
9 Xarici valyuta mübadiləsi üzrə xalis gəlir.....	25
10 Haqq və komissiya gəlirləri.....	25
11 Haqq və komissiya xərcləri.....	25
12 Sair gəlir, xalis.....	25
13 Əməliyyat xərcləri.....	25
14 Mənfəət vergisi.....	26
15 Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri.....	27
16 Banklara verilmiş kreditlər.....	29
17 Müştərilərə verilmiş kreditlər.....	30
18 İnvestisiya qiymətli kağızları.....	54
19 Törəmə maliyyə alətləri.....	57
20 Əsas vəsaitlər.....	58
21 Sair aktivlər.....	59
22 Törəmə müəssisələrə investisiyalar.....	60
23 Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər.....	60
24 Mülkiyyətə keçmiş girov.....	60
25 Müştərilərin cari hesabları və depozitləri.....	60
26 Subordinasiya borc öhdəlikləri.....	61
27 Sair borc öhdəlikləri.....	62
28 Buraxılmış istiqrazlar.....	63
29 Nizamnamə kapitalı.....	64
30 Sair öhdəliklər.....	64
31 Seqmentlər üzrə təhlil.....	64
32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti.....	71
33 Kapital riskinin idarə edilməsi.....	98
34 Şərti öhdəliklər və təəhhüdlər.....	98
35 Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar.....	100
36 Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar.....	102
37 Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr.....	107

Müstəqil Auditorun Hesabatı

“Bank Respublika” ASC-nin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə:

Rəy

Bizim fikrimizcə, hazırkı fərdi maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından “Bank Respublika” ASC-nin (“Bank”) 31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə fərdi maliyyə nəticələrini və fərdi pul vəsaitlərinin hərəkətini BMHS Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

Auditin predmeti

Bankın fərdi maliyyə hesabatları aşağıdakılardan ibarətdir:

- 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üzrə fərdi mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabat;
- 31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat;
- həmin tarixdə başa çatan il üzrə fərdi pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat;
- həmin tarixdə başa çatan il üzrə fərdi kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat; və
- mühüm uçot siyasəti prinsipləri və digər izahedici məlumatlar daxil olmaqla, fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər.

Rəy üçün əsas

Biz auditə Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyət rəyimizin “Fərdi maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti” bölməsində əks etdirilir.

Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Müstəqillik

Biz Mühasiblər üçün Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının dərc etdiyi Peşəkar Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Məcəlləsinə (Beynəlxalq Müstəqillik Standartları ilə birlikdə) (MBESŞ Məcəlləsi) uyğun olaraq Bankdan asılı olmadan müstəqil şəkildə fəaliyyət göstəririk. Biz MBESŞ Məcəlləsinə uyğun olaraq, etika ilə bağlı digər öhdəliklərimizi yerinə yetirmişik.

Audit yanaşmamız

İcmal

Əhəmiyyətlilik	• Bank üçün ümumi əhəmiyyətlilik dərəcəsi: 2,479 min AZN. Bu məbləğ vergidən əvvəlki mənfəətin 5%-ni əks etdirir.
Əsas audit məsələləri	• BMHS 9 “Maliyyə alətləri” standartına uyğun olaraq, müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyatın qiymətləndirilməsi.

Audit metodologiyamızın bir hissəsi kimi, biz əhəmiyyətlik dərəcəsini müəyyən etdik və fərdi maliyyə hesabatlarının əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi riskini qiymətləndirdik. Xüsusilə, biz rəhbərliyin (məsələn, ehtimalların irəli sürülməsi və qeyri-müəyyən xarakterli gələcək hadisələrin nəzərdən keçirilməsini özündə ehtiva edən əhəmiyyətli uçot təxminləri) subyektiv mülahizələr tətbiq etdiyi sahələri təhlil etmişik. Bütün audit yoxlamalarımızda olduğu kimi, biz, həmçinin rəhbərlik tərəfindən daxili nəzarət sistemində sui-istifadə riskini nəzərdən keçirmiş, eləcə də, digər məsələlərlə yanaşı, fırıldaqçılıq hallarına görə əhəmiyyətli təhriflərə səbəb olan qeyri-obyektivlik əlamətlərinin olub-olmadığını təhlil etmişik.

Əhəmiyyətlik

Audit prosedurlarının həcmi əhəmiyyətlik dərəcəsindən asılıdır. Audit fərdi maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kifayət qədər əminlik əldə etmək üçün nəzərdə tutulur. Təhriflər fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yarana bilər və fərdi və ya məcmu olaraq istifadəçilərin fərdi maliyyə hesabatları əsasında qəbul edəcəyi iqtisadi qərarlara təsir göstərmək ehtimalı olduğu halda əhəmiyyətli hesab edilir.

Peşəkar mülahizəmizə əsasən biz kəmiyyət baxımından müəyyən əhəmiyyətlik dərəcəsini, həmçinin aşağıdakı cədvəldə göstəriləyi kimi, bütövlükdə fərdi maliyyə hesabatları üzrə ümumi əhəmiyyətliliyi müəyyən etmişik. Bu göstəricilər və keyfiyyət amilləri sayəsində biz auditin həcmi, habelə audit prosedurlarının məzmununu, müddətini və həcmi müəyyən etmiş və mümkün təhriflərin fərdi və ya məcmu olaraq bütövlükdə fərdi maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirmişik.

Bankın maliyyə hesabatları üçün ümumi əhəmiyyətlik	2,479 min AZN
Əhəmiyyətlik dərəcəsinin müəyyən edilməsi	Vergidən əvvəlki mənfəətin 5%-i
Əhəmiyyətlik dərəcəsinin müəyyən edilməsində tətbiq olunan meyarın əsaslandırılması	Biz əsas meyar kimi "vergidən əvvəlki mənfəəti" seçmək qərarına gəlmişik. Bizim fikrimizcə bu, Bankın fəaliyyət nəticələrinin qiymətləndirilməsi üçün istifadəçilər tərəfindən daha çox nəzərdən keçirilən və ümumi qəbul edilmiş meyardır. Biz bu sektorda fəaliyyət göstərən kommersiya təşkilatlarına tətbiq edilən kəmiyyət əhəmiyyətliliyi hədlərinə uyğun olaraq 5%-lik əmsal seçmişik.

Biz audit zamanı 248 min AZN-dən yuxarı məbləğdə aşkar edilmiş təhriflər, habelə fikrimizcə, keyfiyyət amillərinə görə hesabatda əks etdirməyimizə əsas verən bu məbləğdən aşağı olan təhriflər barədə korporativ idarəetməyə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərə məlumat verəcəyimizi onlarla razılaşdırdıq.

Əsas audit məsələləri

Əsas audit məsələləri bizim peşəkar mülahizəmizə görə cari dövrün maliyyə hesabatlarının auditi zamanı ortaya çıxan ən əhəmiyyətli məsələlərdir. Bu məsələlər bütövlükdə fərdi maliyyə hesabatlarının auditi və hazırkı fərdi maliyyə hesabatlarına dair rəyimizin formalaşdırılması zamanı nəzərə alınmış və biz bu məsələlərə dair ayrı rəy bildirmirik.

Əsas audit məsələsi

BMHS 9 "Maliyyə alətləri" standartına uyğun olaraq, müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyatın qiymətləndirilməsi

Gözlənilən kredit zərərlərinin (GKZ) qiymətləndirilməsi müvafiq metodologiya, modellər və ilkin məlumatlardan istifadə etməklə aparılan əhəmiyyətli hesablamadır.

Biz müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə qalıqların əhəmiyyətini və GKZ ehtiyatının müəyyən edilməsində əhəmiyyətli ehtimalların və ya mülahizələrin irəli sürülməsini tələb edən mürəkkəb maliyyə hesabatı standartını nəzərə alaraq, müştərilərə verilmiş kreditlərin dəyersizləşməsinə əsas audit məsələsi kimi nəzərdən keçirmişik. Bank müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə qalıqların 99%-dən çox hissəsi üzrə dəyersizləşməni müəyyən etmək üçün kollektiv yanaşma tətbiq edir.

GKZ ehtiyatının müəyyən edilməsində əhəmiyyətli ehtimalların və mülahizələrin tətbiq edildiyi əsas sahələr aşağıda göstərilir:

- BMHS 9-a uyğun olaraq, müştərilərə verilmiş kreditlərin mərhələlər üzrə təsnifatı;
- Əsas risk parametrlərini (defolt ehtimalı, defolt baş verəcəyi halda itirilməsi gözlənilən məbləğ və defolta məruz qalan dəyər) qiymətləndirmək üçün istifadə edilən əsas təxminlər və modelləşdirmə fərziyyələri.

Fərdi maliyyə hesabatları üzrə Qeyd 3 "Mühüm uçot siyasəti prinsipləri", Qeyd 4 "Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli ehtimallar və mülahizələr", Qeyd 17 "Müştərilərə verilmiş kreditlər" və Qeyd 32 "Risklərin idarə edilməsi" kredit zərərləri üzrə ehtiyat haqqında ətraflı məlumat təqdim edir.

Əsas audit məsələsi ilə bağlı həyata keçirilmiş audit prosedurları

Biz Bankda GKZ-nin hesablanması prosesi, həmçinin GKZ-nin hesablanması zamanı Bankın tətbiq etdiyi əhəmiyyətli mülahizələr, beş mülahizələri təsdiqləyən məlumatların qənaətbəxşliyi, eləcə də bu mülahizələr ilə bağlı qeyri-müəyyənlik dərəcəsi barədə məlumat əldə etdik.

Biz Bank tərəfindən hazırlanan GKZ üzrə ehtiyatların hesablanması metodologiyası və modellərinin BMHS 9-un tələblərinə uyğunluğunu qiymətləndirdik.

Kreditlər üzrə qalıqların 99%-dən çox hissəsi üzrə GKZ ehtiyatı kollektiv şəkildə müəyyən edildiyinə görə, bu yanaşmaya uyğun hesablanmış GKZ ehtiyatını aşağıdakı kimi təqdim edirik.

Kredit zərərləri üçün ehtiyatın hesablanması prosesi üzrə nəzarət mexanizmləri ilə bağlı biz kredit zərərlərinə dair məlumatları və onların hesablanması üzrə əsas nəzarət mexanizmlərinin strukturunu və istifadəsinin effektivliyini seçmə üsulu ilə qiymətləndirərək test etdik. Bu əsas nəzarət mexanizmlərinə kreditin təsdiqlənməsi və müştəri məlumatlarının kredit sistemində düzgün daxil edilməsi, o cümlədən kredit tarixçəsi məlumatlarında dəyişikliklərə icazə verilməsi, müştərilərdən daxil olan pul vəsaitlərinin müştərilərin müvafiq kredit hesablarına paylanması, gecikdirilmiş kreditlər üzrə vaxtı keçmiş günlərin hesablanması, habelə risk parametrləri və GKZ-nin avtomatlaşdırılmış şəkildə hesablanması daxildir.

Biz, həmçinin sistemləri qiymətləndirdik və GKZ üzrə təxminlərin müəyyən edilməsində Bank tərəfindən istifadə edilən əsas məlumatları seçmə üsulu ilə test etdik.

Əsas audit məsələsi	Əsas audit məsələsi ilə bağlı həyata keçirilmiş audit prosedurları
	Biz rəhbərlik tərəfindən hazırlanan və tətbiq edilən GKZ metodologiyasının uyğunluğunu qiymətləndirərək test etdik, o cümlədən: • kredit portfelinin seqmentasiyası üzrə Bankın yanaşmasının uyğunluğu; • statistik metodologiyanın uyğunluğu; • seçmə üsulu ilə kreditlərin müxtəlif “mərhələlərə” aid edilməsinin düzgünlüyü və müəyyən edilmiş restrukturizasiya olunmuş dəyərsizləşmiş kreditlərin tamlığı; • risk parametrləri (PD, LGD və EAD), proqnoz məlumatları, müvafiq çəki əmsalları və GKZ üzrə hesablamalar; • Defolt ehtimalı (PD) və defolt zamanı zərər (LGD) kimi risk parametrləri üzrə təxminlər və faktiki zərərlər arasındakı fərqlərin təhlili. Audit prosesində GKZ-nin qiymətləndirilməsi üçün Bankın tətbiq etdiyi hesablama mexanizmindən əldə olunan nəticələrin yoxlanılması məqsədilə IT riskləri üzrə ekspertlərin dəstəyindən istifadə olunmuşdur. Biz müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ ehtiyatına dair fərdi maliyyə hesabatlarındakı məlumat açıqlamalarının BMHS-ə uyğunluğunu qiymətləndirdik.

Fərdi maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və korporativ idarəetməyə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik fərdi maliyyə hesabatlarının BMHS Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, eləcə də fırıldaqçılıq və yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq, əhəmiyyətli təhriflər olmayan fərdi maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sistemine görə məsuliyyət daşıyır.

Fərdi maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik Bankı ləğv etmək və ya fəaliyyətini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, Bankın fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fəaliyyətin fasiləsizliyinə dair məlumatların açıqlanmasına və fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Korporativ idarəetməyə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Bankın maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Fərdi maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz bütövlükdə fərdi maliyyə hesabatlarında fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kifayət qədər əminlik əldə etmək və rəyimizin daxil olduğu auditor hesabatını təqdim etməkdir. Kifayət qədər əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun olaraq auditin aparılması zamanı mövcud olan bütün əhəmiyyətli təhriflərin həmişə aşkar olunacağına zəmanət vermir.

Təhriflər fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yarana bilər və fərdi və ya məcmu olaraq istifadəçilərin fərdi maliyyə hesabatları əsasında qəbul edəcəyi iqtisadi qərarlara təsir göstərmək ehtimalı olduğu halda əhəmiyyətli hesab edilir.

Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparılan auditin bir hissəsi olaraq, biz audit zamanı peşəkar mülahizə tərtib edirik və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Fərdi maliyyə hesabatlarında fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olması riskini müəyyən edir və qiymətləndirir, həmin risklərə qarşı audit prosedurlarını hazırlayır və həyata keçirir və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib audit sübutlarını əldə edirik. Fırıldaqçılıq nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riski səhvlər nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riskindən daha yüksəkdir, çünki fırıldaqçılığa gizli sövdələşmə, saxtakarlıq, məlumatların bilərəkdən göstərilməməsi, yanlış təqdimat və ya daxili nəzarət sisteminə sui-istifadə halları daxil ola bilər.
- Bankın daxili nəzarət sisteminin effektivliyinə dair rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə uyğun audit prosedurlarını işləyib hazırlamaq üçün daxili nəzarət sistemi üzrə məlumat əldə edirik.
- Rəhbərlik tərəfindən istifadə edilən uçot siyasətinin uyğunluğunu, habelə uçot təxminləri və müvafiq açıqlamaların münasibliyini qiymətləndiririk.
- Fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutları əsasında Bankın fasiləsiz fəaliyyət göstərmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisə və şəraitlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığına dair qənaətə gəlirik. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu qənaətinə gəldikdə, auditor rəyimizdə fərdi maliyyə hesabatlarındakı müvafiq məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməli və ya belə məlumatların açıqlanması yetərli olmadıqda, rəyimizdə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və şəraitlər Bankın fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər.
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, fərdi maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin fərdi maliyyə hesabatlarında düzgün təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz korporativ idarəetməyə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərə digər məsələlərlə yanaşı, planlaşdırılan audit prosedurlarının həcmi və müddəti, habelə əhəmiyyətli audit nəticələri, o cümlədən audit zamanı daxili nəzarət sisteminə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar barədə məlumat veririk.

Biz, həmçinin korporativ idarəetməyə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərə müstəqillik ilə bağlı müvafiq etik normalara riayət etdiyimiz barədə bəyanat verir və müstəqilliyimizə təsir etməsi əsaslandırılmış şəkildə güman edilən bütün münasibətlər və digər məsələlər, habelə zəruri hallarda təhdidlərin aradan qaldırılması üçün görülən tədbirlər, o cümlədən ehtiyat tədbirləri barədə məlumat veririk.

Korporativ idarəetməyə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin nəzərinə çatdırılmış məsələlər arasında biz cari dövrün maliyyə hesabatlarının auditini üçün ən əhəmiyyətli və bu səbəbdən də əsas audit məsələlərini müəyyən edirik. Bu məsələnin ictimaiyyətə açıqlanmasına qanun və ya qaydalarla yol verilmədiyi və ya çox nadir hallarda, məsələ haqqında rəyimizdə açıqlamanın verilməsinin mənfi təsirlərinin onun ictimaiyyət üçün faydalarından çox olacağı əsaslandırılmış şəkildə güman edildiyi hallar istisna olmaqla, bu məsələni rəyimizdə təsvir edirik.

Audit nəticəsində dərc olunan hazırkı müstəqil auditor hesabatına görə məsul partnyor Aigule Axmetovadır.

PricewaterhouseCoopers Audit Azerbaijan LLC

Bakı, Azərbaycan Respublikası

4 iyun 2024-cü il

"Bank Respublika" ASC**Fərdi mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabat**

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

	Qeyd	2023	2022
Effektiv faiz metodu ilə hesablanmış faiz gəlirləri	7	182,783	135,865
Faiz xərcləri	7	(64,273)	(44,670)
Faiz qazandıran aktivlər üzrə gözlənilən kredit zərərlərindən əvvəl xalis faiz gəlirləri		118,510	91,195
Amortizasiya olunmuş dəyərle uçota alınan aktivlər üçün kredit zərərləri üzrə ehtiyatın bərpası	8	870	2,054
Xalis faiz gəlirləri		119,380	93,249
Haqq və komissiya gəlirləri	10	29,634	23,435
Haqq və komissiya xərcləri	11	(22,812)	(17,906)
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə xalis gəlir	9	11,138	16,081
Törmə maliyyə alətləri üzrə gəlir çıxılmaqla zərər	19	(7,946)	(10,943)
Sair gəlir	12	1,572	941
Xalis qeyri-faiz gəlirləri		11,586	11,608
Əməliyyat gəlirləri		130,966	104,857
Əməliyyat xərcləri	13	(81,388)	(70,890)
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət		49,578	33,967
Mənfəət vergisi xərci	14	(10,978)	(9,916)
İl üzrə mənfəət		38,600	24,051
Sair məcmu gəlir/(zərər)			
Mənfəət və ya zərərə yenidən təsnif edilməyəcək maddələr			
Binaların yenidən qiymətləndirilməsi		3,811	-
Binaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə mənfəət vergisi		(762)	-
İl üzrə sair məcmu gəlir/(zərər)		3,049	-
İl üzrə cəmi məcmu gəlir		41,649	24,051
Səhm üzrə əsas və azaldılmış gəlir (AZN)		1.279	0.802

5-107-ci səhifələrdə təqdim edilən fərdi maliyyə hesabatları 4 iyun 2024-cü il tarixində rəhbərlik tərəfindən təsdiqlənmiş və imzalanmışdır:

Tariyel İsmayılov
İdarə Heyətinin Sədri

Cavid Rzayev
Maliyyə Departamentinin Direktoru

"Bank Respublika" ASC**Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat**

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

	Qeyd	31 dekabr 2023	31 dekabr 2022	1 yanvar 2022
AKTİVLƏR				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	15	592,869	308,673	287,398
Banklara verilmiş kreditlər	16	141,979	63,557	28,107
Müştərilərə verilmiş kreditlər	17	1,150,200	959,544	715,180
İnvestisiya qiymətli kağızları	18	62,212	49,962	36,578
Törəmə maliyyə aktivləri	19	3,825	2,945	1,961
Əsas vəsaitlər	20	47,515	43,334	42,806
Qeyri-maddi aktivlər	20	2,793	1,477	1,451
Mülkiyyətə keçmiş girov	24	2,963	4,244	4,763
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	14	1,024	1,546	2,052
Sair maliyyə aktivləri	21	16,297	14,836	8,054
Sair aktivlər	21	4,252	4,884	3,742
Törəmə müəssisələrə investisiyalar	22	7,555	5,045	5,045
		2,033,484	1,460,047	1,137,137
Cəmi aktivlər				
ÖHDƏLİKLƏR				
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	23	5,009	7,870	1,180
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	25	1,475,451	1,002,276	825,479
Sair borc öhdəlikləri	27	322,819	245,913	174,524
İcarə öhdəlikləri	20	3,855	3,742	3,138
Törəmə maliyyə öhdəlikləri	19	2,943	2,102	1,157
Sair maliyyə öhdəlikləri	30	8,960	5,071	4,210
Sair öhdəliklər	30	13,057	16,371	11,093
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	14	2,880	8,132	984
Buraxılmış istiqrazlar	28	35,719	45,758	10,038
Subordinasiya borc öhdəlikləri	26	29,899	26,072	20,646
		1,900,592	1,363,307	1,052,449
Cəmi öhdəliklər				
KAPİTAL				
Nizamnamə kapitalı	29	73,961	73,461	73,461
Binaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə ehtiyat		10,682	7,633	7,633
Bölüşdürülməmiş mənfəət		48,249	15,646	3,594
		132,892	96,740	84,688
Cəmi kapital		2,033,484	1,460,047	1,137,137
Cəmi öhdəliklər və kapital				

Tariyel İsmayilov
İdarə Heyətinin Sədri

Cavid Rzayev
Maliyyə Departamentinin Direktoru

“Bank Respublika” ASC

Fərdi pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

	Qeyd	2023	2022
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Alınmış faizlər		182,846	134,407
Ödənilmiş faizlər		(31,048)	(25,384)
Alınmış haqq və komissiya		29,634	23,435
Ödənilmiş haqq və komissiya		(22,812)	(17,906)
Xarici valyutada mübadilə əməliyyatları üzrə zərər çıxılmaqla realizasiya olunmuş gəlir		10,464	17,418
İşçi heyəti üzrə ödənilmiş xərclər		(54,945)	(50,302)
Ödənilmiş inzibati xərclər		(19,903)	(18,285)
Xarici valyutada olan törəmə alətlərlə əməliyyatlar üzrə xalis zərər		(7,986)	(10,982)
Alınmış digər əməliyyat gəlirləri		951	911
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(16,469)	(2,262)
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə daxil olan pul vəsaitlərinin hərəkəti		70,732	51,050
<i>Əməliyyat aktivlərində xalis (artım)/azalma</i>			
Banklara verilmiş kreditlər		(78,360)	(35,470)
Müştərilərə verilmiş kreditlər		(191,783)	(242,566)
Mülkiyyətə keçmiş girov		1,281	519
Sair aktivlər		(1,010)	(7,386)
<i>Əməliyyat öhdəliklərində artım/(azalma):</i>			
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər		(3,962)	6,544
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri		466,947	173,074
Sair öhdəliklər		373	7,070
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə daxil olan/(istifadə edilən) xalis pul vəsaitləri		264,218	(47,165)
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Əsas vəsaitlərin alınması		(7,496)	(2,673)
Qeyri-maddi aktivlərin alınması		(1,560)	(251)
Əsas vəsaitlərin satılmasından daxilolmalar		4,242	-
İnvestisiya qiymətli kağızlarının alınması		(149,112)	(60,019)
İnvestisiya qiymətli kağızlarının satılması və ödənilməsindən daxilolmalar		136,906	46,631
Borc qiymətli kağızlara investisiyalar üzrə alınmış faiz gəlirləri		1,827	1,738
Törəmə müəssisələrə investisiyalar		(2,468)	-
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə istifadə edilən xalis pul vəsaitləri		(17,661)	(14,574)
Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Sair borc öhdəlikləri üzrə daxilolmalar	27	177,280	151,530
Sair borc öhdəliklərinin ödənilməsi	27	(103,728)	(82,249)
Sair borc öhdəlikləri üzrə ödənilmiş faiz xərcləri	27	(14,708)	(8,716)
Adi səhmlərin emissiyası	29	500	-
Subordinasiya borc öhdəlikləri üzrə daxilolmalar	26	3,699	5,100
Subordinasiya borc öhdəlikləri üzrə ödənilmiş faiz xərcləri	26	(2,862)	(1,210)
İcarə öhdəlikləri üzrə əsas borcun ödənilməsi		(3,394)	(766)
İstiqraz emissiyasından daxilolmalar	28	-	35,000
Emissiya edilmiş istiqrazların ödənilməsi		(10,000)	-
Emissiya edilmiş istiqrazlar üzrə ödənilmiş faiz xərci	28	(3,825)	(2,338)
Ödənilmiş dividendlər	29	(5,997)	(12,000)
Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə daxil olan xalis pul vəsaitləri		36,965	84,351
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis artım		283,522	22,612
Məzənnə dəyişikliklərinin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri		674	(1,337)
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		308,673	287,398
İlin sonuna pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	15	592,869	308,673

“Bank Respublika” ASC**Fərdi kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)*

	Qeyd	Nizamnamə kapitalı	Binaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə ehtiyat	Bölüşdürül- məmiş mənfəət	Cəmi kapital
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq		73,461	7,633	3,595	84,689
İl üzrə mənfəət		-	-	24,051	24,051
Sair məcmu gəlir		-	-	-	-
2022-ci il üzrə cəmi məcmu gəlir		-	-	24,051	24,051
Elan edilmiş dividendlər	29	-	-	(12,000)	(12,000)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq		73,461	7,633	15,646	96,740
İl üzrə mənfəət		-	-	38,600	38,600
Sair məcmu gəlir		-	3,049	-	3,049
2023-cü il üzrə cəmi məcmu gəlir		-	3,049	38,600	41,649
Emissiya edilmiş səhmlər	29	500	-	-	500
Elan edilmiş dividendlər	29	-	-	(5,997)	(5,997)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq		73,961	10,682	48,249	132,892

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

1 Giriş

Hazırkı fərdi maliyyə hesabatları 31 dekabr 2023-cü il tarixində tamamlanan il üzrə Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun olaraq “Bank Respublika” ASC üçün (“Bank”) hazırlanmışdır.

Bank 1992-ci ildə Azərbaycan Respublikasında təsis edilmişdir. Bank 83 sayılı ümumi lisenziyaya əsasən fəaliyyət göstərir və fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı (“AMB”) tərəfindən tənzimlənir.

Əsas fəaliyyət istiqaməti. Bankın əsas fəaliyyət istiqaməti kommersiya və fərdi bank xidmətlərinin göstərilməsindən ibarətdir. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın Azərbaycan Respublikasında 33 filiali və on iki şöbəsi var (31 dekabr 2022: 31 filial və üç şöbə).

Bankın yeganə törəmə müəssisəsi “Bakı Sığorta” ASC-dir. Hazırkı fərdi maliyyə hesabatlarında törəmə müəssisələrə investisiyalar BMS 28-də nəzərdə tutulan iştirak payı metodu ilə uçota alınır və törəmə müəssisənin maliyyə hesabatları konsolidasiya edilmir.

Bankın hüquqi və faktiki ünvanı: Xaqani küçəsi 21, AZ 1000, Bakı, Azərbaycan Respublikası.

Aşağıdakı səhmdarlar 31 dekabr 2023 və 2022-ci il tarixlərinə Bankın buraxdığı səhmlərə sahib olmuşdur:

	2023, %	2022, %
Quliyev Natiq Saday oğlu	63.32	63,29
Quliyev Elçin Saday oğlu	18.46	18.46
Quliyev Namiq Saday oğlu	8.47	8.47
Rəhimov Şakir Xəyyam oğlu	5.45	5.45
SİDT (Sparkassen International Development Trust GmbH)	4.22	4.25
Digərləri	0.08	0.08
Cəmi	100	100

Bankın son nəzarətedici tərəfi cənab Quliyev Natiq Saday oğludur.

2 Bankın fəaliyyət mühiti

Azərbaycan iqtisadiyyatında inkişaf etməkdə olan bazarlara xas müəyyən xüsusiyyətlər müşahidə edilir. Azərbaycan iqtisadiyyatının mövcud və gələcək artımı və dayanıqlığı hökumətin həyata keçirdiyi fiskal və monetar tədbirlərin effektivliyindən, eləcə də xam neftin və təbii qazın qiymətlərindən və Azərbaycan manatının sabitliyindən əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır.

2022-ci ildə iqtisadi fəallığın bərpası qeyri-enerji sektorlarının yüksək aktivliyi sayəsində 2023-cü ildə də davam etmişdir. 2023-cü ildə real ÜDM-nin həcmi 1.1% artmışdır. Qeyri-neft sektorunda iqtisadi artım real ifadədə 3.7 faiz artaraq ÜDM-nin 56 faizini təşkil etməklə iqtisadiyyatın əsas drayveri olmuşdur.

2023-cü il dünyanın tədricən pandemiyadan çıxdığı dövrdə geosiyasi gərginliyin yüksəlməsi, ticarət tərəfdaşı ölkələrində inflyasiyanın artımı, qlobal dəyər zəncirindəki problemlərin qalması və bu proseslərin qlobal iqtisadiyyata təsirləri ilə xarakterizə olunur. Qlobal tələbin təklifdən daha yüksək temple bərpası, dünya birja əmtəələrinin qiymətlərinin və ticarət tərəfdaşı ölkələrində inflyasiyanın kəskin dəyişkənliyi, eləcə də təchizat-logistika xərclərinin yüksəlməsi ölkə daxilində inflyasiyaya təsir etmişdir. 2023-cü ilin dekabr ayında illik inflyasiya 8.8% təşkil etmişdir. Yüksələn inflyasiya ilə mübarizə məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının (AMB) qərarı ilə 2023-cü il ərzində uçot dərəcəsi üç dəfə 75 faiz bəndi artırılaraq ümumilikdə 9.0%-ə, sonra isə iki dəfə 100 faiz bəndi azaldılaraq ümumilikdə 8.0%-ə endirilmişdir. Yenidən maliyyələşdirmə dərəcəsi 2023-cü ilin sonunda 8.0% təşkil etmişdir.

2 Bankın fəaliyyət mühiti (davamı)

Qlobal geosiyasi və geoiqtisadi vəziyyətlə bağlı qeyri-müəyyənliklər, habelə qlobal inflyasiyanın yüksək səviyyəsi risk olaraq qalsa da, ölkənin müsbət ticarət saldosu və strateji valyuta ehtiyatlarının artması maliyyə sisteminin fəaliyyət göstərdiyi makroiqtisadi mühitin sabitliyini qoruyub saxlamağa imkan verir. Bununla bərabər, həyata keçirilən adekvat monetar və fiskal siyasət makroiqtisadi sabitlik üzrə riskləri azaldır. Azərbaycan hökumətinin apardığı uyğun siyasət nəticəsində Azərbaycan manatının (AZN) xarici valyutalara qarşı məzənnəsi 2023-cü il ərzində sabit saxlanılmışdır.

2023-cü il ərzində dünya reyting agentlikləri Azərbaycanın xarici və yerli valyutalarda əvvəlki müsbət suveren kredit reytinglərini təkrar təsdiqləyiblər. 2024-cü ilin fevral ayında Fitch Ratings Azərbaycanın xarici valyutada uzunmüddətli emitent defoltu reytingini (IDR) “BB+” səviyyəsində, “müsbət” proqnozla təsdiqləyib. Reyting çox güclü xarici ticarət balansı, aşağı dövlət borcu və böyük suveren fond aktivlərindən maliyyələşmə çevikliyi ilə dəstəklənir.

2023-cü ildə bank sistemində kreditləşmə fəaliyyəti 19% (2022: 18%) artmış və nəticədə bank sektoru dayanıqlığını qoruyub saxlamışdır. Fiziki şəxslərə verilmiş istehlak və ipoteka kreditləri 21% (2022: 26%), artmışdır.

Siyasi və iqtisadi vəziyyətin mövcud təsirlərini proqnozlaşdırmaq çətindir, lakin bunun Azərbaycan iqtisadiyyatına təsiri daha çox ola bilər.

Bankın rəhbərliyi mövcud iqtisadi mühitdə baş verən prosesləri müşahidə edir və Bankın yaxın gələcəkdə fəaliyyətinin dayanıqlığını və inkişafını təmin etmək üçün qabaqlayıcı tədbirlər görür.

Rəhbərlik, həmçinin Bankın fəaliyyətinin dayanıqlığını təmin etmək, öz müştərilərinə və işçilərinə dəstək olmaq üçün bütün zəruri tədbirlər görür.

- Bank müştərilərə təsir edən prosesləri yenidən nəzərdən keçirmiş və bu proseslərin optimallaşdırılması istiqamətində mühüm addımlar atmışdır;
- Bank, müştərilərin elektron bankçılıq sistemindən istifadəsini artırmağa və bu kanal vasitəsilə təklif olunan məhsul/xidmətləri optimallaşdırmağa davam etmişdir;
- Həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində Bankın ümumi kredit portfeli 22%, mikro kreditlər 34%, fiziki şəxslərə verilmiş ipoteka kreditləri isə 49% artmışdır;
- Bankın ümumi depozit portfeli 47%, müddətli depozitlər 22%, tələbli depozitlər isə 73% artmışdır.

Növbəti illərdə də Bank səmərəlilik və rəqəmsallaşma istiqamətində addımlar ataraq inkişafını davam etdirəcək.

Ekoloji, Sosial və İdarəetmə (ESİ) prinsipləri ilə bağlı risklərin, imkanların və iqlim dəyişmələrinin qiymətləndirilməsi: 2023-cü ildə Bank dayanıqlı inkişaf strategiyası çərçivəsində ESİ ilə bağlı risklərin və imkanların qiymətləndirilməsini həyata keçirmişdir. Ekoloji və idarəetmə amilləri ilə bağlı planlar aşağıda təfərrüatlı şəkildə təqdim edilir:

2 Bankın fəaliyyət mühiti (davamı)

Ətraf mühit və təhlükəsizlik (E&S)		
	Mövcud vəziyyətin təsviri	Hədəf vəziyyətin təhlili
	2023-cü ilin yanvar ayında E&S siyasəti yenilənmiş və istisnalar siyahısı, risklərin təsnifatı siyahısı və Ətraf mühit və Sosial qiymətləndirmə hesabatları siyasətə daxil edilmişdir. İstisnalar siyahısı Beynəlxalq Maliyyə Təşkilatlarının (IFI) tələblərinə uyğunlaşdırılmışdır; - İstisnalar siyahısında təsvir edilən sektorlar kredit portfelinin təqribən 0.1%-ni təşkil edir ki, bu da məsuliyyətli kreditləşməyə xüsusi diqqət ayrıldığını vurğulayır; - KOB və Korporativ Satış Departamentinin əməkdaşlarının E&S standartlarına dair anlayışını artırmaq və bu standartların tətbiqini gücləndirmək, kreditləşmə barədə qərarların qəbul edilməsində mühüm rolunu vurğulamaq məqsədilə onlar üçün E&S təlimləri keçirilmişdir; - Ətraf mühit və sosial idarəetmə sahəsində mövcud olan qabaqcıl təcrübəni əks etdirmək üçün E&S monitoring protokolları yenilənmişdir; - KOB kreditlərinin qiymətləndirilməsi komandası həm maliyyə göstəricilərini, həm də biznes əməliyyatlarının ekoloji və sosial təsirini qiymətləndirməklə kompleks yanaşma tətbiq edir.	<i>Ekoloji cəhətdən zərərli olmayan istehsalata kreditlərin artırılması.</i> İlk növbədə dayanıqlı plastik qapı və pəncərə istehsalı ilə məşğul olan sahibkarların dəstəklənməsi; <i>Ekoloji cəhətdən təhlükəsiz ofis sahəsinin yaradılması.</i> Kağız və batareyaların təkrar emalı proqramlarının həyata keçirilməsi, həmçinin enerjiyə qənaət edən işıqlandırma həllərinin istifadəsi; <i>Su ehtiyatlarından səmərəli istifadəni təmin edən kənd təsərrüfatı layihələrinin maliyyələşdirilməsi.</i> Yüksək intensivlikli bağçılıq və kənd təsərrüfatı sektorlarında su ehtiyatlarının qorunmasına xüsusi diqqətin yeritilməsi; <i>Rəqəmsallaşdırma təşəbbüsləri:</i> ✓ 2024-cü ildə mikro sahibkarlar üçün rəqəmsal kreditləşmə kampaniyasına başlanılması; ✓ “Mobil Şöbə” əlavəsinin təkmilləşdirilməsi; ✓ Onlayn satış kanalının yaradılması; ✓ 2024-cü ilin sonunadək KOB kreditləşməsinin tam olaraq rəqəmsallaşdırılması;
İdarəetmə		
	- İnkişaf etməkdə olan qabaqcıl təcrübənin tətbiqi və korporativ dəyərlərə uyğunluğun təmin edilməsi məqsədilə Etik Davranış Məcəlləsi 2023-cü ilin may ayında yenilənmişdir. - Təşkilat daxilində hesabatlılıq və dürüstlük mədəniyyətini inkişaf etdirmək məqsədilə əmək intizamı qaydaları da 2023-cü ilin may ayında yenilənmişdir. - ESİ Məsuliyyəti Risklərin İdarəedilməsi Departamentinin məsul şəxsinə həvalə edilmişdir ki, bu da Bankın davamlı və məsuliyyətli biznes qaydalarına riayət etməsini təmin edir. - Bank Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (AYİB) və Asiya İnkişaf Bankının (AİB) korporativ idarəetmə standartlarını tətbiq etmişdir. - Beynəlxalq standartlara uyğunluğun təmin edilməsi üçün siyasət, istisnalar siyahısı, E&S hesabatları və monitoring tədbirləri AYİB və AİB ilə məsləhətləşmələr əsasında yenilənmişdir. - E&S risk kateqoriyaları üzrə portfelin təfərrüatlı seqmentasiyası daxil olmaqla, portfelə təsirin təhlili hazırlanmışdır.	- Qabaqcıl təcrübələrə uyğunluğun təmin edilməsi məqsədilə satınalmalar siyasətinin yenilənməsi nəzərdə tutulur; - Bankın anderrayting departamentində ESİ üzrə məsul şəxs təyin edilməlidir ki, bu da departamentin davamlı praktikalara əməl etməsini gücləndirir; - ESİ göstəricilərinin strukturlaşdırılmış şəkildə sənədləşdirilməsini və açıqlanmasını optimallaşdıran ESİ hesabatlılıq sisteminin yaradılması; - ESİ risklərinin sisteməlik qaydada müəyyən edilməsi, qiymətləndirilməsi və azaldılmasını təmin edən ESİ risklərinin idarə edilməsi siyasətinin hazırlanması; - İşçilərin maraqlarını təşviq etmək vəzifəsini yerinə yetirən Motivasiya və İntizam Komitəsinin yaradılması; - Ekoloji dayanıqlıq üzrə proseslərin və prosedurların səmərəliliyinin artırılması üçün Ekoloji və Sosial İdarəetmə Sisteminin (ESİS) tətbiqi.

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***2 Bankın fəaliyyət mühiti (davamı)**

Bank iqlimlə bağlı kredit riskinin sektorlar üzrə konsentrasiyasını qiymətləndirmək üçün aşağıdakı cədvəl hazırlamışdır:

	2023		2022	
	Məbləğ	%	Məbləğ	%
Yüksək iqlim riski olan sektorlar				
İstehsalat	7,582	0.66	4	-
Mədənçıxarma	344	0.03	-	-
Kənd təsərrüfatı	60	0.01	90	-
Tikinti	27,730	2.41	42,940	4.5
Cəmi yüksək iqlim riski olan sektorlar	35,716	3.11%	43,034	4.5%
İstehsalat	41,608	3.62	55,877	5.82
Nəqliyyat	38,134	3.32	7,862	0.82
Xidmət	8,075	0.70	15,916	1.66
Telekommunikasiya	2,411	0.21	-	-
Dəşinməz əmlak	1,326	0.12	3,648	0.38
İpoteka	84,473	7.34	70,266	7.27
Kənd təsərrüfatı	230,465	20.03	170,027	17.72
Tikinti	14,378	1.25	146	0.02
Informasiya və rabitə	1,391	0.12	3,982	0.41
Cəmi orta iqlim riski olan sektorlar	422,261	36.71%	327,724	34.10%
İstehlak malları	242,618	21.09	220,417	23.00
İstehsalat	3,938	0.34	-	-
Nəqliyyat	6,761	0.59	23,706	2.50
Ticarət	261,814	22.76	221,631	23.10
Xidmət	173,285	15.07	117,860	12.30
Kənd təsərrüfatı	3,807	0.33	5,172	0.50
Cəmi aşağı iqlim riski olan sektorlar	692,223	60.18%	588,786	61.40%
Cəmi amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər	1,150,200	100%	959,544	100%

Cari və gələcək iqtisadi şəraitin uzunmüddətli təsirlərini qiymətləndirmək çətin olduğundan, rəhbərliyin cari gözləntiləri və təxminləri faktiki nəticələrdən fərqli ola bilər.

Gözlənilən kredit zərərlərinin (“GKZ”) qiymətləndirilməsi məqsədilə Bank makroiqtisadi dəyişənlər üzrə proqnozlar daxil olmaqla, dəstəkləyici gələcək məlumatlardan istifadə edir. Hər bir iqtisadi proqnozda olduğu kimi, onların reallaşması ilə bağlı fərziyyələr və ehtimallar yüksək dərəcəli qeyri-müəyyənliklə əlaqədirdir və buna görə də faktiki nəticələr proqnozlardan əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənə bilər. Bank tərəfindən GKZ modellərinə gələcək məlumatların necə daxil edilməsi barədə ətraflı məlumat Qeyd 4 və Qeyd 32-də təqdim edilir.

3 Mühüm uçot siyasəti prinsipləri

Maliyyə hesabatlarının tərtibatının əsasları. Hazırkı fərdi maliyyə hesabatları maliyyə alətlərini ilkin olaraq ədalətli dəyərlə tanımaqla, eləcə də əsas vəsaitlərin tərkibindəki "binalar" kateqoriyasını, mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərlə əks etdirilən ("FVTPL") və sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərlə əks etdirilən maliyyə alətlərini yenidən qiymətləndirməklə, Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (IASB) tərəfindən dərc olunmuş Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına ("BMHS Mühasibat Uçotu Standartları") uyğun olaraq ilkin dəyər metoduna əsasən hazırlanmışdır. Mühüm uçot siyasəti prinsipləri haqqında məlumat aşağıda göstərilir. Həmin uçot siyasəti prinsipləri başqa cür göstərilmədiyi hallarda, təqdim edilən bütün dövrlərə müvafiq şəkildə tətbiq edilmişdir (Qeyd 5).

Bank, həmçinin Bank və onun törəmə müəssisəsi ("Qrup") üçün BMHS Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarını hazırlamışdır. Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında törəmə müəssisələr tam konsolidasiya edilmişdir. Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarını Bankın Xaqani küçəsi 21, Bakı AZ 1000, Azərbaycan ünvanından və ya <https://www.bankrespublika.az> saytıdan əldə etmək olar.

Hazırkı fərdi maliyyə hesabatlarının istifadəçiləri Qrupun maliyyə vəziyyəti, fəaliyyət nəticələri və maliyyə vəziyyətindəki dəyişikliklər haqqında tam məlumat əldə etmək üçün bu hesabatları Qrupun 31 dekabr 2023-cü il tarixinə və həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları ilə birgə nəzərdən keçirməlidirlər.

Hazırkı fərdi maliyyə hesabatları hesabat verən müəssisəyə borc və ya səhm kapitalı təqdim edən investorlar hesab olunan əsas istifadəçilər üçün nəzərdə tutulur. Bu fərdi maliyyə hesabatları əsas istifadəçilərin biznes və maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti haqqında müvafiq anlayışa malik olması və məlumatı diqqətlə nəzərdən keçirib təhlil etməsi ehtimalına əsasən tərtib olunur.

Bu fərdi maliyyə hesabatlarının məqsədi yalnız rəhbərliyin əsas istifadəçilər üçün mühüm hesab etdiyi məlumatları açıqlamaqdır. Rəhbərlik mühüm məlumatları mühüm olmayan məlumatlarla qarışdırmaqla hazırkı fərdi maliyyə hesabatlarının anlaşılıqlığını azaltmamağa çalışır. Bununla əlaqədar olaraq, müvafiq qeydlərdə yalnız mühüm uçot siyasəti məlumatları açıqlanır.

BMHS Mühasibat Uçotu standartlarının ilk dəfə tətbiqi. Hazırkı maliyyə hesabatları Bankın BMHS Mühasibat Uçotu standartlarına qeyd-şərtsiz uyğunluğu ifadə edən ilk fərdi maliyyə hesabatlarıdır. Fərdi maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında Bankın məqsədi qabaqcıl hesabatlılıq standartlarına uyğun olaraq Bankın əməliyyatlarını fərdi qaydada həm Tənzimləyici orqana, həm də digər maraqlı tərəflərə nümayiş etdirməkdir.

Bankın BMHS Mühasibat Uçotu standartlarına keçid tarixi 1 yanvar 2022-ci ildir. Müəyyən istisnalar nəzərə alınmaqla, BMHS 1: *BMHS-in ilk dəfə tətbiqi* 31 dekabr 2023-cü il tarixinə qüvvədə olan standartların və şərtlərin 1 yanvar 2022-ci il tarixinə açılış fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın hazırlanması zamanı və BMHS Mühasibat Uçotu standartlarına uyğun olaraq tərtib edilmiş ilk fərdi maliyyə hesabatlarında təqdim olunan bütün dövrlər üzrə retrospektiv tətbiqini tələb edir.

31 dekabr 2023-cü il də daxil olmaqla, bu tarixə qədər olan dövrlər üçün Bank konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarını BMHS Mühasibat Uçotu standartlarına uyğun olaraq hazırlamışdır ki, bura , "Bank Respublika" ASC də daxil olmuşdur. Buna görə də, hazırkı fərdi maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən, Bank aktiv və öhdəliklərini Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında təqdim edilən balans dəyəri əsasında qiymətləndirmişdir. Lazım gəldikdə, Bank ana şirkətin törəmə müəssisəni əldə etdiyi biznes birləşməsi ilə bağlı konsolidasiya düzəlişlərini və təsirləri aradan qaldırmaq üçün düzəlişlər aparmışdır.

Mühasibat uçotu siyasəti və mühüm təxminlər və mülahizələr müvafiq BMHS Mühasibat Uçotu standartlarına uyğun olduğundan, BMHS-lərin retrospektiv tətbiqi üçün heç bir istisna tətbiq edilmir. Əvvəlki dövrlərdə Bank öz investorları və ya ictimaiyyət üçün açıq olan hər hansı digər mühasibat standartları toplusuna uyğun hər hansı fərdi maliyyə hesabatları hazırlamamışdır. Beləliklə, BMHS-ə keçid zamanı uçot siyasətindəki dəyişikliklərin effektivin üzvləşdirilməsi aparılır.

Törəmə müəssisənin balans dəyərini əks etdirmək üçün "Törəmə müəssisələrə investisiyalar" sətir maddəsi fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda təqdim olunur. "Törəmə müəssisələrə investisiyalar" BMS 28-də nəzərdə tutulan iştirak payı metodu ilə uçota alınır. Qeyd 22-yə baxın.

3 Mühüm uçot siyasəti prinsipləri (davamı)

Təqdimat valyutası. Hazırkı fərdi maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər başqa valyuta göstərilmədiyi halda, Azərbaycan manatı ilə ("AZN") təqdim olunur.

Xarici valyutanın çevrilməsi. Hazırkı fərdi maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər Bankın əməliyyat və təqdimat valyutası olan Azərbaycan manatı ilə ("AZN") təqdim edilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar ilk öncə əməliyyat tarixində qüvvədə olan valyuta məzənnəsindən istifadə etməklə funksional valyutada qeydə alınır. Xarici valyuta ilə olan monetar aktivlər və öhdəliklər hesabat tarixinə qüvvədə olan məzənnədən istifadə etməklə funksional valyutaya yenidən çevrilir. Xarici valyutada olan əməliyyatların çevrilməsindən yaranan bütün gəlirlər və zərərər fərdi mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda xarici valyuta mövqeyinin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə xalis gəlir (zərər) satış maddəsi kimi tanınır. Xarici valyuta ilə olan və maya dəyəri ilə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr ilkin əməliyyatların tarixlərinə mövcud olan məzənnə ilə çevrilir. Xarici valyutada olan və ədalətli dəyərle ölçülən qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyərin təyin edildiyi tarixdə mövcud olan məzənnə ilə çevrilir.

Xarici valyuta ilə aparılan əməliyyatın müqavilə üzrə valyuta məzənnəsi ilə AMB-nin əməliyyat tarixində qüvvədə olan məzənnəsi arasında fərqlər xarici valyuta ilə dilinq əməliyyatları üzrə gəlir/zərərin tərkibində əks etdirilir.

31 dekabr tarixinə Bank hazırkı maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün aşağıdakı rəsmi xarici valyuta məzənnələrindən istifadə etmişdir:

	2023	2022
1 ABŞ dolları	1.7000 AZN	1.7000 AZN
1 Avro	1.8766 AZN	1.8114 AZN

Faiz və oxşar gəlir və xərclər. FVTPL kateqoriyasına aid olan maliyyə alətləri istisna olmaqla, bütün borc alətləri üzrə faiz gəlirləri və xərcləri effektiv faiz metoduna əsasən hesablama metodu ilə qeydə alınır. Bu metoda əsasən faiz gəlirləri və xərclərinə müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış və effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün komissiya və haqlar, əməliyyat xərcləri, eləcə də bütün digər mükafat və ya güzəştlər daxildir.

Effektiv faiz dərəcəsinə aid olan komissiya haqlarına maliyyə aktivinin yaradılması və ya alınması, yaxud maliyyə öhdəliyinin (məsələn, ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi, zəmanətlərin və ya girovun dəyərləndirilməsi və qeydə alınması, maliyyə alətinin təqdim edilməsi şərtlərinin razılaşdırılması və əməliyyat sənədlərinin hazırlanması haqları) buraxılması ilə əlaqədar alınmış və ya ödənilmiş komissiya haqları daxildir. Bazar faiz dərəcələri ilə kreditlərin verilməsi üzrə öhdəlik üçün Bank tərəfindən alınmış komissiya haqları, Bankın xüsusi kredit müqaviləsini imzalayacağı ehtimal edildikdə və kreditin verilməsindən sonra qısa müddət ərzində onun realizasiyasını planlaşdırmadıqda effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi hesab edilir. Bank kreditlərin verilməsi üzrə öhdəlikləri FVTPL kateqoriyasına aid olan maliyyə öhdəlikləri kimi təsnifləşdirmir.

Faiz gəlirləri dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri (3-cü Mərhələ) istisna olmaqla, maliyyə aktivlərinin ümumi balans dəyərinə effektiv faiz dərəcəsinə tətbiq etməklə hesablanır. Belə aktivlər üzrə faiz gəlirini hesablayarkən dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat çıxılmaqla, aktivin amortizasiya olunmuş dəyərinə effektiv faiz dərəcəsi tətbiq edilir.

Plastik kart xidmətləri üzrə haqq və komissiya gəlirləri, hesablaşma haqları və nağd pul əməliyyatları daxil olmaqla, sair haqq və komissiya gəlirləri əlaqədar xidmətlər göstərildikcə tanınır. Kredit öhdəliyi üzrə kredit vəsaitlərinin istifadəsi gözlənilmədiyi halda kredit öhdəliyi üzrə əlaqədar haqlar öhdəlik dövrü boyu düzxətli şəkildə tanınır.

Sair haqq və komissiya xərcləri əsasən xidmətlər göstərildikcə balansdan silinən əməliyyat və xidmət haqlarından ibarətdir.

Valyutaarası svop əməliyyatları üzrə faiz komponentinin hesablanması üçün şərti məbləğ müvafiq dövrün müqavilə üzrə faiz dərəcəsinə vurulur. Valyuta svop əməliyyatları üzrə faiz gəliri/(xərci) bölüşdürülərkən illik əldə edilmiş faiz gəliri/(xərc) müqavilənin qüvvədə olduğu müddət ərzində xətti şəkildə hesablanır və paylanır.

3 Mühüm uçot siyasəti prinsipləri (davamı)

Aşağıdakı cədvəldə müştərilərlə müqavilələr üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməsinin xüsusiyyəti və müddəti, habelə əhəmiyyətli ödəniş müddətləri və əlaqəli gəlirin tanınması siyasəti haqqında məlumat təqdim olunmuşdur:

Xidmət növü	Əhəmiyyətli ödəniş müddətləri daxil olmaqla icra öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin xüsusiyyəti və müddəti	Gəlirin tanınması siyasəti
Fərdi və korporativ bank xidmətləri	Bank overdraft xidmətləri, fərdi və korporativ müştərilərə bankçılıq, xarici valyuta, kredit kartları və xidmət haqlarının ödənişi xidmətlərini göstərir. Qarşılıqlı mübadilə, xarici valyuta əməliyyatları və overdraftlara görə əməliyyat haqları əməliyyat baş verərkən müştərinin hesabından çıxılır.	Əməliyyatlardan gələn gəlir əməliyyat baş verən zaman tanınır.
	Bank buraxdığı zəmanət məktublarına görə müştərilərdən komissiya haqları alır.	Zəmanət məktublarının və akreditasiyanın verilməsi haqları üzrə gəlir bu müqavilələrin etibarlılıq müddəti boyu tanınır.

İşçi heyəti üzrə xərclər və müvafiq ayırmalar. Əmək haqları, Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər, məzuniyyət və xəstəlik vərəqələri üzrə illik ödənişlər, mükafatlar və pul şəklində olmayan imtiyazlar Bankın işçiləri tərəfindən müvafiq xidmətlər göstərildikdə hesablanır. Bankın yerli qanunvericiliyə uyğun müəyyən edilmiş haqlar üzrə ödənişlərdən başqa pensiya və analoji ödənişləri həyata keçirmək üçün hər hansı hüquqi və ya işgüzar praktikadan yaranan öhdəliyi yoxdur.

Seqmentlər üzrə hesabat. Seqmentlər haqqında məlumat daxili hesabat qaydalarına əsasən hazırlanır və Bankın rəhbərliyinə təqdim edilir. Gəlirləri, maliyyə nəticələri və ya aktivləri bütün seqmentlərin on faizini və ya artıq hissəsini təşkil edən seqmentlər ayrıca şəkildə açıqlanır.

Maliyyə alətlərinin ilkin tanınması. FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə alətləri ilkin olaraq ədalətli dəyərlə tanınır. Bütün digər maliyyə alətləri əməliyyat xərcləri də daxil olmaqla, ilkin olaraq ədalətli dəyərlə tanınır.

Maliyyə aktivlərinin təsnifləşdirilməsi və sonrakı dövrdə qiymətləndirilməsi: qiymətləndirmə kateqoriyaları. Bank maliyyə aktivlərini aşağıdakı kateqoriyalarda təsnifləşdirir: FVTPL, FVOCI və AC. Borc maliyyə aktivlərinin təsnifləşdirilməsi və sonrakı dövrdə ölçülməsi: (i) müvafiq aktivlər portfelinin idarə olunması üçün Bankın biznes modelindən və (ii) aktiv üzrə pul axınlarının xüsusiyyətindən asılıdır.

Yenidən təsnifləşdirmə. Maliyyə aktivləri Bankın maliyyə aktivlərini idarə etdiyi biznes modelini dəyişdikdən sonrakı dövr istisna olmaqla, ilkin tanınmadan sonra yenidən təsnifləşdirilmir.

Maliyyə aktivləri - Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin modifikasiyası

Maliyyə aktivinin şərtləri dəyişərsə, Bank dəyişmiş aktiv üzrə pul vəsaitlərinin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişib-dəyişmədiyini qiymətləndirir.

Pul vəsaitlərində əhəmiyyətli fərqlər olduğu təqdirdə (“əhəmiyyətli modifikasiya”) ilkin maliyyə aktivini üzrə pul vəsaitlərinə dair müqavilə üzrə hüquqların vaxtı keçmiş sayılır. Belə olan halda ilkin maliyyə aktivinin tanınması dayandırılır və yeni maliyyə aktivini müvafiq əməliyyat xərcləri daxil olmaqla ədalətli dəyərdə tanınır. Modifikasiya ilə əlaqədar daxil olan istənilən haqların uçotu aşağıdakı şəkildə aparılır:

- yeni aktivin ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi haqları və müvafiq əməliyyat xərclərinin ödəniş haqları aktivin ilkin qiymətləndirilməsinə daxil edilir; və
- sair haqlar tanınmanın dayandırılması üzrə gəlir və ya zərərin bir hissəsi kimi mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Mövcud maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəlikləri üzrə pul vəsaitlərində modifikasiya mövcud müqavilə şərtlərindən qaynaqlandığı təqdirdə modifikasiya sayılmır. Məsələn, kredit sövdələşməsi Bankdan tələb etdiyi təqdirdə AMB-nin əsas faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə görə Bankın faiz dərəcəsini dəyişməsi.

3 Mühüm uçot siyasəti prinsipləri (davamı)

Bank pul axınlarının ilkin aktivdən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənib-fərqlənmədiyini müəyyən etmək üçün kəmiyyət və keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq maliyyə aktivlərindəki dəyişiklikləri qiymətləndirir. Belə olan halda ilkin aktiv üzrə pul axınlarına dair müqavilə hüquqlarının müddəti bitmiş sayılır. Keyfiyyət amillərinə valyutada, girovda və ya şərtlərdə dəyişikliklər daxildir ki, bu da SPPI meyarına uyğunsuzluğa gətirib çıxarır. Kəmiyyət təhlilində ilkin və şərtlərinə yenidən baxılmış gələcək pul axınları müqayisə edilir və 10% və daha çox dəyişiklik əhəmiyyətli hesab olunur.

Pul axınlarının modifikasiyası borcalanın maliyyə çətinlikləri səbəbindən baş verdikdə, adətən modifikasiyanın məqsədi şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənən yeni aktiv yaratmaq deyil, ilkin müqavilə şərtlərini mümkün qədər bərpa etməkdir. Bank maliyyə aktivini pul vəsaitlərinin bağışlanması ilə nəticələncək şəkildə dəyişməyi planlaşdırdıqda ilk öncə aktivin bir hissəsinin modifikasiyadan əvvəl silinib-sililməyəcəyini nəzərə alır (maliyyə aktivlərinin silinməsi siyasəti aşağıda təqdim edilir). Bu yanaşma kəmiyyət qiymətləndirməsinə təsir göstərir və belə hallarda tanınmanın dayandırılması meyarlarının heç də həmişə nəzərə alınmadığını göstərir. Daha sonra Bank modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmadığına dair keyfiyyət qiymətləndirməsi aparır.

Modifikasiya borcalanın maliyyə çətinlikləri ilə bağlı həyata keçirildiyi təqdirdə gəlir və ya zərər dəyərsizləşmə zərərləri ilə birlikdə təqdim edilir. Digər hallarda isə effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəliri kimi təqdim edilir.

Borcalanın kredit məbləğini vaxtından əvvəl əhəmiyyətli cəriməyə məruz qalmadan faizsiz ödəmək seçimi olduğu sabit dərəcəli kreditlər üçün Bank faiz dərəcəsini dəyişkən dərəcəli maliyyə alətləri üzrə təlimatdan çıxış edərək cari bazar dərəcəsinə uyğun dəyişir. Bu o deməkdir ki, effektiv faiz dərəcəsinə də gözləntilərə uyğun düzəlişlər edilir.

Maliyyə aktivləri – Dəyərsizləşmə

Həmçinin bax: Qeyd 32 (Kredit riski).

Bank mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərle qiymətləndirilməyən növbəti maliyyə alətlərinin gözlənilən kredit zərərləri üzrə ehtiyat tanıyır:

- borc alətləri olan maliyyə aktivləri;
- verilən maliyyə zamanətləri; və
- verilən kredit öhdəlikləri.

Pay alətləri üzrə dəyərsizləşmə zərəri tanınmamışdır.

Bank zərər ehtiyatlarını, 12 aylıq gözlənilən kredit zərəri kimi hesablanan aşağıdakılar istisna olmaqla, bütün müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə bərabər qiymətləndirir:

- hesabat tarixində kredit riski aşağı müəyyən edilən borc investisiya qiymətli kağızları;
- ilkin tanınmadan sonra kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artmayan digər maliyyə alətləri (bax: Qeyd 32 (Kredit riski)).

Bank kreditin risk dərəcəsi qlobal “investisiya sinfi” anlayışına bərabər olduğu təqdirdə borc investisiya qiymətli kağızlarının kredit riskinin aşağı olduğunu qəbul edir.

12 aylıq GKZ hesabat tarixindən sonra 12 ay ərzində maliyyə aktivləri üzrə defolt hadisəsinin baş verməsi nəticəsində yaranan gözlənilən kredit zərərinin bir hissəsini təşkil edir. 12 aylıq GKZ tanınan maliyyə alətləri “1-ci Mərhələ” maliyyə aləti adlandırılır.

Bütün müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri maliyyə alətinin gözlənilən istifadə müddəti ərzində bütün mümkün defolt halları nəticəsində gözlənilən kredit zərərləridir. Bütün müddət üçün gözlənilən kredit zərəri tanınan maliyyə alətləri 2-ci Mərhələyə (kredit üzrə dəyərsizləşmədikdə) və ya 3-cü Mərhələyə (maliyyə aləti kredit üzrə dəyərsizləşdikdə) aid edilir.

3 Mühüm uçot siyasəti prinsipləri (davamı)

GKZ-nin qiymətləndirilməsi

GKZ-lər kredit zərərlərinin ehtimal əsasında ölçülən qiymətləndirilməsidir və aşağıdakı şəkildə qiymətləndirilir:

- *hesabat tarixində kredit üzrə dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivləri:* pul axınları kəsrinin cari dəyərində (yəni müqaviləyə əsasən müəssisəyə ödənilməli pul axınları ilə Bankın əldə etməyi gözlədiyi pul axınları arasındakı fərq);
- *hesabat tarixində kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri:* ümumi balans dəyəri ilə ehtimal edilən gələcək pul axınları arasındakı fərq;
- *istifadə edilməmiş kredit öhdəlikləri:* kredit istifadə edildikdə müqavilə üzrə Banka ödənilməli pul vəsaitləri ilə Bankın almağı gözlədiyi pul vəsaitləri arasındakı fərqi cari dəyəri.
- *maliyyə zamanəti üzrə müqavilələr:* Bankın bərpa etməyi gözlədiyi məbləğlər çıxılmaqla ödənilməsi gözlənilən borcların cari dəyəri.

Kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri

Hər hesabat tarixində Bank amortizasiya olunmuş dəyərlə hesablanmış maliyyə aktivlərinin kredit üzrə dəyərsizləşməsinə qiymətləndirir. Maliyyə aktivləri üzrə proqnoz edilən gələcək pul vəsaitlərinə mənfi təsir göstərən bir və ya daha çox hadisə baş verdikdə maliyyə aktivləri "kredit üzrə dəyərsizləşmiş" sayılır.

Maliyyə aktivinin kredit üzrə dəyərsizləşdiyinin sübutuna aşağıdakı müşahidə edilə bilən məlumat daxildir:

- borcalan və ya borcverənin mühüm maliyyə çətinliyi yaşaması;
- müqavilə şərtinin pozulması, məsələn, defolt və ya gecikdirmə;
- Bank tərəfindən Bankın əks təqdirdə nəzərdən keçirməyəcəyi şərtlərlə kredit və ya avansın restrukturizasiyası;
- borcalanın müflis olacağı və ya maliyyə-təşkilati strukturunun dəyişəcəyi ehtimal edildikdə; və ya
- maliyyə çətinlikləri səbəbindən qiymətli kağızlar üçün fəal bazarın olmaması.

Borcalanın vəziyyətinin pisləşməsinə görə şərtləri yenidən razılaşdırılmış kredit, müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin ödənilməyəcəyi riski əhəmiyyətli dərəcədə azaldığı və dəyərsizləşmənin başqa əlamətləri olmadığı hallar istisna olmaqla, kredit üzrə dəyərsizləşmiş sayılır. Əlavə olaraq, ödənişi 90 gündən çox gecikdirilmiş istehlak kreditləri dəyərsizləşmiş sayılır.

Dövlət borcuna investisiyanın kredit üzrə dəyərsizləşmiş olub-olmadığını qiymətləndirərkən Bank aşağıdakı amilləri nəzərə alır.

- İstiqraz üzrə gəlirlərdə əks olunan kredit qabiliyyətinin bazar qiymətləndirməsi.
- Kredit qabiliyyətinə reyting agentliklərinin qiyməti.
- Borcverənin könüllü və ya icbari borc bağışlama nəticəsində zərər çəkə biləcəyi borc restrukturizasiyası ehtimalı.

Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda GKZ üzrə ehtiyat ayırmalarının təqdimatı

GKZ üzrə ehtiyat ayırmaları fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda aşağıdakı şəkildə təqdim edilir:

- *amortizasiya olunmuş dəyerdə qiymətləndirilən maliyyə aktivləri:* aktivlərin ümumi balans dəyərindən çıxılır;
- *kredit öhdəlikləri və maliyyə zamanəti müqavilələri:* "Sair öhdəliklər" sətrində ehtiyat kimi;
- *maliyyə aləti həm istifadə edilmiş, həm də edilməmiş kredit komponentlərindən ibarət olduqda və Bank kredit öhdəliyi komponenti üzrə gözlənilən kredit zərərini istifadə edilmiş komponentdən ayrı müəyyən edə bilmədikdə:* Bank hər iki komponent üçün zərər ehtiyatını birgə təqdim edir. Birləşdirilmiş məbləğ istifadə edilmiş komponentin ümumi balans məbləğindən çıxılır. İstifadə edilmiş komponentin ümumi balans dəyəri üzrə qalan ehtiyat ehtiyatı ehtiyat kimi təqdim edilir; və

3 Mühüm uçot siyasəti prinsipləri (davamı)

- *sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən borc alətləri*: bu aktivlərin balans dəyəri ədalətli dəyərə bərabər olduğu üçün maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda heç bir zərər ehtiyatı tanınmır. Bununla belə, zərər ehtiyatı ədalətli dəyər ehtiyatında açıqlanır və tanınır.

Maliyyə aktivləri – tanınmanın dayandırılması. Bank maliyyə aktivinin tanınmasını aşağıdakı hallarda dayandırır: maliyyə aktivləri ilə əlaqədar pul axınlarının müqavilə ilə nəzərdə tutulan hüquqlarının müddəti bitdikdə və ya həmin aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə bağlı bütün risk və faydaların ötürüldüyü əməliyyatda müqavilə üzrə pul axınlarını əldə etmək hüququnu ötürdükdə və ya Bank bu aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə bağlı bütün risk və faydaları ötürmədikdə və ya özündə saxlamadıqda və maliyyə aktivini üzrə nəzarət hüququnu itirdikdə.

Maliyyə aktivinin tanınması dayandırıldıqda aktivin ümumi balans dəyəri (və ya aktivin tanınması dayandırılmış hissəsinə ayrılmış ümumi balans dəyəri) və alınan təzminat cəmi (i) əldə edilmiş kompensasiya (əldə edilmiş hər yansı yeni aktiv, çıx götürülmüş hər hansı yeni öhdəlik, daxil olmaqla) və (ii) sair məcmu gəlirdə tanınan hər hansı toplam gəlir və zərər arasındakı fərq mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Kreditlər maliyyə aktivlərini tam və ya qismən bərpa etmək üçün əsaslı gözlənti olmadığı təqdirdə tam və ya qismən silinir. Bu adətən Bank borcalanın silinməsi nəzərdə tutulan məbləği ödəmək üçün kifayət qədər pul vəsaiti yaradacaq aktivlərinin və ya gəlir mənbəyinin olmadığını müəyyən etdikdə baş verir. Bu qiymətləndirmə fərdi aktiv səviyyəsində həyata keçirilir.

Silinmiş məbləğlərin bərpası mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir hesabatında “faiz qazandıran aktivlər üzrə gözlənilən kredit zərərləri”nə daxil edilir.

Silinmiş maliyyə aktivləri ödənilməli məbləğlərin bərpası üzrə Bank prosedurlarına əməl etmək məqsədilə hüquqi tədbirlərin predmeti olaraq qalır.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəlikləri – qiymətləndirmə kateqoriyaları. Maliyyə öhdəlikləri aşağıdakılar istisna olmaqla, sonradan amortizasiya olunmuş dəyərlə təsnifləşdirilir: (i) FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə öhdəlikləri: bu təsnifat törəmə maliyyə alətləri, ticarət üçün saxlanılan maliyyə öhdəlikləri (məsələn, qiymətli kağızlar üzrə qismüddətli mövqelər), bizneslərin birləşməsi zamanı alıcı tərəfindən tanınan şərti ödənişlər və ilkin tanınma zamanı belə öhdəliklər kimi müəyyən edilən digər maliyyə öhdəliklərinə tətbiq edilir və; (ii) maliyyə zamanəti müqavilələri və kredit öhdəlikləri.

Maliyyə öhdəlikləri – tanınmanın dayandırılması/modifikasiyası. Bank maliyyə öhdəliyinin tanınmasını şərtlər dəyişdikdə və dəyişmiş öhdəlik üzrə pul vəsaitləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqləndikdə dayandırır. Bu halda dəyişmiş şərtlər əsasında yeni maliyyə öhdəliyi ədalətli dəyərdə tanınır. Maliyyə öhdəliyinin balans dəyərindəki fərq ləğv edilir və yeni maliyyə öhdəliyi dəyişmiş şərtlərlə mənfəət və ya zərərdə tanınır. Ödənilmiş kompensasiyaya ötürülmüş qeyri-maliyyə aktivləri (əgər varsa) və yeni dəyişdirilmiş maliyyə öhdəliyi daxil olmaqla, öhdəliklər daxildir.

Bank keyfiyyət amilləri, kəmiyyət amilləri və birlikdə keyfiyyət və kəmiyyət amillərini nəzərə alaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmadığının kəmiyyət və keyfiyyət qiymətləndirməsini aparır. Bank aşağıdakı keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olduğu qərarına gəlir:

- maliyyə öhdəliyinin valyutasının dəyişməsi;
- girov və ya sair kredit təminatlarının dəyişməsi;
- konvertasiya funksiyasının daxil edilməsi;
- maliyyə öhdəliyində subordinasianın dəyişməsi.

Kəmiyyət qiymətləndirməsi zamanı şərtlər o halda əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmiş hesab olunur ki, yeni şərtlərə əsasən, alınmış haqlar çıxılmaqla ödənilmiş haqlar daxil olan, ilkin effektiv faiz metodu ilə diskontlaşdırılmış cari dəyər ilkin maliyyə öhdəliyi üzrə qalan pul axınlarının diskontlaşdırılmış cari dəyərindən ən azı 10 faiz fərqlənsin.

3 Mühüm uçot siyasəti prinsipləri (davamı)

Əvəzləşdirmə. Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda daxil edilməsi yalnız Bankın hazırda qeydə alınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüququnun, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivləri realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyətinin olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Bank gələcək hadisədən asılı olmadıqda və biznesin normal gedişində, Bankın defoltu, ödəmə qabiliyyətinin itirilməsi və ya iflası zamanı tətbiq oluna bildikdə, əvəzləşdirmək hüququna malikdir.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri. AMB-dəki məcburi ehtiyatlar istifadəsi ilə bağlı məhdudiyyətlərə görə pul vəsaitlərinin ekvivalentləri hesab edilmir. Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri amortizasiya olunmuş dəyərlə uçota alınır.

Banklara verilmiş kreditlər. Banklara verilmiş kreditlər Bank tərəfindən kontragent banklara avans şəklində pul verildiyi zaman uçota alınır. Banklara verilmiş kreditlər (i) müqavilə üzrə pul axınlarını əldə etmək məqsədilə saxlanıldıqda və həmin pul axınları yalnız əsas borc və faiz ödənişlərini əks etdirdikdə, və (ii) FVTPL kateqoriyasında qiymətləndirilmədikdə amortizasiya olunmuş dəyərlə uçota alınır. Əks təqdirdə, onlar ədalətli dəyərlə qeydə alınır.

Müştərilərə verilmiş kreditlər. Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda “Müştərilərə verilmiş kreditlər” maddəsinə aşağıdakılar daxildir:

- müştərilərə verilmiş amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən kreditlər; onlar birbaşa əməliyyat xərcləri daxil olmaqla ilkin olaraq ədalətli dəyərə, daha sonra effektiv faiz metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilir.

Maliyyə zamanətləri və kredit öhdəlikləri. Maliyyə zamanətləri borcalan borc alətinin şərtlərinə uyğun olaraq vaxtında ödəniş edə bilmədikdə zamanət sahibinin məruz qaldığı zərəri qarşılamaq üçün Bankın müəyyən ödənişlər etməsini tələb edən müqavilələrdir. Kredit öhdəlikləri əvvəlcədən müəyyənləşdirilmiş şərtlər və müddətlər altında kredit vermək öhdəlikləridir.

Verilən maliyyə zamanətləri və ya bazarda mövcud faiz dərəcəsindən aşağı faizlə kredit vermək öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərdə, daha sonra BMHS 9-a əsasən müəyyən edilmiş zərər üzrə ehtiyat ilə BMHS 15-in prinsiplərinə əsasən, ilkin tanınan məbləğ çıxılmaqla, tanınmış gəlirin toplam məbləğinin ən böyük olanında qiymətləndirilir.

Bank mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən kredit öhdəliyi verməmişdir. Digər kredit öhdəlikləri üçün Bank zərər ehtiyatı tanıyır.

Borc qiymətli kağızlara investisiyalar. Biznes modelə və pul axınlarının xüsusiyyətinə əsasən Bank borc qiymətli kağızları AC, FVOCI və ya FVTPL kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirir. Borc qiymətli kağızları müqavilə üzrə pul axınlarını əldə etmək məqsədilə saxlanıldıqda, həmin pul axınları yalnız əsas borc və faiz ödənişlərini əks etdirdikdə və uçot uyğunsuzluğunu əhəmiyyətli dərəcədə azaltmaq üçün FVTPL kateqoriyasında qiymətləndirilmədikdə amortizasiya olunmuş dəyərlə uçota alınır.

Sair məcmu gəlirdə tanınan borc qiymətli kağızları üçün gəlir və zərərlərin cəmi investisiyanın realizasiyası zamanı bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülür.

Törəmə maliyyə alətləri. Törəmə maliyyə alətləri, o cümlədən xarici valyuta müqavilələri, forvard müqavilələri, eləcə də valyuta və faiz svopları ədalətli dəyərlə uçota alınır.

Bank, həmçinin kontragent banklarla müxtəlif valyutalarda depozitlərin və ya kreditlərin mübadiləsi üçün müqavilələr bağlayır ki, bu da BMHS məqsədləri üçün qarşılıqlı şəkildə əvəzləşdirilir. Hüquqi cəhətdən belə müqavilələr ayrıca alətlər olsalar da, aşağıdakı hallarda birləşdirilir və vahid törəmə maliyyə aləti kimi xalis şəkildə uçota alınır: (i) belə kreditlər eyni vaxtda və qarşılıqlı şərtlərlə verildikdə və qəbul edildikdə (ii) eyni kontragentlə bağlandıqda (iii) eyni riskə aid olduqda və (iv) bir əməliyyat ilə həyata keçirilməsi mümkün olmayan əməliyyatların ayrıca strukturlaşdırılması üçün aydın biznes məqsədləri olmadıqda.

Fərdi mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda göstərilən “törəmə maliyyə alətləri üzrə zərər çıxılmaqla gəlirlərə” depozit svopu müqaviləsi üzrə faiz xərcləri daxildir.

3 Mühüm uçot siyasəti prinsipləri (davamı)

Müsbət ədalətli dəyəri olan törəmə alətlər aktivlərin, mənfi ədalətli dəyəri olanlar isə öhdəliklərin tərkibində göstərilir. Törəmə alətlərin ədalətli dəyərindəki dəyişikliklər il üzrə mənfəət və ya zərər hesabatında “törəmə maliyyə alətləri üzrə zərər çıxılmaqla gəlir” kimi əks etdirilir. Ədalətli dəyər bazar kotirovkaları və ya müvafiq alətin cari bazar və müqavilə qiymətlərini, eləcə də digər amilləri nəzərə alan qiymətləndirmə modelləri əsasında müəyyən edilir.

Müştəri hesabları, sair borc öhdəlikləri və subordinasiya borc öhdəlikləri. Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər, müştərilərin cari hesabları və depozitləri, subordinasiya borc öhdəlikləri və sair borc öhdəlikləri birbaşa əməliyyat xərcləri çıxılmaqla ilkin olaraq ədalətli dəyərlə, sonradan isə effektiv faiz metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür.

Buraxılmış borc qiymətli kağızları. Buraxılmış borc qiymətli kağızlarına Bank tərəfindən emissiya edilmiş istiqrazlar daxildir. Borc qiymətli kağızları amortizasiya olunmuş dəyərlə uçota alınır. Bank özünün emissiya edilmiş borc qiymətli kağızlarını satın alırsa, həmin borc qiymətli kağızları maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan silinir və öhdəliyin balans dəyəri ilə ödənilmiş məbləğ arasındakı fərq borcun vaxtından əvvəl ödənilməsindən yaranan gəlirlərin tərkibində tanınır.

Mülkiyyətə keçmiş girov. Mülkiyyətə keçmiş girov vaxtı keçmiş kreditlərlə bağlı öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün Bank tərəfindən əldə edilmiş qeyri-maliyyə aktivlərindən ibarətdir. Bu aktivlər əldə edildiyi zaman ilkin olaraq ədalətli dəyərlə tanınır və aktivlərin növündən və Bankın həmin aktivləri istifadə etmək niyyətindən asılı olaraq əsas vəsaitlər, investisiya mülkiyyəti və sair aktivlərin tərkibində mülkiyyətə keçmiş girova daxil edilir və daha sonra həmin kateqoriyalar üzrə uçot siyasətinə uyğun olaraq yenidən qiymətləndirilir və uçota alınır. Mülkiyyətə keçmiş girov balans dəyəri ilə mümkün xalis satış dəyəri arasında daha aşağı olan dəyərlə ölçülür.

Bankın icarəyə götürən qisminə çıxış etdiyi icarə müqavilələrinin uçotu. Bank ofis binaları icarəyə götürür.

İcarə ödənişləri icarəyə götürənin borc üzrə artan faiz dərəcəsindən istifadə olunmaqla diskontlaşdırılır. Borc üzrə artan faiz dərəcəsi oxşar iqtisadi mühitdə eyni şərtlərlə aktiv əldə etmək üçün icarəyə götürənin zəruri olan vəsaitlərin cəlb edilməsi zamanı ödəməli olduğu faiz dərəcəsidir.

İcarə müddətini müəyyənləşdirərkən Bankın rəhbərliyi icarə müddətinin uzadılması və ya icarə müqaviləsinə xitam verilməsi seçiminin istifadə edilməməsi üçün iqtisadi stimula yaradan bütün fakt və halları nəzərə alır. İcarə müddətinin (və ya icarə müqaviləsinə xitam verilməsi seçimlərinin icrası müddətindən sonrakı dövrlərin) uzadılması seçimi yalnız müqavilənin müddətinin uzadılacağına və ya xitam verilməyəcəyinə əsaslı şəkildə əminlik olduqda, icarə müddətinə daxil edilir.

Qiymətləndirməyə təsir edən mühüm hadisə baş verdikdə və ya şəraitdə əhəmiyyətli dəyişiklik olduqda və belə hallar icarəyə götürənin nəzarəti altında olduqda qiymətləndirmə yenidən nəzərdən keçirilməlidir.

Əsas vəsaitlər

(i) Mülkiyyətdə olan aktivlər. Aşağıda göstəriləndiyi kimi yenidən qiymətləndirilərək təqdim olunan binalar istisna olmaqla, əsas vəsaitlər hər hansı yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə üzrə zərərlər çıxılmaqla, ilkin dəyərdə tanınır.

Əsas vəsaitlər müxtəlif faydalı istifadə müddətləri olan böyük komponentlərdən ibarət olduğu təqdirdə, onların uçotu ayrı-ayrı əmlak və avadanlıq əşyaları kimi aparılır.

(ii) Yenidən qiymətləndirmə. Əsas vəsaitlərin balans dəyərinin hesabat dövrünün sonunda ədalətli dəyərlə hesablanacaq dəyərdən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənməməsi üçün onlar müntəzəm olaraq yenidən qiymətləndirilməlidir. Yenidən qiymətləndirmə nəticəsində balans dəyərindəki artım sair məcmu gəlirdə və kapitalda “yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı” kimi tanınır. Eyni aktivin balans dəyərindəki əvvəlki artımların əvəzləndirilməsi hesabına balans dəyərindəki azalmalar sair məcmu gəlirdə tanınır və əvvəllər kapitalda tanınmış yenidən qiymətləndirmə ehtiyatını azaldır.

3 Mühüm uçot siyasəti prinsipləri (davamı)

(iii) Amortizasiya. Amortizasiya fərdi aktivlərin hesablanmış faydalı istismar müddəti üzrə düzxətli metodla mənfəət və ya zərərdə tanınır. Amortizasiya aktivin əldə edildiyi tarixdə, müəssisə daxilində istehsal edilmiş aktivlər üçün aktivin istifadəyə hazır olduğu tarixdə başlayır. Torpaq üçün amortizasiya hesablanmır. Hesablanmış faydalı istifadə müddətləri və qalıq dəyərlər aşağıdakı kimidir:

	İllər	Qalıq dəyəri, ilkın dəyərin %-i
- Binalar	50 - 70	20%
- Mebel və avadanlıqlar	5 - 10	-
- Kompüterlər	5 - 7	-
- Nəqliyyat vasitələri	7 - 10	10%
- Digər avadanlıqlar	5 - 10	-
- İcarəyə götürülmüş aktivlərin əsaslı təmiri	İcarə müddəti və faydalı istifadə müddətindən daha qısa olan müddətdə	

Qeyri-maddi aktivlər

(i) Ayrı-ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər. Məhdud istismar müddəti olan, ayrı-ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər yığılmış amortizasiya və yığılmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyər ilə uçotda qeyd edilir. Amortizasiya düz xətt metodundan istifadə etməklə hesablanmış on illik faydalı istifadə müddəti ərzində tanınır. Hesablanmış faydalı istifadə müddəti və amortizasiya üsulu gələcək dövrlər üzrə uçota alınan təxminlərdə dəyişikliklərin təsiri nəzərə alınmaqla hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir.

(ii) Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılması. Qeyri-maddi aktivlər satılaraq hesabdan silindikdə, yaxud onların sonrakı istismarı və ya satılmasından gələcəkdə iqtisadi mənfəət gözlənilmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılmasından yaranan gəlir və ya zərər belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunan xalis gəlir məbləği arasındakı fərq kimi ölçülür və aktivin tanınması dayandırıldığı zaman mənfəət və ya zərər hesabatında tanınır.

(iii) Qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi. Bank investisiya mülkiyyəti və təxirə salınmış vergi aktivləri istisna olmaqla, qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşmə zərərinə məruz qalıb-qalmadığını müəyyənləşdirmək üçün hər hesabat dövrünün sonunda belə aktivlərin balans dəyərini təhlil edir. Dəyərsizləşmənin baş verdiyinə dəlalat edən hər hansı hallar mövcud olarsa, dəyərsizləşmə üzrə zərərin (əgər varsa) həcmi müəyyən etmək üçün aktivin bərpa dəyəri hesablanır. Aktivin fərdi qaydada bərpa dəyərini hesablamaq mümkün olmazsa, Bank belə aktivin aid olduğu gəlir gətirən aktivlər qrupunun bərpa dəyərini müəyyən edir. Aktivin aid ediləcəyi qrup münasib və ardıcıl qaydada müəyyən edilə bilsə, korporativ aktivlər də fərdi gəlir gətirən aktivlər qrupuna aid edilə bilər, əks halda aktiv münasib və ardıcıl qaydada müəyyən edilmiş ən kiçik gəlir gətirən aktivlər qrupunda yer alır.

Bərpa dəyəri ədalətli dəyərdən satış və istifadə dəyəri çıxıldıqdan sonra alınan ən yüksək məbləğdir. İstifadə dəyərini qiymətləndirərkən gözlənilən gələcək pul vəsaitləri cari dəyərinədək diskontlaşdırılır. Diskont dərəcəsi kimi pulun zaman dəyərinin cari bazar qiymətini və gələcək pul vəsaitləri hesablamasında nəzərə alınmayan aktivə xas riskləri əks etdirən vergidən əvvəlki dərəcə götürülür.

Dəyərsizləşmə üzrə zərər dərhal mənfəət və ya zərərdə tanınır. Müvafiq aktivin yenidən qiymətləndirilərək uçota alınması halı istisnadır, belə ki, bu halda zərər yenidən qiymətləndirmə zamanı azalma olaraq tanınır.

Ehtiyatlar. Öhdəliklər və məsrəflər üzrə ehtiyatlara qeyri-müəyyən müddət və ya məbləğə malik olan öhdəliklər daxildir. Bank ehtiyatları keçmiş hadisənin nəticəsi olan cari (hüquqi və ya konstruktiv) öhdəliyə sahib olduqda, öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi səmərələri təcəssüm etdirən resursların xaric olmasının tələb olunacağını ehtimal etdikdə və öhdəliyin məbləğini etibarlı qiymətləndirə biləndə tanıyır.

Nizamnamə kapitalı. Adi səhmlər kapital kimi təsnifləşdirilir. Yeni səhmlərin emissiyası ilə birbaşa əlaqəli olan kənar xərclər kapitalın tərkibində həmin emissiya nəticəsində əldə edilmiş məbləğin azalması kimi əks etdirilir.

Adi səhmlər üzrə dividendlər elan olunduqları dövrdə bölüşdürülməmiş mənfəətin mənimsənilməsi kimi əks olunur.

Dividend gəlirləri dividendin elan edildiyi tarixdə mənfəət və ya zərərdə tanınır.

3 Mühüm uçot siyasəti prinsipləri (davamı)

Şərti öhdəliklər. Şərti öhdəliklər fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmir, lakin onların ödənilməsi üçün ehtiyatların xərclənməsi ehtimalı az olanda, maliyyə hesabatlarında açıqlanır. Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmir, lakin onlarla bağlı iqtisadi faydaların daxil olması ehtimal ediləndə maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

Vergilər. Mənfəət vergisi xərci cari və təxirə salınmış vergidən ibarətdir. Bu xərc biznes kombinasiyasına və ya birbaşa kapitalda, yaxud sair məcmu gəlirdə tanınan maddələrə aid olduğu hallar istisna olmaqla, mənfəət və zərərdə tanınır.

(i) Cari vergilər. Cari vergi hesabat tarixində müəyyənləşdirilmiş və ya mahiyyət etibarı ilə müəyyənləşdirilmiş vergi dərəcəsi tətbiq olunmaqla və ötən illərə nəzərən vergi borclarına düzəlişlər edilərək il ərzində vergiyə cəlb olunan gəlir və ya zərər üzrə gözlənilən vergi borcları və ödənilməli olan vergilərdir. Dividendlərin elan olunmasından yaranan hər hansı vergi öhdəliyi də cari vergi borclarına daxildir.

Azərbaycanın vergi qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə və tez-tez edilən dəyişikliklərə məruz qalır. Bankın fəaliyyətinə tətbiq edilən həmin qanunvericiliyin və dəyişikliklərin rəhbərlik tərəfindən şərhli müvafiq orqanlar tərəfindən mübahisələndirilə bilər. Nəticədə, əlavə iri vergi, cərimə və faiz hesablanı bilər. Vergi yoxlamaları yoxlamanın keçirildiyi il də daxil olmaqla, vergi ödəyicisinin son üç təqvim ilindən çox olmayan fəaliyyətini əhatə edə bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, 31 dekabr 2023-cü il tarixinə müvafiq qanunvericiliyin rəhbərlik tərəfindən şərhli uyğundur və Bankın vergi mövqeləri dəyişməyəcəkdir.

(ii) Təxirə salınmış vergilər. Təxirə salınmış vergilər fərdi maliyyə hesabatlarında əks olunan aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə vergiyə cəlb olunan mənfəətin hesablanmasında istifadə edilən müvafiq vergi bazası arasındakı müvəqqəti fərq əsasında tanınır. Təxirə salınmış vergi beş il ərzində istifadə edilə bilən vergi zərərləri üzrə tanınır.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir və aktivin bütün və ya müəyyən hissəsinin bərpa olunması üçün yetərli mənfəətin yaranacağı ehtimal edilməyən həddə qədər azaldılır.

Törəmə müəssisələrə investisiyalar hər hansı dəyərsizləşmə zərəri çıxılmaqla ilkin dəyərlə ölçülür. Əməliyyat xərcləri investisiya dəyərinin bir hissəsi kimi kapitallaşdırılır. Əməliyyat xərclərinə hüquqi xidmətlər üçün peşəkar haqlar, transfer vergiləri və satınalma ilə bağlı digər xərclər kimi investisiyanın əldə edilməsi ilə birbaşa əlaqəli olan xərclər daxildir.

İnvestisiya obyektinin alış tarixindən sonrakı balans dəyəri investisiya obyektinin mənfəət və ya zərərində investorun payını tanımaqla artırılır və ya azaldılır. Investorun investisiya obyektinin mənfəət və ya zərərindəki payı həmin investorun mənfəət və ya zərərində tanınır. İnvestisiya obyektindən əldə olunan vəsaitlər investisiyanın balans dəyərini azaldır.

İnvestisiyanın balans dəyərinin bərpa edilə bilməyəcəyinə dair göstəricilər olduqda investisiya üzrə dəyərsizləşmə təhlili aparılır. İnvestisiyanın bərpa edilə bilən dəyəri (satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyər və istifadə dəyəri arasında daha yüksək olanı) onun balans dəyərindən azdırsa, balans dəyəri onun bərpa edilə bilən dəyərinə azaldılır.

İnvestisiya satıldıqda onun balans dəyərinin tanınması dayandırılır. Satış üzrə daxilolmaların ədalətli dəyəri ilə satılan investisiyanın balans dəyəri arasındakı fərq mənfəət və ya zərər hesabatında satış üzrə gəlir və ya zərər kimi tanınır. Satış nəticəsində törəmə müəssisə ilkin dəyərlə ölçülən birgə müəssisə və ya asılı müəssisə kimi təsnifləşdirilsə, eyni uçot yanaşması tətbiq edilir.

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***3 Mühüm uçot siyasəti prinsipləri (davamı)****Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı maddələrin likvidlik ardıcılığı ilə təqdimatı**

Bank üçün dəqiq müəyyən edilə bilən əməliyyat dövrü olmadığına görə o, cari və uzunmüddətli aktiv və öhdəlikləri fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ayrıca təqdim etmir. Bunun əvəzində, aktivlər və öhdəliklər likvidlik ardıcılığı ilə təqdim edilir. Maliyyə alətlərinin gözlənilən ödəmə müddətləri üzrə təhlili Qeyd 32-də göstərilir. Aşağıdakı cədvəldə Qeyd 32-də təqdim olunan təhlilə daxil edilməyən maddələr üzrə hesabat dövrü başa çatdıqdan sonra 12 ay ərzində və sonra bərpası və ya ödənilməsi gözlənilən məbləğlər haqqında məlumat əks etdirilir.

		31 dekabr 2023			31 dekabr 2022			1 yanvar 2022		
		Ödənilməsi/bərpası gözlənilən məbləğlər			Ödənilməsi/bərpası gözlənilən məbləğlər			Ödənilməsi/bərpası gözlənilən məbləğlər		
	Qeyd	Hesabat dövründən sonrakı 12 ay ərzində	Hesabat dövründən 12 ay sonra	Cəmi	Hesabat dövründən sonrakı 12 ay ərzində	Hesabat dövründən 12 ay sonra	Cəmi	Hesabat dövründən sonrakı 12 ay ərzində	Hesabat dövründən 12 ay sonra	Cəmi
AKTİVLƏR										
Əsas vəsaitlər	20	-	47,515	47,515	-	43,334	43,334	-	42,806	43,334
Qeyri-maddi aktivlər	20	-	2,793	2,793	-	1,477	2,793	-	1,451	1,451
Təxirə salınmış vergi aktivləri	14	-	1,023	1,023	-	1,546	1,546	-	2,052	2,052
Sair qeyri-maliyyə aktivləri	21	4,232	20	4,252	4,864	20	4,884	3,722	20	3,742
Mülkiyyətə keçmiş girov	24	2,963	-	2,963	4,244	-	4,244	4,763	-	4,763
Törəmə müəssisələrə investisiyalar	22	-	7,555	7,555	-	5,045	5,045	-	5,045	5,045
ÖHDƏLİKLƏR										
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi		2,880	-	2,880	8,132	-	8,132	984	-	984
Sair qeyri-maliyyə öhdəlikləri	30	13,057	-	13,057	16,371	-	16,371	11,093	-	11,093

4 Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli ehtimallar və mülahizələr

Bank maliyyə hesabatlarında uçota alınan məbləğlərə və aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində növbəti maliyyə ili ərzində təsir göstərən ehtimallar və mülahizələr irəli sürür. Həmin ehtimallar və mülahizələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edilir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik, həmçinin peşəkar ehtimallar və təxminlər irəli sürür. Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan təxminlərə aşağıdakılar daxildir.

Fəaliyyətin fasiləsizliyi. Bank hazırkı maliyyə hesabatlarını fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipinə əsasən hazırlamışdır. Belə bir mülahizə irəli sürərkən rəhbərlik Bankın maliyyə vəziyyətini, cari planlarını, gələcək əməliyyatlar üzrə rentabelliği və maliyyə resurslarından istifadəni nəzərə almış, həmçinin son makroiqtisadi dəyişikliklərin Bankın fəaliyyətinə təsirini təhlil etmişdir.

GKZ-nin qiymətləndirilməsi. GKZ-nin qiymətləndirilməsi müvafiq metodologiya, modellər və ilkin məlumatlardan istifadə etməklə aparılan əhəmiyyətli hesablamadır. Gözlənilən kredit zərərlərinin qiymətləndirilməsi metodologiyasına dair ətraflı məlumat Qeyd 32-də (“Risklərin idarə edilməsi siyasəti”) təqdim edilir. Aşağıdakı komponentlər kredit zərərləri üzrə ehtiyata əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərir: defolt anlayışı, kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artması (SICR) və onun qiymətləndirilməsi meyarı, defolt ehtimalı (PD), defolta məruz qalan dəyər (EAD), defolt baş verəcəyi halda itirilməsi gözlənilən məbləğ (LGD), eləcə də makroiqtisadi ssenarilər, GKZ-nin qiymətləndirilməsi məqsədilə maliyyə aktivlərinin segmentasiyası, GKZ səviyyəsinin qrup şəklində qiymətləndirilməsi. Bank GKZ üzrə ehtimallar və faktiki kredit zərərləri arasındakı fərqlərin azaldılması məqsədilə modelləri və modellər üzrə məlumatları müntəzəm olaraq təhlil edir və təsdiqləyir. GKZ səviyyəsinə uyğun olan proqnoz fərziyyələr və onların çəki əmsalları əhəmiyyətli olmamışdır.

Bank GKZ-nin qiymətləndirilməsi üçün dəstəkləyici proqnoz məlumatlardan, əsasən də özünün proqnoz makroiqtisadi modelinin nəticələrindən istifadə etmişdir. GKZ səviyyəsinə uyğun olan ən əhəmiyyətli proqnoz fərziyyələri və əlavə məlumat Qeyd 32-də (“Risklərin idarə edilməsi siyasəti”) açıqlanır.

GKZ ilə bağlı həssaslıq təhlilinin nəticələri Qeyd 17-də (“Müştərilərə verilmiş kreditlər”) açıqlanır.

Kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artması. Kredit riskində əhəmiyyətli artımın olub-olmadığını müəyyən etmək üçün Bank aşağıdakı meyarlardan istifadə edir:

- hesabat və ilkin tanınma tarixlərinə maliyyə aktivləri üzrə hesablanmış müvafiq defolt riskləri müqayisə edilir;
- ödənişin 30 gün gecikdirilməsi. Gecikmələri nəzərə almaqla, faiz üzrə gecikdirilmiş günlər və əsas borc üzrə gecikdirilmiş günlərdən daha yüksək olanı əsas götürülür;
- növbəti ildə ümumi defolt ehtimalı kredit segmentindən asılı olaraq müəyyən limiti keçməsi.

Qiymətləndirmə zamanı hesabat tarixinə kredit riskinin müəyyən səviyyəsi deyil, kredit riskinin nisbətən artması nəzərdən keçirilir. Bank əldə olunması əlavə xərc tələb etməyən dəstəkləyici və əsaslandırılmış proqnozlaşdırılan məlumatları, o cümlədən müəyyən müştəri portfellerinin davranış aspektləri daxil olmaqla, bir sıra amilləri nəzərə alır. Bank defolt anına qədər kredit riskinin artması ilə bağlı davranış əlamətlərini müəyyən müəyyən edir və müvafiq proqnozlaşdırılan məlumatlarını fərdi maliyyə aləti və ya portfel səviyyəsində kredit riskinin qiymətləndirilməsində istifadə edir. (bax: Qeyd 32 (Kredit riski)).

Biznes modelin qiymətləndirilməsi. Maliyyə aktivləri biznes model əsasında təsnifləşdirilir. Biznes modeli qiymətləndirərkən rəhbərlik birləşmə səviyyəsini və maliyyə alətləri üzrə portfelleri müəyyən etmək üçün mülahizələrdən istifadə etmişdir. Satış əməliyyatlarını qiymətləndirərkən Bank onların əvvəlki dövrlərdə baş vermə tezliyini, müddətini və dəyərini, satış səbəblərini və gələcək satışlar ilə bağlı gözləntiləri nəzərə alır. Kredit keyfiyyətinin pisləşməsinə görə potensial zərərlərin azaldılmasına yönəldilmiş satış əməliyyatları “pul axınlarının əldə edilməsi” biznes modelinə uyğun hesab edilir. Kredit riskinin idarə olunması tədbirləri ilə bağlı olmayan ödəmə müddətinə qədər həyata keçirilən digər satışlar da nadir hallarda baş verməsi və dəyərinin ayrılıqda və ya məcmu olaraq əhəmiyyətli olmaması şərtilə, “pul axınlarının əldə edilməsi” biznes modelinə uyğun hesab edilir. Bank satış əməliyyatlarının əhəmiyyətini satışların həcmi ilə portfelin orta müddəti ərzində biznes modeli qiymətləndirilən portfelin dəyərini müqayisə etməklə qiymətləndirir.

4 Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli ehtimallar və mülahizələr (davamı)

Bundan əlavə, yalnız “stress” ssenarilərdə və ya Bankın nəzarətində olmayan, təkrar baş verməyən və Bank tərəfindən proqnozlaşdırıla bilməyən ayrıca hadisə ilə bağlı gözlənilən maliyyə aktivlərinin satışı biznes modelin məqsədi ilə əlaqəli olmayan satış əməliyyatı hesab olunur və müvafiq maliyyə aktivlərinin təsnifatına təsir göstərmir.

“Pul axınlarının əldə edilməsi və satılması” biznes modelində aktivlərin pul axınlarının əldə edilməsi üçün saxlanılması nəzərdə tutulsa da, aktivlərin biznes modelin məqsədlərinə (likvidlik ehtiyaclarının idarə olunması, müəyyən faiz gəlirlərinin əldə edilməsi və ya maliyyə aktivlərinin müddətinin həmin aktivlərin maliyyələşdirdiyi öhdəliklərin müddəti ilə uyğunlaşdırılması) nail olmaq üçün satışı onun tərkib hissəsi hesab edilir.

Digər kateqoriyaya əsasən satış vasitəsilə mənfəət əldə etmək üçün pul axınlarının reallaşdırılması məqsədilə idarə olunan maliyyə aktivləri üzrə portfeller daxildir. Bu biznes model adətən müqavilədə nəzərdə tutulan pul axınlarının əldə edilməsi ilə əlaqəlidir.

Bank borc qiymətli kağızlarını yalnız “stress” ssenaridə satılacağı ehtimalına əsasən “pul axınlarının əldə edilməsi” biznes modelinə aid edir.

Pul axınlarının yalnız əsas borc və faiz ödənişləri (“SPPI”) meyarına uyğunluğunun qiymətləndirilməsi. Maliyyə aktivləri üzrə pul axınlarının yalnız əsas borc və faiz ödənişləri meyarına uyğunluğunu müəyyən etmək üçün mühakimələrin irəli sürülməsi tələb edilir. Belə bir mühakimə yürüdərkən Bank aşağıdakıları nəzərə alır:

- Pul axınlarının miqdarını və müddətini dəyişdirəcək şərti hadisələr;
- Leverec xüsusiyyətləri;
- Avans şərtləri və müddətin uzadılması;
- Bankın müəyyən aktivlər üzrə pul axınları ilə bağlı tələblərini məhdudlaşdıran şərtlər (məsələn, reqress hüququ olmadan maliyyələşdirmə);
- Pulun zaman dəyəri elementinin uçotunu dəyişdirən şərtlər (məsələn, faiz dərəcələrinin müntəzəm olaraq yenidən nəzərdən keçirilməsi);

Bank müntəzəm olaraq müqavilə üzrə pul axınlarının müddətini və ya məbləğini dəyişən müqavilə şərtlərini nəzərdən keçirir. Pul axınları o halda yalnız əsas borc və faiz ödənişləri meyarına uyğun hesab edilir ki, kreditin şərtlərinə görə onu vaxtından əvvəl ödəmək mümkün olsun, vaxtından əvvəl ödənilən məbləğ əsas borcu və hesablanmış faizləri, eləcə də müqaviləyə vaxtından əvvəl xitam verilməsinə görə əsaslandırılmış əlavə kompensasiyanı özündə əks etdirsin. Aktiv üzrə əsas məbləğ əsas borc üzrə sonrakı ödənişlər (yəni, effektiv faiz metodundan istifadə etməklə müəyyən edilmiş faizsiz ödənişləri) çıxılmaqla, ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərə bərabərdir. Bu qaydada istisna hal olaraq standart, həmçinin qabaqcadan ödəniş elementlərinə malik olan alətlərə yalnız əsas borc və faiz ödənişləri meyarına uyğun olmaq üçün aşağıdakı şərtlərə cavab verməyə imkan yaradır: (i) aktiv mükafat və ya güzəştə verildikdə (ii) qabaqcadan ödəniş məbləği müqavilə üzrə nominal dəyərdən və hesablanmış faizlərdən, eləcə də müqaviləyə vaxtından əvvəl xitam verilməsinə görə əsaslandırılmış əlavə kompensasiyadan ibarət olduqda və (ii) ilkin tanınma zamanı vaxtından əvvəl ödəniş elementinin ədalətli dəyəri əhəmiyyətsiz olduqda.

Bankın kredit müqavilələrinə müştərilərin Bankla digər müqavilələr bağladığı zaman faiz dərəcəsinin azalmasını nəzərdə tutan (məsələn, Bankda olan cari hesablarda minimum dövrüyyənin təmin edilməsi kimi müəyyən meyarların yerinə yetirildiyi təqdirdə) çarpaz satış müddəaları daxildir. Belə müddəalar Bankın həmin alət üzrə ancaq ümumi mənfəət marjasını azaltdıqda və əsas kredit müqaviləsinin şərtlərinə uyğun olmayan digər xüsusiyyətlər mövcud olmadıqda, pul axınları SPPI meyarına uyğun hesab edilir.

Bankın kredit müqavilələri makroiqtisadi və ya normativ şərtlərdəki müəyyən dəyişikliklərə cavab olaraq faiz dərəcələrinin tənzimlənməsinə imkan verir. Rəhbərliyin öz mülahizəsi və qiymətləndirməsinə görə, bank sektorundakı rəqabət və borcalanların kreditləri yenidən maliyyələşdirmək qabiliyyəti faiz dərəcələrini bazar səviyyəsindən daha yuxarı müəyyən etməsinə mane olur və buna görə də pul axınları SPPI meyarına uyğun qiymətləndirilir.

5 Yeni və ya yenidən işlənmiş standartların və onlara dair şərhlərin tətbiqi

Aşağıdakı yenidən işlənmiş standartlar 1 yanvar 2023-cü il tarixindən qüvvəyə minmişdir:

BMHS 17 "Sığorta müqavilələri" (18 may 2017-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bank bu standartı bank fəaliyyəti çərçivəsində təqdim etdiyi zamanətlərə tətbiq etməyi planlaşdırmır. Bank tərəfindən verilmiş kreditlər və analoji alətlər üzrə müqavilələrdə asılı sığorta məhsulları nəzərdə tutulmur. Bankın təqdim etdiyi maliyyə zamanəti müqavilələri BMHS 9-a əsasən ilkin olaraq tanınır və sonradan qiymətləndirilir (Qeyd 3). Bu səbəbdən, Bank maliyyə zamanətləri ilə bağlı BMHS 17-də nəzərdə tutulan istisnanın tətbiqini nəzərdən keçirir. Bank icra zamanətləri, sığorta şirkətləri ilə birgə müqavilələr və ya BMHS 17 ilə əhatə olunan sığorta müqaviləsi anlayışına cavab verən digər alətlər təqdim etmir.

BMHS 17 və BMHS 4-ə dəyişikliklər (25 iyun 2020-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Dəyişikliklər BMHS 17-nin tətbiqini asanlaşdırmaq, həmçinin standart və ona keçidlə bağlı müəyyən tələbləri sadələşdirmək üçün bəzi izahlardan ibarətdir. Bu dəyişikliklər BMHS 17-də nəzərdə tutulan səkkiz sahəni əhatə edir və standartın əsas prinsiplərinin dəyişdirilməsini nəzərdə tutmur. BMHS 17-də aşağıdakı sahələrə dəyişikliklər edilmişdir:

- *Qüvvəyə minmə tarixi.*
- *Sığorta müqaviləsinin əldə edilməsi zamanı pul axınlarının gözlənilən bərpası.*
- *İnvestisiya xidmətləri ilə əlaqəli müqavilə üzrə xidmət marjası.*
- *Saxlanılan təkrarsığortaya müqavilələri - zərərlərin ödənilməsi.*
- *Digər dəyişikliklər:* Digər dəyişikliklərə aşağıdakılar daxildir: bəzi kredit kartı (və ya oxşar) müqavilələri və bəzi kredit müqavilələrində tətbiq sahəsi ilə bağlı istisnalar; sığorta müqavilələri üzrə aktiv və öhdəliklərin maliyyə vəziyyəti hesabatında qruplar əvəzinə portfeller üzrə təqdim edilməsi; saxlanılan təkrarsığorta müqavilələrindən və ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərərə aid olunan qeyri-törəmə maliyyə alətlərindən istifadə edərək maliyyə risklərini azaltmaq üçün risklərin azaldılması imkanının tətbiqi; BMHS 17-ni tətbiq edərkən əvvəlki aralıq maliyyə hesabatlarındakı uçot təxminlərinə dəyişikliklər etmək üçün uçot siyasəti seçimi; sığorta müqaviləsinin şərtlərinə əsasən müəyyən sığortalıya aid edilən mənfəət vergisi ödənişlərinin və daxilolmaların müqavilələrin icrası üzrə pul axınlarına daxil edilməsi; keçid dövründə tələblərdən seçim əsasında azadolmalar və digər kiçik dəyişikliklər.

BMHS 17-yə dəyişikliklər – BMHS 17-nin tətbiqi zamanı sığortaçılar üçün keçid imkanı (9 dekabr 2021-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Dəyişiklik yalnız sığortaçıların BMHS 17-yə keçidinə aiddir və BMHS 17-nin hər hansı digər tələblərinə təsir göstərmir. BMHS 17 və BMHS 9-da keçid tələbləri müxtəlif tarixlərdə tətbiq ediləcək və BMHS 17-nin ilkin tətbiqi zamanı təqdim olunan müqayisəli məlumatların təsnifatında aşağıdakı birdəfəlik fərqlərlə nəticələncək.

BMS 1 və BMHS-in tətbiqi üzrə 2 nömrəli praktiki tövsiyələrə dəyişikliklər: Uçot siyasəti haqqında açıqlamalar (12 fevral 2021-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). BMS 1-ə dəyişikliklər müəssisələrdən əhəmiyyətli uçot siyasəti deyil, mühüm uçot siyasəti məlumatlarının açıqlanmasını tələb edir. Bu dəyişikliyi dəstəkləmək məqsədilə, uçot siyasətindəki açıqlamalara əhəmiyyətlik konsepsiyasının tətbiqi ilə bağlı təlimat əlavə etmək üçün BMHS-in tətbiqi üzrə 2 nömrəli tövsiyələrə ("Əhəmiyyətliklə bağlı mühakimələrin yürüdülməsi") dəyişiklik edilmişdir. Bu dəyişikliklər mühüm hesab edilməyən uçot siyasətini maliyyə hesabatlarında əks etdirməməklə, onların təqdimatında dəyişikliklərə gətirib çıxarmışdır.

BMS 8-ə dəyişikliklər: Uçot təxminlərinin müəyyən edilməsi (12 fevral 2021-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). BMS 8-ə edilmiş dəyişiklik müəssisələrin uçot siyasətindəki dəyişiklikləri uçot təxminlərindəki dəyişikliklərdən necə fərqləndirməli olduğunu izah edir.

Bu dəyişikliklərin tətbiqi hazırkı maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməmişdir.

5 Yeni və ya yenidən işlənmiş standartların və onlara dair şərhlərin tətbiqi (davamı)

BMS 12-yə dəyişiklik - Vahid əməliyyatdan yaranan aktiv və öhdəliklərə aid təxirə salınmış vergilər (7 may 2021-ci ildə dərc edilib və 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). BMS 12-yə dəyişikliklər icarə və istismardan çıxarma öhdəlikləri kimi əməliyyatlar üzrə təxirə salınmış vergilərin uçota alınması qaydasını izah edir. BMS 12-yə dəyişikliklər müəssisələrdən ilkin tanınma zamanı vergi bazasını artıran və azaldan bərabər məbləğdə müvəqqəti fərqlərə səbəb olan əməliyyatlar üzrə təxirə salınmış vergini tanımağı tələb edir.

Bu dəyişiklik hazırkı maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməmişdir.

BMS 12-yə “Mənfəət vergisi” dəyişikliklər: Beynəlxalq vergi islahatı – Pillar II model qaydaları (23 may 2023-cü ildə dərc olunub). Bu dəyişikliklər İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının (İƏİT) beynəlxalq vergi islahatları çərçivəsində dərc etdiyi Pillar II model qaydalarını tətbiq edən qüvvədə olan və ya mahiyyətə qüvvəyə minmiş vergi qanunvericiliyindən irəli gələn təxirə salınmış vergilərin tanınması və açıqlanması tələbi üzrə müvəqqəti istisnayı nəzərdə tutur. Bu dəyişiklik hazırkı maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməmişdir.

BMHS 17 və BMS 1 istisna olmaqla, yuxarıda qeyd edilən dəyişikliklərin tətbiqi Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməmişdir.

6 Yeni uçot qaydaları

1 yanvar 2024-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün məcburi xarakter daşıyan və Bank tərəfindən vaxtından əvvəl tətbiq edilməyən bəzi yeni standartlar və onlara dair şərhlər dərc olunmuşdur.

BMHS 16-ya (“İcarələr”) dəyişikliklər - Satış və geriye icarə öhdəliyi (22 sentyabr 2022-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2024-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Dəyişikliklər BMHS 15-in tələblərinə uyğun olaraq satış kimi uçota alınmalı olan satış və geriye icarə əməliyyatlarına aiddir.

BMS 1-ə dəyişikliklər – Öhdəliklərin qısamüddətli və ya uzunmüddətli kimi təsnifləşdirilməsi (ilkin olaraq 23 yanvar 2020-ci ildə dərc olunub və sonradan 15 iyul 2020-ci il və 31 oktyabr 2022-ci il tarixlərində dəyişikliklər edilmiş, yekun olaraq 1 yanvar 2024-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu dəyişikliklər hesabat dövrünün sonunda mövcud olan hüquqlardan asılı olaraq, öhdəliklərin qısamüddətli və ya uzunmüddətli kimi təsnifləşdirildiyini izah edir. Əgər müəssisə hesabat dövrünün sonunda öhdəliklərin icrasını ən azı on iki ay müddətinə təxirə salmaq üçün əsaslı hüquqa malikdirsə, o zaman öhdəliklər uzunmüddətli kimi təsnifləşdirilir. Yeni dəyişikliklər belə hüququn qeyri-şərtsiz olmasını artıq tələb etmir. ‘Ödəmə’ dedikdə öhdəliyin nağd pul, özündə iqtisadi səmərəni təcəssüm etdirən digər resurslar və ya müəssisənin öz pay alətləri ilə ödənilməsi nəzərdə tutulur. Bu dəyişikliklər kapitala konvertasiya oluna bilən alətlər üçün istisnayı nəzərdə tutur, lakin bu istisna yalnız kombine edilmiş maliyyə alətinin ayrıca komponenti şəklində pay aləti kimi təsnifləşdirilən konvertasiya seçiminin nəzərdə tutulduğu maliyyə alətlərinə aiddir.

BMS 7 “Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat” və BMHS 7-yə “Maliyyə alətləri: Açıqlamalar: Təchizatçıların maliyyələşdirmə razılaşmaları” dəyişikliklər (25 may 2023-cü ildə dərc olunub). BMS 7 və BMHS 7-yə dəyişikliklər müəssisələrdən təchizatçıların maliyyələşdirmə razılaşmaları (SFA) haqqında məlumatların açıqlanmasını tələb edir. Bu dəyişikliklər maliyyə hesabatlarının istifadəçilərinə həmin razılaşmaların müəssisənin öhdəliklərinə və pul axınlarına, eləcə də likvidlik riskinə məruz qalmasının təsirini qiymətləndirməyə imkan verəcək təchizatçının maliyyələşdirilməsi razılaşmaları haqqında məlumatın açıqlanmasını tələb edir. Yeni açıqlama tələbləri 1 yanvar 2024-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minəcək.

BMS 21-ə “Konvertasiya qabiliyyətinin olmaması” dəyişikliklər (15 avqust 2023-cü ildə dərc olunub). Bu dəyişikliklər qiymətləndirmə tarixində müəyyən məqsəd üçün başqa valyutaya konvertasiya edilə bilməyən xarici valyutada əməliyyat həyata keçirən müəssisələrə təsir edir.

BMHS 18 “Maliyyə hesabatlarında məlumatların təqdimatı və açıqlanması (9 aprel 2024-cü ildə dərc olunub və 1 yanvar 2027-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). 2024-cü ilin aprel ayında BMUSŞ maliyyə hesabatlarında məlumatların təqdimatı və açıqlanması, xüsusilə mənfəət və ya zərər hesabatında dəyişikliklərə yönəlmiş yeni standart olan BMHS 18-i dərc etmişdir. BMHS 18 aşağıdakılarla bağlı əsas yeni anlayışlar təqdim edir:

"Bank Respublika" ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***6 Yeni uçot qaydaları (davamı)**

- mənfəət və ya zərər haqqında hesabatın strukturu;
- maliyyə hesabatlarından kənarda təqdim olunan müəyyən mənfəət və ya zərər göstəriciləri (yeni, rəhbərlik tərəfindən müəyyən edilmiş fəaliyyət göstəriciləri) üçün tələb olunan açıqlamalar; və
- ümumilikdə ilkin maliyyə hesabatlarına və qeydlərə tətbiq edilən aqreqasiya və disaqreqasiya üzrə təkmilləşdirmə prinsipləri.

BMHS 18 məhdud dəyişikliklərlə bir çox mövcud prinsipləri saxlayaraq, BMS 1-i əvəz edəcək. Bu standart maliyyə hesabatlarında maddələrin tanınmasına və ya ölçülməsinə təsir etməyəcək, lakin müəssisələrin hesabatda göstərdiyi "əməliyyat mənfəəti və ya zərəri" maddəsini dəyişdirə bilər. Yeni standart 1 yanvar 2027-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və müqayisəli dövrün məlumatlarına da tətbiq ediləcək. Bank bu dəyişikliyin yeni dərc olunduğunu nəzərə alaraq, onun maliyyə hesabatlarına təsirinin qiymətləndirilməsinin hələ erkən olduğunu hesab edir və müvafiq qiymətləndirməni daha sonra həyata keçirəcək.

Yuxarıda başqa cür nəzərdə tutulmadığı hallarda, yeni standartlar və şərtlərin Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsiri gözlənilmir.

7 Xalis faiz gəlirləri

	2023	2022
Effektiv faiz metodu ilə hesablanmış faiz gəlirləri		
Müştərilərə verilmiş kreditlər	162,199	129,429
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	17,831	3,145
Amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən investisiya qiymətli kağızları	1,887	1,734
Banklara verilmiş kreditlər	866	1,557
	182,783	135,865
Faiz xərcləri		
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	(38,231)	(27,862)
Sair borc öhdəlikləri	(14,913)	(11,068)
Subordinasiya borc öhdəlikləri	(5,364)	(2,055)
İcarə öhdəlikləri	(1,059)	(587)
Buraxılmış istiqrazlar	(3,786)	(3,058)
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	(920)	(40)
	(64,273)	(44,670)

8 Faiz qazandıran aktivlər üzrə gözlənilən kredit zərərləri

Fərdi mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda tanınan faiz qazandıran aktivlər üzrə gözlənilən kredit zərərləri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	2023	2022
Müştərilərə verilmiş kreditlər	780	2,083
Banklara verilmiş kreditlər	90	(29)
Cəmi faiz qazandıran aktivlər üzrə GKZ-nin qaytarılması	870	2,054
	2023	2022
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə dəyərsizləşmə xərci (xalis)	(3,338)	(3,499)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	4,118	5,582
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ	780	2,083

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***9 Xarici valyuta mübadiləsi üzrə xalis gəlir**

	2023	2022
Ticari əməliyyatlar, xalis	10,768	15,936
Məzənnə fərqləri, xalis	370	145
	11,138	16,081

10 Haqq və komissiya gəlirləri

	2023	2022
Plastik kart xidmətləri	16,769	12,414
Hesablaşmalar	6,948	6,534
Nağd pul əməliyyatları	4,357	2,947
Zəmanət məktubları	562	413
Digər əməliyyatlar	998	1,127
	29,634	23,435

11 Haqq və komissiya xərcləri

	2023	2022
Plastik kart xidmətləri	12,300	9,489
Ödəniş sistemləri	6,390	5,088
Hesablaşmalar	2,474	1,875
Nağd pul əməliyyatları	1,047	758
Zəmanətlər	251	88
Digər əməliyyatlar	350	608
	22,812	17,906

12 Sair gəlir, xalis

	2023	2022
Dividend gəliri	450	281
Sair gəlir	1,122	660
	1,572	941

13 Əməliyyat xərcləri

	2023	2022
İşçi heyəti ilə bağlı xərclər	48,252	44,118
Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ayırmalar	6,895	5,254
Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna ödənilmiş təqvim haqları	4,381	3,176
Köhnəlmə xərcləri	3,828	3,008
Proqram təminatı xərcləri	1,959	1,564
Reklam və marketinq xərcləri	1,747	1,355
Peşəkar xidmət haqları	1,706	1,260
Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər	1,570	1,010
Rəbitə xərcləri	1,466	1,154
Ofis təchizatı xərcləri	1,193	1,245
Mühafizə xidməti xərcləri	976	811
Təmir və texniki xidmət xərcləri	635	708
Əsas vəsaitlərin realizasiyası üzrə zərər	569	1,318
Nəqliyyat və ezamiyyə xərcləri	437	358
Amortizasiya xərcləri	244	225
Üzvlük haqları	39	31
İcarə xərcləri (qısamüddətli və azqıymətli əşyalar)	180	176
Digər əməliyyat xərcləri	5,311	4,119
	81,388	70,890

2023-cü il üzrə Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının, eləcə də Bankın fərdi maliyyə hesabatlarının audit yoxlaması və qeyri-audit xidmətləri üçün illik xidmət haqqı müvafiq olaraq ƏDV çıxılmaqla 258 min AZN və 36 min AZN təşkil edir.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

14 Mənfəət vergisi

	2023	2022
Cari mənfəət vergisi xərci	(11,218)	(8,554)
Əvvəlki illər üzrə vergi xərcinin yenidən hesablanması	-	(856)
Təxirə salınmış mənfəət vergisi gəliri/(xərci)	240	(506)
İl üzrə mənfəət vergisi xərci	(10,978)	(9,916)

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üzrə 522 min AZN məbləğində təxirə salınmış vergi xərci yuxarıdakı cədvəldə göstərilən 240 min AZN məbləğində gəlirdən, eləcə də mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı çıxılmaqla, sair məcmu gəlir sətrində göstərilən Bankın binalarının yenidən qiymətləndirilməsi üzrə 762 AZN məbləğində təxirə salınmış vergi xərcindən ibarətdir.

2023-cü ildə cari və təxirə salınmış vergi üçün müvafiq vergi dərəcəsi 20% təşkil edir (2022: 20%).

	2023	2022
Vergidən əvvəlki mənfəət	49,578	33,967
Tətbiq edilən dərəcədə mənfəət vergisi	(9,955)	(6,787)
Gəlirdən çıxılmayan xərclərin vergi effekti	(472)	(595)
Törəmə müəssisənin vergi zərərləri üzrə tanınmamış		
təxirə salınmış vergi aktivləri	-	(44)
Əvvəlki illər üzrə vergi xərcinin yenidən hesablanması	-	(856)
Vergi qaydasının qəbul edilməsi nəticəsində ehtiyatların vergitutma məqsədləri üçün gəlirdən çıxılmasına təsiri	-	(1,599)
Digər	(551)	(35)
İl üzrə mənfəət vergisi xərci	(10,978)	(9,916)

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri

Təxirə salınmış vergi aktivləri və vergi öhdəlikləri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda aktiv və öhdəliklərin BMHS-ə əsasən balans dəyərləri ilə vergi hesablanması məqsədi ilə müəyyən edilən dəyərləri arasındakı müvəqqəti fərqdən yaranan mənfəət vergisi gəliri və xərclərini əks etdirir və bu haqda yerli vergi qanunvericiliyinə əsasən hesabat verilir.

31 dekabr 2023, 31 dekabr 2022 və 1 yanvar 2022-ci il tarixlərində başa çatan illər ərzində müvəqqəti fərqlərdə dəyişikliklər aşağıda təqdim olunur:

	1 yanvar 2023-cü il	Mənfəət və ya zərərdə tanınmışdır	31 dekabr 2023-cü il
Aşağıdakı maddələr üzrə təxirə salınmış vergi aktivləri:			
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,630	834	2,464
Banklara verilmiş kreditlər	(35)	2	(33)
İnvestisiya qiymətli kağızları	(31)	1	(30)
Törəmə maliyyə aktivləri	(605)	(160)	(765)
Əmlak və qeyri-maddi aktivlər	93	(812)	(719)
Əsas vəsaitlərin yenidən qiymətləndirilməsi	-	(762)	(762)
İstifadə hüquqlu aktivlər	(662)	(38)	(700)
Sair aktivlər	(65)	236	171
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	-	(116)	(116)
Sair borc öhdəlikləri	(45)	86	41
İcarə öhdəlikləri	748	23	771
Törəmə maliyyə öhdəlikləri	444	145	589
Sair öhdəliklər	41	72	113
Keçmiş illərin vergi zərəri	33	(33)	-
Təxirə salınmış xalis vergi aktivləri	1,546	(522)	1,024
Tanınmış təxirə salınmış vergi aktivləri	2,989	1,409	4,398
Tanınmış təxirə salınmış vergi öhdəliyi	(1,443)	(1,931)	(3,374)
Təxirə salınmış xalis vergi aktivləri	1,546	(522)	1,024

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

14 Mənfəət vergisi (davamı)

	1 yanvar 2022-ci il	Mənfəət və ya zərərdə tanınmışdır	31 dekabr 2022-ci il
Aşağıdakı maddələr üzrə təxirə salınmış vergi aktivləri:			
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,798	(168)	1,630
Banklara verilmiş kreditlər	(115)	80	(35)
İnvestisiya qiymətli kağızları	(30)	(1)	(31)
Tөрəmə maliyyə aktivləri	(392)	(213)	(605)
Əmlak və qeyri-maddi aktivlər	364	(271)	93
İstifadə hüquqlu aktivlər	(586)	(76)	(662)
Sair aktivlər	(21)	(44)	(65)
Sair borc öhdəlikləri	(172)	127	(45)
İcarə öhdəlikləri	628	120	748
Tөрəmə maliyyə öhdəlikləri	231	213	444
Sair öhdəliklər	314	(273)	41
Keçmiş illərin vergi zərəri	33	-	33
Təxirə salınmış xalis vergi aktivləri	2,052	(506)	1,546
Tanınmış təxirə salınmış vergi aktivləri	3,368	(379)	2,989
Tanınmış təxirə salınmış vergi öhdəliyi	(1,316)	(127)	(1,443)
Təxirə salınmış xalis vergi aktivləri	2,052	(506)	1,546

	1 yanvar 2021-ci il	Mənfəət və ya zərərdə tanınmışdır	1 yanvar 2022-ci il
Aşağıdakı maddələr üzrə təxirə salınmış vergi aktivləri:			
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,090	708	1,798
Banklara verilmiş kreditlər	97	(212)	(115)
İnvestisiya qiymətli kağızları	(31)	1	(30)
Tөрəmə maliyyə aktivləri	(476)	84	(392)
Əmlak və qeyri-maddi aktivlər	(1,056)	834	(222)
Satış üçün saxlanılan aktivlər	(164)	164	-
Sair aktivlər	(788)	767	(21)
Sair borc öhdəlikləri	(336)	164	(172)
İcarə öhdəlikləri	500	128	628
Tөрəmə maliyyə öhdəlikləri	63	168	231
Sair öhdəliklər	(198)	512	314
Keçmiş illərin vergi zərəri	3,519	(3,486)	33
Təxirə salınmış xalis vergi aktivləri	2,220	(168)	2,052
Tanınmış təxirə salınmış vergi aktivləri	5,633	(2,265)	3,368
Tanınmış təxirə salınmış vergi öhdəliyi	(3,413)	2,097	(1,316)
Təxirə salınmış xalis vergi aktivləri	2,220	(168)	2,052

15 Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

	31 dekabr 2023	31 dekabr 2022	1 yanvar 2022
Kassa	63,177	67,228	49,400
AMB-dəki nostro hesablar	149,217	190,895	230,181
Digər banklarda nostro hesablar və overnayt depozitlər	299,038	10,857	3,637
Pul vəsaitlərinin ekvivalentləri			
AMB-nin notları	5,410	14,684	4,180
AMB-dəki qısamüddətli depozitlər	76,027	25,009	-
Cəmi pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	81,437	39,693	4,180
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	592,869	308,673	287,398

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın iki bankda (31 dekabr 2022: bir bank) yerləşdirdiyi pul vəsaitlərinin qalığı onun məcmu kapitalının 10%-dən artıq olmuşdur. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu qalıqlar 519,422 min AZN (31 dekabr 2022: 230,588 min AZN) təşkil etmişdir.

"Bank Respublika" ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***15 Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (davamı)**

31 dekabr 2023-cü il tarixinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə kredit riskinin ödəmə qabiliyyəti dərəcələrinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir. Bankın kredit riskinin təsnifatı sistemi Qeyd 32-də təsvir edilir.

	AMB-dəki qalıqlar, məcburi ehtiyatlar çıxılmaqla	Müxbir hesablar və overnayt depozitlər	Cəmi
- Ən yüksək dərəcə	-	293,177	293,177
- Yüksək dərəcə	5,410	230,761	236,171
- Orta dərəcə	-	23	23
- Xüsusi monitoring tələb edir	-	320	320
- Defolt	-	1	1
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri, kassa istisna olmaqla	5,410	524,282	529,692

31 dekabr 2022-ci il tarixinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə kredit riskinin ödəmə qabiliyyəti dərəcələrinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir. Bankın kredit riskinin təsnifatı sistemi Qeyd 32-də təsvir edilir. Ədalətli dəyər haqqında məlumat Qeyd 36-da açıqlanır.

	AMB-dəki qalıqlar, məcburi ehtiyatlar çıxılmaqla	Müxbir hesablar və overnayt depozitlər	Cəmi
- Ən yüksək dərəcə	-	2,278	2,278
- Yüksək dərəcə	14,684	224,483	239,167
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri, kassa istisna olmaqla	14,684	226,761	241,445

1 yanvar 2022-ci il tarixinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə kredit riskinin ödəmə qabiliyyəti dərəcələrinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir. Bankın kredit riskinin təsnifatı sistemi Qeyd 32-də təsvir edilir.

	AMB-dəki qalıqlar, məcburi ehtiyatlar çıxılmaqla	Müxbir hesablar və overnayt depozitlər	Cəmi
- Ən yüksək dərəcə	-	3,472	3,472
- Yüksək dərəcə	4,180	230,192	234,372
- Orta dərəcə	-	154	154
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri, kassa istisna olmaqla	4,180	233,818	237,998

GKZ-nin qiymətləndirilməsi məqsədilə 320 min AZN məbləğində pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri 2-ci Mərhələyə aid edilmişdir. 3-cü Mərhələdə göstərilən GKZ məbləği əhəmiyyətli hesab edilmir. Qalan bütün məbləğlər 1-ci Mərhələdə göstərilmişdir. Bu qalıqlar üzrə GKZ məbləğinin əhəmiyyətli olmadığını nəzərə alaraq, Bank pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyatı tanımamışdır. GKZ-nin qiymətləndirilməsi yavaşması Qeyd 32-də göstərilir.

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***16 Banklara verilmiş kreditlər**

	31 dekabr 2023	31 dekabr 2022	1 yanvar 2022
AMB-dəki məcburi ehtiyatlar	135,822	44,413	6,020
Kreditlər və depozitlər	32	9,605	9,155
Bloklaşdırılmış hesablar	6,142	9,646	13,010
Banklara verilmiş kreditlər, ümumi	141,996	63,664	28,185
Zərər üzrə ehtiyat	(17)	(107)	(78)
Banklara verilmiş kreditlər, zərər üzrə ehtiyat çıxılmaqla	141,979	63,557	28,107

AMB-dəki məcburi ehtiyatlar

Bank AMB-də müştərilərdən müvafiq olaraq milli və xarici valyutada cəlb edilmiş depozitlərin əvvəlki ay üzrə orta qalığının 10% və 12% (2022: 4% və 5%) səviyyəsində faiz hesablanmayan pul depoziti (məcburi ehtiyat) saxlamalıdır.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın plastik kart əməliyyatları ilə bağlı banklarda bloklaşdırılmış zəmanət depozitləri olmamışdır (2022: Bankın plastik kart əməliyyatları ilə bağlı banklarda bloklaşdırılmış zəmanət depozitləri 3,952 min AZN təşkil etmişdir).

31 dekabr 2023 və 2022-ci il tarixlərinə 2 bankda (2022: 2 bank) müvafiq olaraq yerləşdirilmiş 3,905 min AZN və 3,645 min AZN ekvivalentində depozitlər Bankın verdiyi zəmanətlər üzrə girov olaraq bloklaşdırılmışdır.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın svop müqavilələri üzrə girov olaraq bloklaşdırılmışdır depozitləri olmamışdır (2022: bir bankda yerləşdirilmiş 850 min AZN ekvivalentində depozit svop müqavilələri üzrə girov olaraq bloklaşdırılmışdır).

31 dekabr 2023-cü il tarixinə 1 bankda yerləşdirilmiş 2,227 min AZN ekvivalentində depozit Bankın forvard müqavilələri üzrə girov olaraq bloklaşdırılmışdır (2022: bir bankda yerləşdirilmiş 1,190 min AZN ekvivalentində depozit forvard müqavilələri üzrə girov olaraq bloklaşdırılmışdır).

Zərər üzrə ehtiyat ayırması	2023		2022		2021	
	Mərhələ 1	Cəmi	Mərhələ 1	Cəmi	Mərhələ 1	Cəmi
Banklara verilmiş kreditlər						
1 yanvar tarixinə qalıq	107	107	78	78	8	8
Zərər üzrə ehtiyatın xalis yenidən qiymətləndirməsi	(90)	(90)	29	29	70	70
31 dekabr tarixinə qalıq	17	17	107	107	78	78

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2023, 31 dekabr 2022 və 1 yanvar 2022-ci il tarixlərinə kredit riski səviyyələri əsasında banklara verilmiş kreditlər üzrə qalıqların kredit keyfiyyətinə görə təhlili, eləcə də GKZ-nin qiymətləndirilməsi məqsədilə onların üç mərhələ üzrə açıqlanması göstərilir. Bank tərəfindən istifadə edilən kredit riskinin təsnifatı sistemi və GKZ-nin qiymətləndirilməsi yanaşması, o cümlədən banklara verilmiş kreditlər üzrə qalıqlara tətbiq edilən defolt və kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artması (SICR) anlayışı haqqında məlumat Qeyd 32-də açıqlanır. S&P, Moody's və Fitch kimi müstəqil beynəlxalq reyting agentlikləri tərəfindən kontragentlərə təyin edilən kənar reytinglər haqqında məlumat Qeyd 32-də açıqlanır. Bu reytinglər ictimaiyyətə açıqdır.

	Mərhələ 1 (12-aylıq GKZ)	Cəmi
31 dekabr 2023		
Digər banklardakı depozitlər		
- Ən yüksək dərəcə	3,905	3,905
- Yüksək dərəcə	138,091	138,091
Ümumi balans dəyəri	141,996	141,996
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırması	(17)	(17)
Balans dəyəri	141,979	141,979

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***16 Banklara verilmiş kreditlər (davamı)**

31 dekabr 2022	Mərhələ 1 (12-aylıq GKZ)	Cəmi
Digər banklardakı depozitlər		
- Ən yüksək dərəcə	8,456	8,456
- Yüksək dərəcə	54,018	54,018
- Orta dərəcə	1,190	1,190
Ümumi balans dəyəri	63,664	63,664
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırması	(107)	(107)
Balans dəyəri	63,557	63,557

1 yanvar 2022	Mərhələ 1 (12-aylıq GKZ)	Cəmi
Digər banklardakı depozitlər		
- Ən yüksək dərəcə	12,653	12,653
- Yüksək dərəcə	13,342	13,342
- Orta dərəcə	3,190	3,190
Ümumi balans dəyəri	28,185	28,185
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat ayırması	(78)	(78)
Balans dəyəri	28,107	28,107

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər

	31 dekabr 2023	31 dekabr 2022	1 yanvar 2022
Mikro kreditlər	446,244	334,029	206,962
Kiçik və orta sahibkarlara verilmiş kreditlər	407,074	359,103	327,375
İstehlak kreditləri	233,880	214,952	140,010
İpoteka kreditləri	83,903	70,289	59,562
Kredit kartları	1,357	1,930	2,000
Müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	1,172,458	980,303	735,909
Zərər üzrə ehtiyat	(22,258)	(20,759)	(20,729)
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	1,150,200	959,544	715,180

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)**

Hesabat dövrünün əvvəli və sonu ilə müqayisəli dövrlər arasındakı müddətdə müştərilərə verilmiş amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülən kreditlərin ümumi balans dəyərində və kredit zərərləri üzrə ehtiyatda dəyişikliklər aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2023-cü il tarixinə ümumi balans dəyəri	856,233	108,741	15,329	980,303
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	1,307,053	-	-	1,307,053
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(973,725)	(133,895)	(5,734)	(1,113,354)
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(142,421)	142,421	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(11,960)	(1,401)	13,361	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	20,324	(16,250)	(4,074)	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	601	(601)	-
Silinmələr	-	-	(1,544)	(1,544)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	1,055,504	100,217	16,737	1,172,458

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2023-cü il tarixinə GKZ	(6,993)	(7,263)	(6,503)	(20,759)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(9,339)	-	-	(9,339)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	2,174	2,618	338	5,130
Digər dəyişikliklər	720	1,337	419	2,476
Silinmələr üzrə əlavə ehtiyat ayırması (digər dəyişiklik)	(9)	(7)	(1,474)	(1,490)
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər				
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	3,474	(4,138)	-	(664)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	2,161	84	(3,777)	(1,532)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(72)	831	1,204	1,963
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	(6)	154	148
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	(891)	719	(3,136)	(3,308)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>				
Silinmələr	-	-	2,176	2,176
GKZ-nin cari dəyəri üzrə diskontlaşmanın amortizasiyası	-	-	(367)	(367)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	(7,884)	(6,544)	(7,830)	(22,258)

"Bank Respublika" ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)**

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2022-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	640,836	80,396	14,677	735,909
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	1,131,312	-	-	1,131,312
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(784,466)	(92,427)	(6,016)	(882,909)
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(135,663)	135,663	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(12,574)	(475)	13,049	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	16,788	(16,422)	(366)	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	2,006	(2,006)	-
Silinmələr	-	-	(4,009)	(4,009)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	856,233	108,741	15,329	980,303

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2022-ci il tarixinə GKZ	(6,548)	(6,466)	(7,715)	(20,729)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(10,010)	-	-	(10,010)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	7,617	2,611	1,053	11,281
Digər dəyişikliklər	299	1,726	(153)	1,872
Silinmələr üzrə əlavə ehtiyat ayırması (digər dəyişiklik)	-	(82)	(913)	(995)
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər				
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	1,691	(5,625)	-	(3,934)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	68	28	(2,973)	(2,877)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(110)	570	102	562
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	(25)	494	469
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	(445)	(797)	(2,390)	(3,632)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>				
Silinmələr	-	-	4,009	4,009
GKZ-nin cari dəyəri üzrə diskontlaşmanın amortizasiyası	-	-	(407)	(407)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	(6,993)	(7,263)	(6,503)	(20,759)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
1 yanvar 2021-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	387,781	43,181	31,610	1,346	463,918
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	824,343	-	-	-	824,343
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(490,269)	(44,189)	(13,899)	(1,346)	(549,703)
Köçürmələr:					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə					
(1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(86,584)	86,584	-	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə					
(1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(6,116)	(676)	6,792	-	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə					
(2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	11,681	(9,284)	(2,397)	-	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə		4,780	(4,780)	-	-
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	253,055	37,215	(14,284)	(1,346)	274,640
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	(2,649)	-	(2,649)
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	640,836	80,396	14,677	-	735,909

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
1 yanvar 2021-ci il tarixinə GKZ	(4,214)	(3,555)	(12,585)	(740)	(21,094)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(10,969)	-	-	-	(10,969)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	1,758	1,384	5,696	824	9,662
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə					
fərziyyələrdə dəyişikliklər	(761)	186	(2,477)	(84)	(3,136)
Köçürmələr:					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci					
Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	5,523	(5,589)	-	-	(66)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə					
(1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	2,186	274	(3,036)	-	(576)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə					
(2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(71)	928	1,065	-	1,922
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	(94)	1,779	-	1,685
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	(2,334)	(2,911)	3,027	740	(1,478)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	2,650	-	2,650
GKZ-nin cari dəyəri üzrə diskontlaşmanın					
amortizasiyası	-	-	(807)	-	(807)
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	(6,548)	(6,466)	(7,715)	-	(20,729)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Mikro kreditlər				
1 yanvar 2023-cü il tarixinə ümumi balans dəyəri	253,913	77,487	2,629	334,029
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	559,303	-	-	559,303
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(363,047)	(82,295)	(1,402)	(446,744)
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(95,972)	95,972	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(3,002)	(449)	3,451	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	10,164	(9,914)	(250)	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	25	(25)	-
Silinmələr	-	-	(344)	(344)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	361,359	80,826	4,059	446,244

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Mikro kreditlər				
1 yanvar 2023-cü il tarixinə GKZ	(2,200)	(6,171)	(1,290)	(9,661)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(5,453)	-	-	(5,453)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	1,305	2,326	(55)	3,576
Digər dəyişikliklər	658	1,295	297	2,250
Silinmələr üzrə əlavə ehtiyat ayırması (digər dəyişiklik)	-	-	(221)	(221)
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər				
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	3,063	(3,695)	-	(632)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	511	48	(970)	(411)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(16)	679	105	768
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	-	10	10
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	68	653	(834)	(113)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>				
Silinmələr	-	-	485	485
GKZ-nin cari dəyəri üzrə diskontlaşmanın amortizasiyası	-	-	(164)	(164)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	(2,132)	(5,518)	(1,803)	(9,453)

"Bank Respublika" ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)**

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Mikro kreditlər				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	149,580	55,747	1,635	206,962
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	444,507	-	-	444,507
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(253,269)	(62,651)	(1,176)	(317,096)
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(89,311)	89,311	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(2,415)	(213)	2,628	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	4,821	(4,733)	(88)	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	26	(26)	-
Silinmələr	-	-	(344)	(344)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	253,913	77,487	2,629	334,029

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Mikro kreditlər				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə GKZ	(1,702)	(5,485)	(1,109)	(8,296)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(7,448)	-	-	(7,448)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	5,081	2,410	(75)	7,416
Digər dəyişikliklər	370	1,758	490	2,618
Silinmələr üzrə əlavə ehtiyat ayırması (digər dəyişiklik)	-	(5)	(21)	(26)
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər				
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	1,497	(5,167)	-	(3,670)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	28	12	(832)	(792)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(28)	309	37	318
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	(1)	12	11
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	(500)	(684)	(389)	(1,573)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>				
Silinmələr	-	-	344	344
GKZ-nin cari dəyəri üzrə diskontlaşmanın amortizasiyası	-	-	(136)	(136)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	(2,202)	(6,169)	(1,290)	(9,661)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
Mikro kreditlər					
1 yanvar 2021-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	74,359	24,191	3,312	664	102,526
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	254,629	-	-	-	254,629
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(112,368)	(35,411)	(1,345)	(664)	(149,788)
Köçürmələr:					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(71,376)	71,376	-	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(347)	(256)	603	-	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	4,683	(4,163)	(520)	-	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	10	(10)	-	-
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	75,221	31,556	(1,272)	(664)	104,841
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	(405)	-	(405)
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalığı	149,580	55,747	1,635	-	206,962

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
Mikro kreditlər					
1 yanvar 2021-ci il tarixinə GKZ	(763)	(2,477)	(1,867)	(414)	(5,521)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(7,247)	-	-	-	(7,247)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	478	1,188	900	417	2,983
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər	151	472	(57)	(3)	563
Köçürmələr:					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	5,186	(5,179)	-	-	7
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	510	46	(704)	-	(148)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(16)	464	294	-	742
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	-	5	-	5
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	(938)	(3,009)	439	414	(3,095)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	407	-	407
GKZ-nin cari dəyəri üzrə diskontlaşmanın amortizasiyası	-	-	(87)	-	(87)
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalığı	(1,701)	(5,486)	(1,109)	-	(8,296)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Kiçik və orta biznes kreditləri				
1 yanvar 2023-cü il tarixinə ümumi balans dəyəri	330,293	17,760	11,050	359,103
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	396,161	-	-	396,161
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(308,337)	(36,677)	(3,033)	(348,047)
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(31,159)	31,159	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(3,753)	(69)	3,822	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	7,036	(3,252)	(3,784)	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə		486	(486)	-
Silinmələr			(143)	(143)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	390,241	9,407	7,426	407,074

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Kiçik və orta biznes kreditləri				
1 yanvar 2023-cü il tarixinə GKZ	(2,790)	(618)	(4,328)	(7,736)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(2,757)	-	-	(2,757)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	454	189	813	1,456
Digər dəyişikliklər	423	60	74	557
Silinmələr üzrə əlavə ehtiyat ayırması (digər dəyişiklik)	-	(7)	(197)	(204)
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər	-	-	-	-
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	236	(241)	-	(5)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	831	4	(909)	(74)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(41)	101	1,088	1,148
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	(4)	111	107
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	(854)	102	980	228
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>				
Silinmələr	-	-	266	266
GKZ-nin cari dəyəri üzrə diskontlaşmanın amortizasiyası	-	-	(97)	(97)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	(3,644)	(516)	(3,179)	(7,339)

"Bank Respublika" ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)**

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Kiçik və orta biznes kreditləri				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	292,855	22,560	11,960	327,375
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	330,340	-	-	330,340
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(271,291)	(21,134)	(2,949)	(295,374)
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(25,902)	25,902	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(7,165)	(34)	7,199	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	11,456	(11,352)	(104)	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	1,818	(1,818)	-
Silinmələr	-	-	(3,238)	(3,238)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	330,293	17,760	11,050	359,103

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Kiçik və orta biznes kreditləri				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə GKZ	(3,788)	(843)	(6,055)	(10,686)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(1,615)	-	-	(1,615)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	1,970	172	962	3,104
Digər dəyişikliklər	558	63	(600)	21
Silinmələr üzrə əlavə ehtiyat ayırması (digər dəyişiklik)	-	-	(780)	(780)
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər				
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	127	(224)	-	(97)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	34	1	(1,340)	(1,305)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(76)	236	26	186
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	(23)	458	435
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	998	225	(1,274)	(51)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>				
Silinmələr	-	-	3,238	3,238
GKZ-nin cari dəyəri üzrə diskontlaşmanın amortizasiyası	-	-	(237)	(237)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	(2,790)	(618)	(4,328)	(7,736)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
Kiçik və orta biznes kreditləri					
1 yanvar 2021-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	207,928	8,460	24,426	23	240,837
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	369,748	-	-	-	369,748
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(271,310)	(107)	(11,445)	(23)	(282,885)
Köçürmələr:					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(13,271)	13,271	-	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(5,110)	-	5,110	-	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	4,870	(3,304)	(1,566)	-	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	4,240	(4,240)	-	-
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	84,927	14,100	(12,141)	(23)	86,863
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	(325)	-	(325)
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalığı	292,855	22,560	11,960	-	327,375

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
Kiçik və orta biznes kreditləri					
1 yanvar 2021-ci il tarixinə GKZ	(2,961)	(659)	(9,299)	(11)	(12,930)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(3,070)	-	-	-	(3,070)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	1,076	107	4,598	13	5,794
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər	(662)	(170)	(1,670)	(2)	(2,504)
Köçürmələr:					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	301	(334)	-	-	(33)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	1,576	-	(1,938)	-	(362)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(48)	305	692	-	949
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	(92)	1,705	-	1,613
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	(827)	(184)	3,387	11	2,387
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	325	-	325
GKZ-nin cari dəyəri üzrə diskontlaşmanın amortizasiyası	-	-	(468)	-	(468)
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalığı	(3,788)	(843)	(6,055)	-	(10,686)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
İstehlak kreditləri				
1 yanvar 2023-cü il tarixinə ümumi balans dəyəri	203,728	9,987	1,237	214,952
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	318,897	-	-	318,897
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(286,538)	(11,560)	(886)	(298,984)
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(10,570)	10,570	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(4,597)	(823)	5,420	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	2,270	(2,230)	(40)	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	70	(70)	-
Silinmələr	-	-	(985)	(985)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	223,190	6,014	4,676	233,880

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
İstehlak kreditləri				
1 yanvar 2023-cü il tarixinə GKZ	(1,899)	(339)	(524)	(2,762)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(1,033)	-	-	(1,033)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	396	42	(439)	(1)
Digər dəyişikliklər	(353)	(23)	86	(290)
Silinmələr üzrə əlavə ehtiyat ayırması (digər dəyişiklik)	(9)	-	(1,515)	(1,524)
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər				
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	86	(103)	-	(17)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	818	28	(1,859)	(1,013)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(12)	30	11	29
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	(1)	21	20
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	(107)	(27)	(3,695)	(3,829)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>				
Silinmələr	-	-	1,834	1,834
GKZ-nin cari dəyəri üzrə diskontlaşmanın amortizasiyası	-	-	(99)	(99)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	(2,006)	(366)	(2,484)	(4,856)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
İstehlak kreditləri				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	138,427	1,285	298	140,010
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	331,145	-	-	331,145
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(247,508)	(6,966)	(1,410)	(255,884)
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(15,826)	15,826	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(2,633)	(175)	2,808	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	123	(16)	(107)	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	33	(33)	-
Silinmələr	-	-	(319)	(319)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	203,728	9,987	1,237	214,952
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
İstehlak kreditləri				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə GKZ	(930)	(73)	(167)	(1,170)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(897)	-	-	(897)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	516	10	119	645
Digər dəyişikliklər	(633)	(99)	24	(708)
Silinmələr üzrə əlavə ehtiyat ayırması (digər dəyişiklik)	-	(77)	(90)	(167)
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər				
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	43	(110)	-	(67)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	3	9	(732)	(720)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(1)	1	28	28
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	-	8	8
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	(969)	(266)	(643)	(1,878)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>				
Silinmələr	-	-	319	319
GKZ-nin cari dəyəri üzrə diskontlaşmanın amortizasiyası	-	-	(33)	(33)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	(1,899)	(339)	(524)	(2,762)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
İstehlak kreditləri					
1 yanvar 2021-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	59,518	8,019	1,220	657	69,414
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	174,587	-	-	-	174,587
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(94,464)	(7,342)	(583)	(657)	(103,045)
Köçürmələr:					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(1,250)	1,250	-	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(451)	(240)	691	-	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	487	(405)	(82)	-	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	3	(3)	-	-
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	78,909	(6,734)	23	(657)	71,541
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	(945)	-	(945)
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalığı	138,427	1,285	298	-	140,010
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
İstehlak kreditləri					
1 yanvar 2021-ci il tarixinə GKZ	(271)	(173)	(534)	(315)	(1,293)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(602)	-	-	-	(602)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	171	52	150	394	766
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər	(357)	(141)	(210)	(79)	(787)
Köçürmələr:					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	33	(35)	-	-	(2)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	98	205	(335)	-	(32)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(2)	20	29	-	47
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	-	1	-	1
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	(659)	100	(365)	315	(609)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	946	-	946
GKZ-nin cari dəyəri üzrə diskontlaşmanın amortizasiyası	-	-	(214)	-	(214)
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalığı	(930)	(73)	(167)	-	(1,170)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
İpoteka kreditləri				
1 yanvar 2023-cü il tarixinə ümumi balans dəyəri	67,382	2,683	224	70,289
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	28,372	-	-	28,372
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(13,748)	(768)	(183)	(14,699)
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(2,172)	2,172	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(284)	(36)	320	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	755	(755)	-	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	-	-	-
Silinmələr	-	-	(59)	(59)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	80,305	3,296	302	83,903

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
İpoteka kreditləri				
1 yanvar 2023-cü il tarixinə GKZ	(61)	(48)	(175)	(284)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(85)	-	-	(85)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	2	2	6	10
Digər dəyişikliklər	(11)	(5)	23	7
Silinmələr üzrə əlavə ehtiyat ayırması (digər dəyişiklik)	-	-	(71)	(71)
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər				
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	73	(81)	-	(8)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	-	2	(19)	(17)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(1)	15	-	14
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	-	-	-
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	(22)	(67)	(61)	(150)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>				
Silinmələr	-	-	110	110
GKZ-nin cari dəyəri üzrə diskontlaşmanın amortizasiyası	-	-	(7)	(7)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	(83)	(115)	(133)	(331)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
İpoteka kreditləri				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	58,227	731	604	59,562
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	21,926	-	-	21,926
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(10,116)	(638)	(373)	(11,127)
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(2,779)	2,779	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(222)	(30)	252	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	346	(284)	(62)	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	125	(125)	-
Silinmələr	-	-	(72)	(72)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	67,382	2,683	224	70,289

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
İpoteka kreditləri				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə GKZ	(70)	(37)	(211)	(318)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(6)	-	-	(6)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	6	2	17	25
Digər dəyişikliklər	8	1	(18)	(9)
Silinmələr üzrə əlavə ehtiyat ayırması (digər dəyişiklik)	-	-	(16)	(16)
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər				
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	1	(34)	-	(33)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	1	3	(39)	(35)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(1)	18	7	24
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	(1)	14	13
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	9	(11)	(35)	(37)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>				
Silinmələr	-	-	72	72
GKZ-nin cari dəyəri üzrə diskontlaşmanın amortizasiyası	-	-	(1)	(1)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	(61)	(48)	(175)	(284)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
İpoteka kreditləri					
1 yanvar 2021-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	44,922	2,250	2,386	2	49,560
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	21,480	-	-	-	21,480
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(9,167)	(883)	(462)	(2)	(10,514)
Köçürmələr:					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(370)	370	-	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(176)	(179)	355	-	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	1,538	(1,351)	(187)	-	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	524	(524)	-	-
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	13,305	(1,519)	(818)	(2)	10,966
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	(964)	-	(964)
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalığı	58,227	731	604	-	59,562

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
İpoteka kreditləri					
1 yanvar 2021-ci il tarixinə GKZ	(175)	(204)	(739)	-	(1,118)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(24)	-	-	-	(24)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	14	18	14	-	46
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər	115	27	(476)	-	(334)
Köçürmələr:					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	2	(22)	-	-	(20)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	2	22	(36)	-	(12)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(4)	124	24	-	144
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	(2)	66	-	64
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	105	167	(408)	-	(135)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	964	-	964
GKZ-nin cari dəyəri üzrə diskontlaşmanın amortizasiyası	-	-	(28)	-	(28)
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalığı	(70)	(37)	(211)	-	(318)

2023-cü ildə Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun (“Fond”) qərarı ilə 20 milyon AZN dəyərində ipoteka portfeli “Muğanbank” ASC-dən Banka ötürülmüşdür və bu proses 11 iyun 2018-ci il tarixli xidmət müqaviləsinə Əlavə imzalanmaqla rəsmiləşdirilmişdir.

Bank ötürülmüş ipoteka krediti portfeline ipoteka kreditləri üzrə öhdəliklərin verilməsi, ipoteka predmetlərinin dəyişdirilməsi, ipoteka kreditlərinin restrukturizasiyası və problemləli ipoteka kreditləri ilə bağlı müvafiq işlərin icrası, ipoteka ilə yüklü edilmiş əmlakın vəziyyətinin yoxlanılması, borcalanlar tərəfindən aylıq ödənişlərin və sığorta öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinə nəzarət, problemləli kreditlərin təhlili, Fondun daxili qaydalarının tələblərinə uyğun olmayan kreditlərə dair Fondun məlumatlandırılması və digər tədbirlərin həyata keçirilməsi kimi xidmətlər göstərir. Bank ötürülmüş kredit portfeli ilə bağlı agent qismində çıxış etdiyini hesab edir.

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)**

Yuxarıdakı cədvəllərdə göstərilən zərər üzrə ehtiyata kredit öhdəlikləri üzrə GKZ daxil deyil, belə ki, Bank kredit öhdəliyi komponenti üzrə GKZ-ni maliyyə aləti komponenti üzrə GKZ-dən ayrı müəyyən edə bilər.

Kredit keyfiyyətinin təhlili

Aşağıdakı cədvəllərdə gecikmə günlərinin təhlilinə əsasən 31 dekabr 2023, 31 dekabr 2022 və 1 yanvar 2022-ci il tarixlərinə müştərilərə verilmiş amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən kreditlərin keyfiyyəti haqqında məlumat təqdim olunur. Əksi qeyd edilmədiyi təqdirdə, cədvəldə təqdim edilən məbləğlər ümumi balans dəyərini əks etdirir.

31 dekabr 2023				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Mikro kreditlər				
Gecikdirilməmiş	361,309	73,134	327	434,770
30 gündən az gecikdirilmiş	50	2,520	3	2,573
31-90 gün gecikdirilmiş	-	5,172	13	5,185
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	538	538
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	1,036	1,036
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	2,142	2,142
Cəmi	361,359	80,826	4,059	446,244
Zərər üzrə ehtiyat	(2,132)	(5,518)	(1,803)	(9,453)
Balans dəyəri	359,227	75,308	2,256	436,791

31 dekabr 2022				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Mikro kreditlər				
Gecikdirilməmiş	253,857	77,038	883	331,778
30 gündən az gecikdirilmiş	53	265	77	395
31-90 gün gecikdirilmiş	2	185	121	308
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	301	301
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	572	572
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	675	675
Cəmi	253,912	77,488	2,629	334,029
Zərər üzrə ehtiyat	(2,202)	(6,169)	(1,290)	(9,661)
Balans dəyəri	251,710	71,319	1,339	324,368

1 yanvar 2022					
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
Mikro kreditlər					
Gecikdirilməmiş	149,355	55,580	547	-	205,482
30 gündən az gecikdirilmiş	225	62	5	-	292
31-90 gün gecikdirilmiş	-	105	38	-	143
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	320	-	320
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	387	-	387
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	338	-	338
Cəmi	149,580	55,747	1,635	-	206,962
Zərər üzrə ehtiyat	(1,701)	(5,486)	(1,109)	-	(8,296)
Balans dəyəri	147,879	50,261	526	-	198,666

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

31 dekabr 2023				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Kiçik və orta biznes kreditləri				
Gecikdirilməmiş	390,070	8,472	1,999	400,541
30 gündən az gecikdirilmiş	170	268	-	438
31-90 gün gecikdirilmiş	1	667	18	686
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	893	893
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	719	719
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	3,797	3,797
Cəmi	390,241	9,407	7,426	407,074
Zərər üzrə ehtiyat	(3,644)	(516)	(3,179)	(7,339)
Balans dəyəri	386,597	8,891	4,247	399,735

31 dekabr 2022				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Kiçik və orta biznes kreditləri				
Gecikdirilməmiş	325,255	15,859	5,790	346,904
30 gündən az gecikdirilmiş	5,038	1,631	2,966	9,635
31-90 gün gecikdirilmiş	-	270	5	275
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	1,247	1,247
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	145	145
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	897	897
Cəmi	330,293	17,760	11,050	359,103
Zərər üzrə ehtiyat	(2,790)	(618)	(4,328)	(7,736)
Balans dəyəri	327,503	17,142	6,722	351,367

	1 yanvar 2022				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
Kiçik və orta biznes kreditləri					
Gecikdirilməmiş	285,681	17,343	6,849	-	309,873
30 gündən az gecikdirilmiş	7,174	4,266	877	-	12,317
31-90 gün gecikdirilmiş	-	951	485	-	1,436
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	447	-	447
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	325	-	325
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	2,977	-	2,977
Cəmi	292,855	22,560	11,960	-	327,375
Zərər üzrə ehtiyat	(3,788)	(843)	(6,055)	-	(10,686)
Balans dəyəri	289,067	21,717	5,905	-	316,689

31 dekabr 2023				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
İstehlak kreditləri				
Gecikdirilməmiş	220,972	2,795	263	224,030
30 gündən az gecikdirilmiş	2,218	2,250	13	4,481
31-90 gün gecikdirilmiş	-	969	32	1,001
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	925	925
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	1,752	1,752
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	1,691	1,691
Cəmi	223,190	6,014	4,676	233,880
Zərər üzrə ehtiyat	(2,006)	(366)	(2,484)	(4,856)
Balans dəyəri	221,184	5,648	2,192	229,024

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	31 dekabr 2022			
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
İstehlak kreditləri				
Gecikdirilməmiş	201,764	6,546	190	208,500
30 gündən az gecikdirilmiş	1,964	2,213	64	4,241
31-90 gün gecikdirilmiş	-	1,228	56	1,284
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	448	448
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	407	407
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	72	72
Cəmi	203,728	9,987	1,237	214,952
Zərər üzrə ehtiyat	(1,899)	(339)	(524)	(2,762)
Balans dəyəri	201,829	9,648	713	212,190

	1 yanvar 2022				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
İstehlak kreditləri					
Gecikdirilməmiş	136,067	664	123	-	136,854
30 gündən az gecikdirilmiş	2,360	301	5	-	2,666
31-90 gün gecikdirilmiş	-	320	2	-	322
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	95	-	95
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	6	-	6
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	67	-	67
Cəmi	138,427	1,285	298	-	140,010
Zərər üzrə ehtiyat	(930)	(73)	(167)	-	(1,170)
Balans dəyəri	137,497	1,212	131	-	138,840

	31 dekabr 2023			
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
İpoteka kreditləri				
Gecikdirilməmiş	80,305	2,291	123	82,719
30 gündən az gecikdirilmiş	-	629	-	629
31-90 gün gecikdirilmiş	-	376	2	378
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	19	19
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	-	-
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	158	158
Cəmi	80,305	3,296	302	83,903
Zərər üzrə ehtiyat	(83)	(115)	(133)	(331)
Balans dəyəri	80,222	3,181	169	83,572

	31 dekabr 2022			
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
İpoteka kreditləri				
Gecikdirilməmiş	67,382	2,177	45	69,604
30 gündən az gecikdirilmiş	-	385	2	387
31-90 gün gecikdirilmiş	-	121	11	132
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	2	2
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	32	32
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	132	132
Cəmi	67,382	2,683	224	70,289
Zərər üzrə ehtiyat	(61)	(48)	(175)	(284)
Balans dəyəri	67,321	2,635	49	70,005

"Bank Respublika" ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)**

	1 yanvar 2022				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
İpoteka kreditləri					
Gecikdirilməmiş	57,811	371	34	-	58,216
30 gündən az gecikdirilmiş	416	138	9	-	563
31-90 gün gecikdirilmiş	-	222	32	-	254
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	89	-	89
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	64	-	64
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	376	-	376
Cəmi	58,227	731	604	-	59,562
Zərər üzrə ehtiyat	(70)	(37)	(210)	-	(318)
Balans dəyəri	58,157	694	393	-	59,244

Həssaslıq**31 dekabr 2023-cü il tarixinə**

LGD üzrə artım. LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2023-cü il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 4,903 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı.

Kiçik və orta biznes kreditlər seqmenti üzrə LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2023-cü il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 1,724 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı. Mikro kreditlər seqmenti üzrə LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2023-cü il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 2,116 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı. İstehlak kreditləri seqmenti üzrə LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2023-cü il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 889 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı. İpoteka kreditləri seqmenti üzrə LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2023-cü il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 137 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı. Kredit kartları seqmenti üzrə LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2023-cü il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 37 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı.

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2023-cü il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatı 8,971 min AZN çox olardı.

Kiçik və orta biznes kreditləri seqmenti üzrə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2023-cü il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatı 3,592 min AZN çox olardı. Mikro kreditlər seqmenti üzrə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2023-cü il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatı 2,765 min AZN çox olardı. İstehlak kreditləri seqmenti üzrə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2023-cü il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatı 1,621 min AZN çox olardı. İpoteka kreditləri seqmenti üzrə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2023-cü il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatı 993 min AZN çox olardı. Kredit kartları seqmenti üzrə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2023-cü il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatına hər hansı təsiri olmazdı.

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

31 dekabr 2022-ci il tarixinə

LGD üzrə artım. LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2022-ci il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 5,255 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı.

Kiçik və orta biznes kreditlər seqmenti üzrə LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2022-ci il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 2,005 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı. Mikro kreditlər seqmenti üzrə LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2022-ci il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 2,431 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı. İstehlak kreditləri seqmenti üzrə LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2022-ci il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 665 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı. İpoteka kreditləri seqmenti üzrə LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2022-ci il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 111 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı. Kredit kartları seqmenti üzrə LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2022-ci il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 44 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı.

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2022-ci il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatı 4,235 min AZN çox olardı.

Kiçik və orta biznes kreditləri seqmenti üzrə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2022-ci il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatı 2,088 min AZN çox olardı. Mikro kreditlər seqmenti üzrə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2022-ci il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatı 1,047 min AZN çox olardı. İstehlak kreditləri seqmenti üzrə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2022-ci il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatı 620 min AZN çox olardı. İpoteka kreditləri seqmenti üzrə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2022-ci il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatı 469 min AZN çox olardı. Kredit kartları seqmenti üzrə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2022-ci il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatı 12 min AZN çox olardı.

Girov təminatı və kreditin keyfiyyətini artıran digər mexanizmlər

Yuxarıda qeyd olunan məlumatda kreditin balans dəyəri və ya qoyulmuş girovun ədalətli dəyərinin daha aşağı olanı göstərilmişdir; digər məlumatlar isə “təminatlı kreditlərin” tərkibində açıqlanmışdır. Kreditlərin balans dəyəri girov qoyulmuş aktivlərin likvidlik səviyyəsinə görə bölüşdürülmüşdür.

Bank girovun dəyərini kreditlər verildiyi anda qiymətləndirir və adətən kredit qalığının əhəmiyyətindən asılı olaraq, onu altı aydan sonra həmin girov üzrə yeni kredit alındıqda dəyişir.

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)**

31 dekabr 2023-cü il tarixinə amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə girov təminatı haqqında məlumat aşağıda göstərilir:

	Kiçik və orta biznes kreditləri	Mikro kreditlər	İstehlak kreditləri	İpoteka kreditləri	Kredit kartları	Cəmi
Girovla təmin edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak	292,974	118,755	5,882	83,073	5	500,689
- nağd pul və depozit	29,756	1,307	4,466	-	190	35,719
- Dövlət zəmanətli kreditlər	10,661	347	-	275	-	11,283
- nəqliyyat vasitələri	12,146	47,472	364	20	-	60,002
- qiymətli metal	29,422	26,755	43,134	204	32	99,547
Cəmi	374,959	194,636	53,846	83,572	227	707,240
Şərti girov	6,198	152,503	147	-	-	158,848
Təminatı olmayan kreditlər (şərti girov xaric)	18,578	89,652	175,031	-	851	284,112
Cəmi amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlərin balans dəyəri	399,735	436,791	229,024	83,572	1,078	1,150,200

31 dekabr 2022-ci il tarixinə amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə girov təminatı haqqında məlumat aşağıda göstərilir:

	Kiçik və orta biznes kreditləri	Mikro kreditlər	İstehlak kreditləri	İpoteka kreditləri	Kredit kartları	Cəmi
Girovla təmin edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak	241,989	90,251	5,748	69,285	20	407,293
- nağd pul və depozit	25,376	1,284	3,895	-	226	30,781
- Dövlət zəmanətli kreditlər	31,195	1,186	-	286	-	32,667
- nəqliyyat vasitələri	11,627	34,989	164	40	-	46,820
- qiymətli metal	49	6,898	40,406	-	-	47,353
Cəmi	310,236	134,608	50,213	69,611	246	564,914
Şərti girov	27,589	123,660	259	-	-	151,508
Təminatı olmayan kreditlər (şərti girov xaric)	13,542	66,100	161,718	394	1,368	243,122
Cəmi amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlərin balans dəyəri	351,367	324,368	212,190	70,005	1,614	959,544

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)**

1 yanvar 2022-ci il tarixinə amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə girov təminatı haqqında məlumat aşağıda göstərilir:

	Kiçik və orta biznes kreditləri	Mikro kreditlər	İstehlak kreditləri	İpoteka kreditləri	Kredit kartları	Cəmi
Girovla təmin edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak	190,225	63,034	4,934	58,943	76	317,212
- nağd pul və depozit	22,176	1,088	4,010	-	179	27,453
- Dövlət zəmanətli kreditlər	53,256	1,981	-	301	-	55,538
- nəqliyyat vasitələri	3,187	18,119	413	-	-	21,719
- qiymətli metal	54	5,924	35,094	-	-	41,072
Cəmi	268,898	90,146	44,451	59,244	255	462,994
Şərti girov	22,853	63,885	385	-	-	87,123
Təminatı olmayan kreditlər (şərti girov xaric)	24,938	44,635	94,004	-	1,486	165,063
Cəmi amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlərin balans dəyəri	316,689	198,666	138,840	59,244	1,741	715,180

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlər və onlarla bağlı mümkün zərərin təsirini azaltmaq üçün girov təminatları haqqında məlumat təqdim olunur:

	Kiçik və orta biznes kreditləri	Mikro kreditlər	İstehlak kreditləri	İpoteka kreditləri	Kredit kartları	Cəmi
Girovla təmin edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak	1,399	532	62	161	-	2,154
- nağd pul və depozit	-	-	-	-	10	10
- Dövlət zəmanətli kreditlər	-	-	-	-	-	-
- nəqliyyat vasitələri	403	861	20	-	-	1,284
- qiymətli metal	-	-	-	-	-	-
Cəmi	1,802	1,393	82	161	10	3,448
Şərti girov	-	486	-	-	-	486
Təminatı olmayan kreditlər (şərti girov xaric)	2,445	377	2,110	8	34	4,974
Cəmi amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlərin balans dəyəri	4,247	2,256	2,192	169	44	8,908

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)**

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlər və onlarla bağlı mümkün zərərin təsirini azaltmaq üçün girov təminatları haqqında məlumat təqdim olunur:

	Kiçik və orta biznes kreditləri	Mikro kreditlər	İstehlak kreditləri	İpoteka kreditləri	Kredit kartları	Cəmi
Girovla təmin edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak	3,604	648	104	44	-	4,400
- nağd pul və depozit	-	-	8	-	1	9
- Dövlət zəmanətli kreditlər	12	-	-	-	-	12
- nəqliyyat vasitələri	884	148	3	-	-	1,035
- qiymətli metal	-	17	61	-	-	78
Cəmi	4,500	813	176	44	1	5,534
Şərti girov	697	344	-	-	-	1,041
Təminatlı kreditlər (şərti girov xaric)	1,525	182	537	5	3	2,252
Cəmi amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlərin balans dəyəri	6,722	1,339	713	49	4	8,827

Aşağıdakı cədvəldə 1 yanvar 2022-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlər və onlarla bağlı mümkün zərərin təsirini azaltmaq üçün girov təminatları haqqında məlumat təqdim olunur:

	Kiçik və orta biznes kreditləri	Mikro kreditlər	İstehlak kreditləri	İpoteka kreditləri	Kredit kartları	Cəmi
Girovla təmin edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak	3,247	496	85	395	2	4,225
- nağd pul və depozit	93	-	-	-	-	93
- Dövlət zəmanətli kreditlər	-	-	-	-	-	-
- nəqliyyat vasitələri	138	-	9	-	-	147
- qiymətli metal	-	30	36	-	-	66
Cəmi	3,478	526	130	395	2	4,531
Şərti girov	1,035	-	-	-	-	1,035
Təminatlı kreditlər (şərti girov xaric)	1,392	-	-	-	5	1,397
Cəmi amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlərin balans dəyəri	5,905	526	130	395	7	6,963

"Bank Respublika" ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)****Əhəmiyyətli kredit riskləri**

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın ümumi kredit qalıqları 1,000 min AZN-dən yuxarı olan 74 borcalanı (31 dekabr 2022: 81 borcalan) olmuşdur. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu kreditlərin ümumi dəyəri 208,769 min AZN olmuşdur ki, bu da ümumi kredit portfelinin 17%-ni təşkil etmişdir (31 dekabr 2022: 192,085 min AZN və ya 19%).

Kreditlərin ödəmə müddətləri

Kreditlərin ödəmə müddətləri kreditlərin hesabat tarixindən müqavilə üzrə ödəniş tarixinədək qalan müddəti əks etdirir (Qeyd 32).

18 İnvestisiya qiymətli kağızları

	2023	2022	2021
Amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən borc qiymətli kağızlara investisiyalar	61,632	49,383	35,998
Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərlə əks etdirilən investisiya qiymətli kağızları - pay alətləri	775	774	775
İnvestisiya qiymətli kağızları, ümumi	62,407	50,157	36,773
Zərər üzrə ehtiyat	(195)	(195)	(195)
Cəmi investisiya qiymətli kağızları	62,212	49,962	36,578

31 dekabr 2023-cü il tarixinə borc qiymətli kağızlara investisiyaların qiymətləndirmə kateqoriyaları və növləri üzrə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən borc qiymətli kağızlara investisiyalar	Cəmi
Dövlət istiqrazları	26,858	26,858
Korporativ istiqrazlar	34,774	34,774
31 dekabr 2023-cü il tarixinə cəmi borc qiymətli kağızlara investisiyalar (ədalətli dəyər və ya ümumi balans dəyəri)	61,632	61,632
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(195)	(195)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə cəmi borc qiymətli kağızlara investisiyalar (balans dəyəri)	61,437	61,437

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***18 İnvestisiya qiymətli kağızları (davamı)**

31 dekabr 2022-ci il tarixinə borc qiymətli kağızlara investisiyaların qiymətləndirmə kateqoriyaları və növləri üzrə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən borc qiymətli kağızlara investisiyalar	Cəmi
Dövlət istiqrazları	14,613	14,613
Korporativ istiqrazlar	34,770	34,770
31 dekabr 2022-ci il tarixinə cəmi borc qiymətli kağızlara investisiyalar (ədalətli dəyər və ya ümumi balans dəyəri)	49,383	49,383
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(195)	(195)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə cəmi borc qiymətli kağızlara investisiyalar (balans dəyəri)	49,188	49,188

1 yanvar 2022-ci il tarixinə borc qiymətli kağızlara investisiyaların qiymətləndirmə kateqoriyaları və növləri üzrə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən borc qiymətli kağızlara investisiyalar	Cəmi
Dövlət istiqrazları	1,224	1,224
Korporativ istiqrazlar	34,774	34,774
1 yanvar 2022-ci il tarixinə cəmi borc qiymətli kağızlara investisiyalar (ədalətli dəyər və ya ümumi balans dəyəri)	35,998	35,998
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(195)	(195)
1 yanvar 2022-ci il tarixinə cəmi borc qiymətli kağızlara investisiyalar (balans dəyəri)	35,803	35,803

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən borc qiymətli kağızlara investisiyaların balans dəyəri, həmçinin bu aktivlər üzrə Bankın məruz qaldığı kredit riskinin maksimal səviyyəsini əks etdirir.

	1-ci Mərhələ (12-aylıq GKZ)
Dövlət istiqrazları	
- Yüksək dərəcə	26,858
Korporativ istiqrazlar	
- Yüksək dərəcə	34,774
Ümumi balans dəyəri	61,632
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(195)
Balans dəyəri	61,437

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***18 İnvestisiya qiymətli kağızları (davamı)**

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən borc qiymətli kağızlara investisiyaların balans dəyəri, həmçinin bu aktivlər üzrə Bankın məruz qaldığı kredit riskinin maksimal səviyyəsini əks etdirir.

	1-ci Mərhələ (12-aylıq GKZ)
Dövlət istiqrazları	
- Yüksək dərəcə	14,613
Korporativ istiqrazlar	
- Yüksək dərəcə	34,770
Ümumi balans dəyəri	49,383
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(195)
Balans dəyəri	49,188

Aşağıdakı cədvəldə 1 yanvar 2022-ci il tarixinə amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən borc qiymətli kağızlara investisiyaların balans dəyəri, həmçinin bu aktivlər üzrə Bankın məruz qaldığı kredit riskinin maksimal səviyyəsini əks etdirir.

	1-ci Mərhələ (12-aylıq GKZ)
Dövlət istiqrazları	
- Yüksək dərəcə	1,224
Korporativ istiqrazlar	
- Yüksək dərəcə	34,774
Ümumi balans dəyəri	35,998
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(195)
Balans dəyəri	35,803

Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərlə əks etdirilən investisiya qiymətli kağızları - pay alətləri

Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərlə əks etdirilən investisiya qiymətli kağızları strateji məqsədlər üçün uzun müddətə saxlanması gözlənilən səhmlərdən ibarətdir.

	İştirak payı, %	2023	İştirak payı, %	2022	İştirak payı, %	2021
“Milli Kart” MMC	8.30	500	8.30	500	10.00	500
“Azərbaycan Kredit Bürosu” MMC	12.50	250	12.50	250	12.50	250
SWIFT	-	25	-	24	-	25
		775		774		775

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***19 Törəmə maliyyə alətləri**

Aşağıdakı cədvəl aktiv və öhdəliklər kimi qeydə alınmış törəmə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərlərini onların şərti məbləğləri ilə birlikdə təqdim edir. Ümumi (gross) təqdim olunan şərti məbləğ derivativin əsas aktiv və ya öhdəliyinin məbləğidir və törəmə alətlərin dəyərindəki dəyişikliklərin ölçüldüyü əsasdır. Şərti məbləğlər il sonuna ödənilməmiş əməliyyatların həcmi göstərir və kredit riskini təqdim etmir.

	Şərti məbləğ	31 dekabr 2023		Şərti məbləğ	31 dekabr 2022		Şərti məbləğ	1 yanvar 2022	
		Ədalətli dəyər			Ədalətli dəyər			Ədalətli dəyər	
		Aktivlər	Öhdəliklər		Aktivlər	Öhdəliklər		Aktivlər	Öhdəliklər
Svoplar - yerli	65,075	-	(2,433)	105,075	2,463	(1,702)	80,000	1,231	-
Svoplar - xarici	39,100	3,825	-	8,500	-	(400)	34,000	730	(484)
Forvard	9,964	-	(510)	9,964	482	-	6,186	-	(673)
Cəmi törəmə maliyyə alətləri	114,139	3,825	(2,943)	123,539	2,945	(2,102)	120,186	1,961	(1,157)

Ədalətli dəyərdəki müvafiq dəyişikliklər aşağıdakı kimi olmuşdur və mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda “Törəmə maliyyə alətləri üzrə zərər çıxılmaqla gəlir” sətrində göstərilmişdir.

	2023	2022
Törəmə maliyyə alətləri üzrə faiz xərci	(7,985)	(10,982)
Törəmə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərlə yenidən qiymətləndirilməsi üzrə gəlir	39	39
Törəmə maliyyə alətləri üzrə gəlir çıxılmaqla zərər	(7,946)	(10,943)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

20 Əsas vəsaitlər

	Torpaq	Binalar	İstifadə hüquqlu aktivlər	Mebel və avadanlıqlar	Kompüterlər	Nəqliyyat vasitələri	İcarəyə götürülmüş aktivlərin əsaslı təmiri	Digər avadanlıqlar	Proqram təminatı və lisenziyalar	Cəmi
İlkin dəyər/yenidən qiymətləndirilmiş dəyər										
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	5,638	26,545	4,999	9,861	12,146	1,717	1,280	617	6,806	69,609
Əlavələr	-	272	1,524	1,486	1,550	122	376	-	251	5,581
Silinmələr	(1,095)	(488)	(731)	(24)	(77)	(152)	-	-	-	(2,567)
İstifadə hüquqlu aktivlərin yenidən qiymətləndirilməsi və modifikasiyası	-	-	125	-	-	-	-	-	-	125
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	4,543	26,329	5,917	11,323	13,619	1,687	1,656	617	7,057	72,748
1 yanvar 2023-cü il tarixinə qalıq	4,543	26,329	5,917	11,323	13,619	1,687	1,656	617	7,057	72,748
Əlavələr	-	1,191	1,583	1,873	2,993	610	725	124	1,560	10,659
Silinmələr	(4,507)	-	(1,012)	(13)	(97)	(63)	-	(1)	-	(5,693)
İstifadə hüquqlu aktivlərin yenidən qiymətləndirilməsi və modifikasiyası	-	-	50	-	-	-	-	-	-	50
Yenidən qiymətləndirmə	-	2,853	-	-	-	-	-	-	-	2,853
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	36	30,373	6,538	13,183	16,515	2,234	2,381	740	8,617	80,617
Yığılmış amortizsiya										
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	-	(493)	(2,223)	(6,998)	(7,426)	(1,234)	(1,063)	(560)	(5,355)	(25,352)
İl üzrə amortizasiya	-	(316)	(1,083)	(600)	(913)	4	(79)	(21)	(225)	(3,233)
Realizasiya zamanı silinən məbləğ	-	4	483	22	72	67	-	-	-	648
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	-	(805)	(2,823)	(7,576)	(8,267)	(1,163)	(1,142)	(581)	(5,580)	(27,937)
İl üzrə amortizasiya	-	(384)	(1,239)	(637)	(1,243)	(88)	(133)	(104)	(244)	(4,072)
Realizasiya zamanı silinən məbləğ	-	-	600	7	89	46	-	1	-	743
Yenidən qiymətləndirmə	-	957	-	-	-	-	-	-	-	957
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	-	(232)	(3,462)	(8,206)	(9,421)	(1,205)	(1,275)	(684)	(5,824)	(30,309)
Balans dəyəri										
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	4,543	25,524	3,094	3,747	5,352	524	514	36	1,477	44,811
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	36	30,141	3,076	4,977	7,094	1,029	1,106	56	2,793	50,308

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***20 Əsas vəsaitlər (davamı)**

Tam amortizasiya edilmiş aktivlərin dəyəri 31 dekabr 2023 və 2022-ci il tarixlərinə müvafiq olaraq 12,533 min AZN və 12,553 min AZN təşkil etmişdir.

Bankın mülkiyyətində olan binalar müstəqil qiymətləndiricilərin hesabatına əsasən yenidən dəyərləndirilmiş dəyərlə uçota alınır. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə belə binaların ədalətli dəyəri onların balans dəyərindən 3,810 min AZN çox olmuşdur (31 dekabr 2022: təxminən onların ədalətli dəyərinə bərabər olmuşdur). Binalar yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə üzrə zərərər çıxılmaqla ilkin dəyerdə uçota alınsaydı, 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu binaların balans dəyəri 18,035 min AZN olardı (31 dekabr 2022: 17,213 min AZN).

Qiymətləndirmə bazar yanaşması əsasında aparılmışdır. Bazar yanaşması analoji obyektlərin satış nəticələrinin müqayisəsinə əsaslanır. Bazar yanaşmasını tətbiq edərkən əlavə mənfəət amillərinin olmaması və əqləbatan zamanın olması şərtlə satış qiyməti ehtimalı nəzərə alınmışdır.

Yuxarıdakı cədvəldə açıqlanan istifadə hüquqlu aktivlər ilə bağlı Bank icarə öhdəliklərini aşağıdakı kimi tanımışdır:

	31 dekabr 2023	31 dekabr 2022	1 yanvar 2022
Qısamüddətli icarə öhdəlikləri	(1,672)	(1,480)	(819)
Uzunmüddətli icarə öhdəlikləri	(2,183)	(2,262)	(2,319)
Cəmi icarə öhdəlikləri	(3,855)	(3,742)	(3,138)

Həssaslıq təhlili

Faydalı istifadə müddətləri uçot təxminlərinə əsasən müəyyən edilir. Təxmin edilən faydalı istifadə müddətləri rəhbərliyin təxminlərindən 10% fərqlənsəydi, il üzrə amortizasiya xərci 287 min AZN artar və ya 219 min AZN azalardı (31 dekabr 2022: amortizasiya xərci 264 min AZN artar və ya 177 min AZN azalardı).

31 dekabr 2023 və 2022-ci il tarixlərinə Bankın binaları və ədalətli dəyər iyerarxiyası haqqında məlumat aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2023		31 dekabr 2022		1 yanvar 2022	
	Səviyyə 3	Ədalətli dəyər	Səviyyə 3	Ədalətli dəyər	Səviyyə 3	Ədalətli dəyər
Binalar	30,141	30,141	25,524	25,524	26,047	26,047
Cəmi	30,141	30,141	25,524	25,524	26,047	26,047

21 Sair aktivlər

	31 dekabr 2023	31 dekabr 2022	1 yanvar 2022
Pul köçürmələri üzrə hesablaşmalar	14,046	12,460	6,733
Dövlətdən alınacaq vəsaitlər	707	707	588
Digər	1,544	1,669	733
Cəmi sair maliyyə aktivləri	16,297	14,836	8,054
Əsas vəsaitlər və qeyri-maddi aktivlər			
üzrə verilmiş avanslar	1,025	1,167	641
Təxirə salınmış xərclər	3,020	2,632	1,893
Verilmiş sair avanslar	207	397	471
Qabaqcadan ödənilmiş vergilər	-	688	688
Digər	-	-	49
Cəmi sair qeyri-maliyyə aktivləri	4,252	4,884	3,742
Cəmi sair aktivlər	20,549	19,720	11,796

"Bank Respublika" ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***21 Sair aktivlər (davamı)**

31 dekabr 2023 və 31 dekabr 2022-ci il tarixlərinə sair aktivlərin 707 min AZN məbləğində hissəsi 2015-ci ildə milli valyutanın devalvasiyası nəticəsində xarici valyutada olan kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə zərərlərin kompensasiyası üçün dövlətdən alınacaq vəsaitləri əks etdirir. "Azərbaycan Respublikasında fiziki şəxslərin problemli kreditlərinin həlli ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 28 fevral tarixli Fərmanına əsasən Bank bu vəsaitləri dövlətin adından müştərilərə avans şəklində ödəmişdir.

22 Törəmə müəssisələrə investisiyalar

"Tural Sığorta" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti 8 fevral 1994-cü ildə qeydiyyatda alınmış, daha sonra adı dəyişdirilərək "Bakı Sığorta" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti adı ilə 28 avqust 2007-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçirilmişdir. Şirkətin əsas fəaliyyəti qeyri-həyat sığortası üzrə xidmətlərin göstərilməsindən ibarətdir. Şirkət Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi tərəfindən verilmiş 12 fevral 2004-cü il tarixli sığorta lisenziyasına əsasən fəaliyyət göstərir.

Törəmə müəssisələrə investisiyalar törəmə müəssisənin nizamnamə kapitalına qoyuluşu əks etdirir. Törəmə müəssisələrə investisiyalar 31 dekabr 2023-cü il tarixinə 7,555 min AZN, 31 dekabr 2022 və 1 yanvar 2022-ci il tarixlərinə isə 5,045 min AZN təşkil edir.

Adı	Təsis edildiyi ölkə	Əsas fəaliyyəti	İştirak payı %	
			2023	2022
"Bakı Sığorta" ASC	Azərbaycan Respublikası	Sığorta	79.4	51

"Bakı Sığorta" ASC-nin maliyyə hesabatları "Bank Respublika" ASC-nin konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları ilə konsolidasiya edilmişdir.

"Bank Respublika" ASC-nin fərdi maliyyə hesabatlarında sığorta şirkətinə investisiya qoyuluşu "Törəmə müəssisələrə investisiyalar" sətirində təqdim olunur.

23 Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər

	31 dekabr 2023	31 dekabr 2022	1 yanvar 2022
Cari hesablar	2,935	2,096	1,052
Müddətli depozitlər	2,074	5,774	128
	5,009	7,870	1,180

24 Mülkiyyətə keçmiş girov

31 dekabr 2023 və 2022-ci il tarixlərinə 2,963 min AZN və 4,244 min AZN məbləğində mülkiyyətə keçmiş girov müvafiq olaraq 2,963 min AZN və 4,119 min AZN dəyərində Bankın mülkiyyətinə keçmiş və satış üçün nəzərdə tutulan əmlakdan (mənzillər, torpaq və qeyri-yaşayış sahəsi) ibarətdir.

25 Müştərilərin cari hesabları və depozitləri

	31 dekabr 2023	31 dekabr 2022	1 yanvar 2022
Cari hesablar və tələbli depozitlər			
- Fiziki şəxslər	164,048	164,506	107,565
- Hüquqi şəxslər	680,085	321,772	318,014
Müddətli depozitlər			
- Fiziki şəxslər	505,799	397,635	302,644
- Hüquqi şəxslər	125,519	118,363	97,256
	1,475,451	1,002,276	825,479

Sahibkarların Bankda olan cari hesabları və depozitləri yuxarıdakı cədvəldə "Hüquqi şəxslər" seqmentinə daxil edilmişdir.

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***25 Müştərilərin cari hesabları və depozitləri (davamı)**

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın 8 müştərisinin (2022: 3 müştəri) ümumi depozit qalığı məcmu kapitalın 10%-dən çox olmuşdur. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu qalıqlar 595,588 min AZN (2022: 193,821 min AZN) təşkil etmişdir.

26 Subordinasiya borc öhdəlikləri

	Valyuta	Yerləşdirmə müddəti	2023-cü il üzrə nominal faiz dərəcəsi	31 dekabr 2023	2022-ci il üzrə nominal faiz dərəcəsi	31 dekabr 2022	2021-ci il üzrə nominal faiz dərəcəsi	1 yanvar 2022
Xarici kredit təşkilatlarından alınan subordinasiya borc öhdəlikləri – üçüncü tərəf	USD	2029-2031	7.80%-13.12%	29,899	7.80%-11.92%	26,072	7.57%-7.80%	20,646
Cəmi subordinasiya borc öhdəlikləri				29,899		26,072		20,646

Bank müflis olacağı və ya ləğv ediləcəyi halda, bu borc öhdəlikləri Bankın bütün digər kreditörlərinin tələbləri tam ödənildikdən sonra icra olunacaq.

Hollandiya İnkişaf Bankı (FMO). Bank ilə FMO arasında hər birinin ödəmə tarixi 27 sentyabr 2029-cu il olmaqla, iki subordinasiyalı kreditin ayrılmasına dair sənəd imzalanmışdır. Kredit üzrə hər bir dövr üçün faiz dərəcəsi təbiiq olunan marja və baza dərəcəsinin cəminə bərabərdir.

EMF Microfinance Fund (EMF). Bank ilə EMF arasında müvafiq olaraq 2 iyun 2029-cu il və 13 iyul 2030-cu il tarixlərində iki subordinasiyalı kreditin ayrılmasına dair sənəd imzalanmışdır. Müvafiq kredit müqaviləsində nəzərdə tutulan faiz dərəcəsi kreditin bitmə tarixində müəyyən vaxt intervallarına uyğun şəkildə sabit dərəcə ilə hesablanır.

28 mart 2023-cü il tarixində Bank Belçikanın “INCOFIN CVSO CVBA SO” İnvestisiya Fondu ilə 8 il müddətinə Avro üzrə illik 8.01% sabit faiz dərəcə ilə 2 milyon Avronun ABŞ dolları ekvivalentində yeni sintetik subordinasiyalı kreditin verilməsi haqqında sənəd imzalamışdır.

Likvidlik haqqında məlumat Qeyd 32-də açıqlanır.

Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə öhdəliklərdə dəyişikliklərin pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə üzləşdirilməsi:

	Subordinasiya borc öhdəlikləri
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	20,646
Subordinasiya borc öhdəlikləri üzrə daxilolmalar, əsas borc	5,100
Subordinasiya borc öhdəliklərinin ödənilməsi, əsas borc	-
Faiz xərcləri	1,536
Ödənilmiş faizlər	(1,210)
1 yanvar 2023-cü il tarixinə qalıq	26,072
Subordinasiya borc öhdəlikləri üzrə daxilolmalar, əsas borc	3,699
Subordinasiya borc öhdəliklərinin ödənilməsi, əsas borc	-
Faiz xərcləri	2,990
Ödənilmiş faizlər	(2,862)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	29,899

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***27 Sair borc öhdəlikləri**

	31 dekabr 2023	31 dekabr 2022	1 yanvar 2022
Yerli kredit təşkilatlarından alınmış kreditlər:			
Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu	81,802	68,329	56,870
Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığın İnkişafı Fondu	82,464	67,000	57,193
Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi	13,299	13,153	12,568
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı	3,547	6,461	9,172
Cəmi yerli kredit təşkilatlarından alınmış kreditlər	181,112	154,943	135,803
Xarici kredit təşkilatlarından alınmış kreditlər:			
IFC	62,139	-	-
FMO	31,979	45,672	19,994
Asiya İnkişaf Bankı	14,607	-	-
Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı	12,969	24,806	18,727
Cənub-Şərqi Avropa üzrə Avropa Fondu (EFSE)	10,238	20,492	-
INCOFIN CVSO CVBA SO	9,775	-	-
Cəmi xarici kredit təşkilatlarından alınmış kreditlər	141,707	90,970	38,721
Cəmi yerli və xarici kredit təşkilatlarından alınmış kreditlər	322,819	245,913	174,524

Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu. Bu proqram çərçivəsində Banka illik faiz dərəcəsi 1-4% olan vəsaitlər verilir və Bank öz növbəsində bu vəsaitlərdən müəyyən meyarlara cavab verən şəxslərə illik faiz dərəcəsi 8%-dən çox olmayan kreditlər verir. Bu kreditlərin ödəniş müddəti 3 ildən 30 ilədəkdir.

Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığın İnkişafı Fondu. Bu proqram çərçivəsində Banka illik faiz dərəcəsi 1-2% olan vəsaitlər verilir və Bank öz növbəsində bu vəsaitlərdən müəyyən meyarlara cavab verən şəxslərə illik faiz dərəcəsi 6%-dən çox olmayan kreditlər verir. Bu kreditlərin ödəniş müddəti 10 ilədəkdir.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi. Bu proqram çərçivəsində Banka illik faiz dərəcəsi 2-5% olan vəsaitlər verilir və Bank öz növbəsində bu vəsaitlərdən müəyyən meyarlara cavab verən şəxslərə müvafiq olaraq illik 5% və 12% faiz dərəcəsi ilə kreditlər verir. Kreditlər verildiyi tarixdən etibarən 3 il müddətində geri ödənilməlidir.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı. 2020 və 2019-cu illər ərzində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin “Azərbaycan Respublikasında fiziki şəxslərin problemlı kreditlərinin həlli ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Fərmanına əsasən AMB Banka problemlı kreditlərin restrukturizasiyası üçün illik faiz dərəcəsi 0.1% olan müvafiq olaraq 2,699 min AZN və 10,674 min AZN məbləğində kredit vermişdir. Bu kreditlər ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərdə qeydə alınmışdır. 31 dekabr 2023 və 31 dekabr 2022-ci il tarixlərinə bu kreditlərin amortizasiya olunmuş balans dəyəri müvafiq olaraq 3,547 min AZN və 6,461 min AZN təşkil edir.

Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığın İnkişafı Fondundan, Azərbaycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fondundan və Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyindən alınan müddətli borc öhdəliklərinin effektiv faiz dərəcəsinə hesablayarkən Bank bu öhdəlikləri digər kommersiya kreditləri bazarından ayrı nəzərdən keçirir, belə ki, bu kreditlər Azərbaycandakı bütün banklara eyni şərtlər, məqsədlər, müddətlərlə verilmiş və eyni risk dərəcəsinə malikdir.

Xarici kredit təşkilatlarından alınmış kreditlərə aidiyyəti tərəf xarici kredit təşkilatlarından cəlb edilmiş Manatla kreditlər və Manatla sintetik kreditlər daxildir. Bu kreditlərin ilkin ödəniş müddəti 12 aydan 3 ilədəkdir (31 dekabr 2022: ilkin ödəniş müddəti 12 aydan 3 ilədək). 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu kreditlər üzrə faiz dərəcəsi ödəniş tarixində müəyyən edilir və 9.1%-dən 11.45%-dək dəyişir (31 dekabr 2022: ödəniş tarixində müəyyən edilir və 9%-dən 11.45%-dək dəyişir).

Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası (IFC). Bank Azərbaycan manatı ilə cəlb edilmiş əsas borcun qalığı məbləği üzrə illik 9.85% ödəyəcəkdir.

Bank ABŞ dollarında cəlb edilmiş əsas borcun qalığı məbləği üzrə müvafiq spread və illik SOFR-un cəminə bərabər məbləğdə faiz ödəyəcək.

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***27 Sair borc öhdəlikləri (davamı)**

Hollandiya İnkişaf Bankı (FMO). Bank, Manatla olan kredit üzrə faizləri illik 2.65% marja və milli valyutada verilmiş kredit üzrə baza dərəcəsinin cəminə bərabər olan sabit dərəcə ilə ödəyəcək. “Baza dərəcəsi” milli valyutada verilmiş hər bir kredit üzrə FMO tərəfindən Hedcinq Razılaşmaları əsasında müəyyən edilən SOFR-un milli valyuta ilə sabit faiz ekvivalenti və ya FMO milli valyuta ilə verilmiş müvafiq kredit üzrə Baza dərəcəsinin hesablanması məqsədləri üçün SOFR-un artıq uyğun olmadığını hesab etdiyi halda, FMO tərəfindən müəyyən edilən və Banka bildirilən hər hansı digər faiz dərəcəsidir.

Asiya İnkişaf Bankı (ADB). Bank Azərbaycan manatı ilə cəlb edilmiş əsas borcun qalıq məbləği üzrə illik 9.48% ödəyəcəkdir.

Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı və EFSE tərəfindən ABŞ dollarında verilmiş kreditlər Manatla sintetik kreditlərdən ibarətdir. EFSE-dən cəlb edilmiş kreditlər üzrə faiz dərəcəsi illik 8.6% spredin və tətbiq olunan svop dərəcəsinin cəminə bərabərdir.

Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (AYİB). Bank, Manatla sintetik kreditlər üzrə faizləri müvafiq marjanın və qüvvədə olan Sabit Faiz dərəcəsinin cəminə bərabər olan faizlə ödəyəcək. “Sabit faiz dərəcəsi” əsas borcun ödənilməsi və belə verilmiş kreditlər üzrə faizlərin ödəniş cədvəllərinə uyğun olaraq, həmin kreditin verilmə tarixindən gec olmayaraq AYİB-in istənilən mənbədən seçə biləcəyi hər bir verilmiş kredit üçün təqdim etdiyi sabit dərəcədir. Sabit faiz dərəcəsinə AYİB tərəfindən Bankın kredit qabiliyyəti nəzərə alınmaqla düzəlişlər edilə bilər. Kredit müqaviləsində marja müvafiq tranş üzrə 2.75% və 3.90% dərəcəsinə müəyyən edilmişdir.

INCOFIN CVSO CVBA SO. Bank Azərbaycan manatı ilə cəlb edilmiş əsas borcun qalıq məbləği üzrə illik 9.5% ödəyəcəkdir.

31 dekabr 2023 və 2022-ci il tarixlərinə yerli və xarici kredit təşkilatlarından cəlb edilmiş kreditlərə əlaqəli tərəf xarici kredit təşkilatlarından alınan kreditlər daxil edilməmişdir.

Bank xarici kredit təşkilatlarından alınmış kreditlər üzrə maliyyə normativlərinə riayət etməlidir. Belə normativlərə borcun kapitala nisbəti və digər müxtəlif maliyyə əmsalları daxildir. Bankın bu normativlərə riayət etməsi Qeyd 34-də açıqlanır.

Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə öhdəliklərdə dəyişikliklərin pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə üzləşdirilməsi:

	Sair borc öhdəlikləri
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	174,524
Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti:	
Sair borc öhdəlikləri üzrə daxilolmalar, əsas məbləğ	151,530
Sair borc öhdəliklərinin ödənilməsi, əsas məbləğ	(82,249)
Faiz xərcləri	10,824
Ödənilmiş faizlər	(8,716)
1 yanvar 2023-cü il tarixinə qalıq	245,913
Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti:	
Sair borc öhdəlikləri üzrə daxilolmalar, əsas məbləğ	177,280
Sair borc öhdəliklərinin ödənilməsi, əsas məbləğ	(103,728)
Faiz xərcləri	18,062
Ödənilmiş faizlər	(14,708)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	322,819

28 Buraxılmış istiqrazlar

Bankın emissiya etdiyi istiqrazlardan birinin tədavül müddəti 2023-cü ildə başa çatmışdır. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın tədavüldə olan üç istiqrazı mövcud olmuşdur və həmin istiqrazlar Bakı Fond Birjasında listinqə daxil edilmişdir. Bu istiqrazların tədavül müddəti iki il, sayı isə müvafiq olaraq 15,000, 15,000 və 5,000 ədəd təşkil edir. İstiqrazların nominal dəyəri 1,000 AZN-dir. 2022-ci ilin iyun ayında buraxılmış istiqrazlar üzrə kupon faizlərinin ödəniş müddəti rüblük, digər istiqrazlar üzrə isə altı aydan birdir. İstiqrazlar üzrə illik faiz dərəcəsi (kupon) 8.5%-dir. İstiqrazlar kütləvi üsulu ilə yerləşdirilmiş və ayrı-ayrı investorlar tərəfindən tam alınmışdır.

"Bank Respublika" ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***28 Buraxılmış istiqrazlar (davamı)**

	31 dekabr 2023	31 dekabr 2022	1 yanvar 2022
Daxili bazarda buraxılmış istiqrazlar	35,719	45,758	10,038
Cəmi buraxılmış borc qiymətli kağızlar	35,719	45,758	10,038

29 Nizamnamə kapitalı

Bank 2023-cü ilin dekabr ayında 204 min ədəd yeni səhm emissiya etmişdir. 2023-cü ilin dekabr ayında emissiya edilmiş ümumi nominal dəyəri 500 min AZN olan səhmlər mövcud səhmdarlar tərəfindən alınmış və tam ödənilmişdir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə nizamnamə kapitalı bir səhmin nominal dəyəri 2,45 AZN olan 30,188 min ədəd adi səhmdən (31 dekabr 2022: 29,984 min ədəd) ibarət olmuşdur.

Hər bir adi səhm üzrə dividendlər aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	2023	2022	2021
1 yanvar tarixinə ödənilməli dividendlər	-	-	-
İl ərzində elan edilmiş dividendlər	5,997	12,000	-
İl ərzində ödənilmiş dividendlər	(5,997)	(12,000)	-
31 dekabr tarixinə ödənilməli dividendlər	-	-	-
İl ərzində bir səhm üzrə elan edilmiş dividendlər	0.20	0.40	-

30 Sair öhdəliklər

	31 dekabr 2023	31 dekabr 2022	1 yanvar 2022
Pul köçürmələri və plastik kart əməliyyatları üzrə hesablaşmalar	7,214	1,526	1,725
Hesablaşma mərhələsində olan maddələr	1,574	3,384	1,875
Ödənilməli peşəkar haqlar	169	158	607
Digər	3	3	3
Cəmi sair maliyyə öhdəlikləri	8,960	5,071	4,210
İşçilərin əmək haqları və digər ödənişlər	10,744	14,191	9,059
Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna ödənilməli məbləğlər	1,204	694	610
Sair qeyri-maliyyə öhdəlikləri	1,109	1,486	1,424
Cəmi sair qeyri-maliyyə öhdəlikləri	13,057	16,371	11,093
Cəmi sair öhdəliklər	22,017	21,442	15,303

31 Seqmentlər üzrə təhlil

Fəaliyyət seqmentləri Bankın biznes fəaliyyəti zamanı mənfəət əldə edə bildiyi və ya xərc çəkdiyi, əməliyyat nəticələrinin müvafiq İcraçı Direktor (Biznes və fərdi) və Maliyyə Direktoru (Xəzinədarlıq) tərəfindən mütəmadi olaraq nəzərdən keçirildiyi və haqqında ayrıca maliyyə məlumatlarının mövcud olduğu komponentlərdir. İcraçı Direktor və Maliyyə Direktoru resursların bölüşdürülməsini və Bankın fəaliyyətinin qiymətləndirilməsini təmin edir. İcraçı Direktorun funksiyaları İdarə Heyətinin üzvləri tərəfindən icra edilir.

(a) Hesabat seqmentinin gəlir mənbəyi olan məhsul və xidmətlərin təsviri

Bankın fəaliyyəti dörd əsas biznes seqmenti üzərində qurulmuşdur:

- Korporativ bankçılıq – bu seqmentə sahibkarlar (hüquqi şəxslər və fərdi sahibkarlar) üçün kreditlər və digər kredit əməliyyatlarının həyata keçirilməsi, cari hesabların açılması, depozitlərin cəlb edilməsi, dilinq əməliyyatları və digər bank məhsulları daxildir;

31 Seqmentlər üzrə təhlil (davamı)

- Fərdi bankçılıq – bu seqmentə fiziki şəxslər üçün bank xidmətləri, cari hesabların açılması və aparılması, əmanətlərin qəbulu, depozitlərin cəlb edilməsi, pərakəndə investisiya məhsullarının təqdim edilməsi, dəyərlilərin saxlanması, kredit və debet kartlarına xidmət, istehlak və ipoteka kreditlərinin verilməsi daxildir;
- Xəzinədarlıq – bu seqmentə banklararası kreditlərin və borcların verilməsi, investisiya fəaliyyəti və qiymətli kağızların ticarəti, valyuta mübadiləsi xidmətləri, istiqrazların buraxılması və digər xəzinə fəaliyyətləri daxildir.

(b) Hesabat seqmentlərinin müəyyən edilməsində rəhbərliyin istifadə etdiyi amillər

Bankın seqmentləri müxtəlif müştərilərlə işləyən strateji biznes bölmələrindən ibarətdir. Hər bir strateji biznes bölməsi üçün fərqli marketinq strategiyası və xidmət səviyyəsi, eləcə də fərqli təcrübə tələb olunduğuna görə onlar fərdi qaydada idarə olunur.

İdarə Heyəti tərəfindən təhlil edilən seqmentlər üzrə maliyyə məlumatlarına Bankın əməliyyat nəticələri və fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat daxildir.

Beləliklə, rəhbərlik qismən uyğun gələn maliyyə məlumatlarının hansı komponentlərinin fəaliyyət seqmentlərinin əsasını təşkil etməsinə dair qərar verərkən BMHS 8-in “Fəaliyyət Seqmentləri” əsas prinsipini tətbiq etmişdir.

(c) Fəaliyyət seqmentləri üzrə mənfəət və ya zərərin, aktiv və öhdəliklərin qiymətləndirilməsi

İcraçı Direktor daxili hesabatlılıq tələbləri nəzərə alınmaqla, BMHS-yə uyğun olaraq hazırlanmış maliyyə məlumatlarını nəzərdən keçirir. Bu maliyyə məlumatları müəyyən aspektlərdə BMHS-yə uyğun olaraq hazırlanmış məlumatlardan fərqlənir:

- (i) mənfəət vergisi seqmentlər üzrə bölüşdürülmür;
- (ii) kredit zərərləri üzrə ehtiyatlar BMHS 9-a əsasən tanınır və kredit zərərinin bərpası, eləcə də borcların yığılması xərcləri ümumi göstərilir və seqmentlər üzrə bölüşdürülür;
- (iii) faiz xərcləri Bankın daxili transfer qiymətpoyma təcrübəsinə əsasən seqmentlər arasında bölüşdürülür. Bu sətərə törəmə maliyyə alətlərinin mahiyyəti və hedcinq məqsədi nəzərə alınmaqla, törəmə maliyyə alətləri üzrə gəlir çıxılmaqla zərərin payı daxil edilir. Faiz xərcləri müştərilərə verilmiş müvafiq kredit portfelləri əsasında seqmentlər üzrə bölüşdürülür, sonra isə cəlb olunmuş vəsaitlərə görə müvafiq seqmentlər mükafatlandırılır;
- (iv) risklərin hedcinqi daxil olmaqla likvidliyin idarə edilməsi “xəzinədarlıq” seqmentinə daxil edilir.

Yuxarıda qeyd edildiyi kimi, fərqlər qiymətləndirməyə görə deyil, seqmentlər üzrə paylanma ilə əlaqədar yaranır. İcraçı Direktor hər bir seqment üzrə fəaliyyət nəticələrini seqment öhdəliklərinə birbaşa aid edilə bilən fəaliyyətdən yaranan xalis seqment nəticəsi əsasında qiymətləndirir.

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***31 Seqmentlər üzrə təhlil (davamı)****(d) Hesabat seqmenti üzrə mənfəət və ya zərər, aktiv və öhdəliklər haqqında məlumat**

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üzrə hesabat seqmentləri haqqında məlumat aşağıda təqdim edilir:

	Korporativ bankçılıq	Fərdi bankçılıq	Xəzinədarlıq	Cəmi
Faiz gəlirləri	109,578	48,593	24,612	182,783
Haqq və komissiya gəlirləri	12,865	16,769	-	29,634
Cəmi gəlirlər	122,443	65,362	24,612	212,417
Faiz xərcləri	(45,825)	(14,170)	(11,165)	(71,160)
Haqq və komissiya xərcləri	(6,983)	(14,953)	(876)	(22,812)
Əməliyyat xərcləri	(48,890)	(29,630)	(2,868)	(81,388)
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlir	6,438	5,689	(989)	11,138
Sair gəlir/(xərc)	257	516	450	1,223
Amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülən aktivlər üçün kredit zərərləri üzrə ehtiyatın bərpası	642	228	-	870
Seqment üzrə xalis nəticə	28,082	12,300	9,164	49,546
Seqment üzrə xalis nəticə				49,546
Faiz xərci				(1,059)
Sair gəlir/(xərc)				349
Mənfəət vergisi xərci				(10,978)
İl üzrə mənfəət				38,600

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***31 Seqmentlər üzrə təhlil (davamı)**

31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatan il üzrə hesabat seqmentləri haqqında məlumat aşağıda təqdim edilir:

	Korporativ bankçılıq	Fərdi bankçılıq	Xəzinədarlıq	Cəmi
Faiz gəlirləri	89,423	41,721	4,721	135,865
Haqq və komissiya gəlirləri	9,776	12,905	754	23,435
Cəmi gəlirlər	99,199	54,626	5,475	159,300
Faiz xərcləri	(30,868)	(7,959)	(16,199)	(55,026)
Haqq və komissiya xərcləri	(4,513)	(12,708)	(685)	(17,906)
Əməliyyat xərcləri	(44,051)	(24,293)	(2,546)	(70,890)
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlir	8,120	8,115	(154)	16,081
Sair gəlir/(xərc)	281	316	344	941
Amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülən aktivlər üçün kredit zərərləri üzrə ehtiyatın bərpası	1,940	114		2,054
Seqment üzrə xalis nəticə	30,108	18,211	(13,765)	34,554
Seqment üzrə xalis nəticə				34,554
Faiz xərci				(587)
Mənfəət vergisi xərci				(9,916)
İl üzrə mənfəət				24,051

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***31 Seqmentlər üzrə təhlil (davamı)**

Seqment aktivləri:

31 dekabr 2023	Seqment aktivləri	Korporativ bankçılıq	Fərdi bankçılıq	Xəzinədarlıq
Banklara verilmiş kreditlər	141,979	-	-	141,979
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,150,200	836,526	313,674	-
İnvestisiya qiymətli kağızları	62,212	-	-	62,212
Tөрəmə maliyyə aktivləri	3,825	-	-	3,825
Cəmi seqment aktivləri	1,358,216	836,526	313,674	208,016
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	592,869			
Əsas vəsaitlər	47,515			
Qeyri-maddi aktivlər	2,793			
Təxirə salınmış vergi aktivləri	1,024			
Sair maliyyə aktivləri	16,297			
Sair aktivlər	4,252			
Mülkiyyətə keçmiş girov	2,963			
Tөрəmə müəssisələrə investisiyalar	7,555			
Cəmi maliyyə hesabatları üzrə aktivlər	<u>2,033,484</u>			

Seqment öhdəlikləri:

31 dekabr 2023	Seqment öhdəlikləri	Korporativ bankçılıq	Fərdi bankçılıq	Xəzinədarlıq
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	1,475,451	836,526	638,925	-
Sair borc öhdəlikləri	322,819	-	-	322,819
Tөрəmə maliyyə öhdəlikləri	2,943	-	-	2,943
Buraxılmış istiqrazlar	35,719	-	-	35,719
Subordinasiya borc öhdəlikləri	29,899	-	-	29,899
Cəmi seqment öhdəlikləri	1,866,831	836,526	638,925	391,380
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	5,009			
İcarə öhdəlikləri	3,855			
Sair maliyyə öhdəlikləri	8,960			
Sair öhdəliklər	13,057			
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	2,880			
Cəmi maliyyə hesabatları üzrə öhdəliklər	<u>1,900,592</u>			

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***31 Seqmentlər üzrə təhlil (davamı)**

Seqment aktivləri:

31 dekabr 2022	Seqment aktivləri	Korporativ bankçılıq	Fərdi bankçılıq	Xəzinədarlıq
Banklara verilmiş kreditlər	63,557	-	-	63,557
Müştərilərə verilmiş kreditlər	959,544	695,057	264,487	-
İnvestisiya qiymətli kağızları	49,962	-	-	49,962
Tөрəmə maliyyə aktivləri	2,945	-	-	2,945
Cəmi seqment aktivləri	1,076,008	695,057	264,487	116,464
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	308,673			
Əsas vəsaitlər	43,334			
Qeyri-maddi aktivlər	1,477			
Təxirə salınmış vergi aktivləri	1,546			
Sair maliyyə aktivləri	14,836			
Sair aktivlər	4,884			
Mülkiyyətə keçmiş girov	4,244			
Tөрəmə müəssisələrə investisiyalar	5,045			
Cəmi maliyyə hesabatları üzrə aktivlər	<u>1,460,047</u>			

Seqment öhdəlikləri:

31 dekabr 2022	Seqment öhdəlikləri	Korporativ bankçılıq	Fərdi bankçılıq	Xəzinədarlıq
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	1,002,276	440,135	562,141	-
Sair borc öhdəlikləri	245,913	-	-	245,913
Tөрəmə maliyyə öhdəlikləri	2,102	-	-	2,102
Buraxılmış istiqrazlar	45,758	-	-	45,758
Subordinasiya borc öhdəlikləri	26,072	-	-	26,072
Cəmi seqment öhdəlikləri	1,322,121	440,135	562,141	319,845
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	7,870			
İcarə öhdəlikləri	3,742			
Sair maliyyə öhdəlikləri	5,071			
Sair öhdəliklər	16,371			
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	8,132			
Cəmi maliyyə hesabatları üzrə öhdəliklər	<u>1,363,307</u>			

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***31 Seqmentlər üzrə təhlil (davamı)**

Seqment aktivləri:

1 yanvar 2022	Seqment aktivləri	Korporativ bankçılıq	Fərdi bankçılıq	Xəzinədarlıq
Banklara verilmiş kreditlər	28,107	-	-	28,107
Müştərilərə verilmiş kreditlər	715,180	515,355	199,825	-
İnvestisiya qiymətli kağızları	36,578	-	-	36,578
Törəmə maliyyə aktivləri	1,961	-	-	1,961
Cəmi seqment aktivləri	781,826	515,355	199,825	66,646
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	287,398			
Əsas vəsaitlər	42,806			
Qeyri-maddi aktivlər	1,451			
Təxirə salınmış vergi aktivləri	2,052			
Sair maliyyə aktivləri	8,054			
Sair aktivlər	3,742			
Mülkiyyətə keçmiş girov	4,763			
Törəmə müəssisələrə investisiyalar	5,045			
Cəmi maliyyə hesabatları üzrə aktivlər	<u>1,137,137</u>			

Seqment öhdəlikləri:

1 yanvar 2022	Seqment öhdəlikləri	Korporativ bankçılıq	Fərdi bankçılıq	Xəzinədarlıq
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	825,479	415,270	410,209	-
Sair borc öhdəlikləri	174,524	-	-	174,524
Törəmə maliyyə öhdəlikləri	1,157	-	-	1,157
Buraxılmış istiqrazlar	10,038	-	-	10,038
Subordinasiya borc öhdəlikləri	20,646	-	-	20,646
Cəmi seqment öhdəlikləri	1,031,844	415,270	410,209	206,365
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	1,180			
İcarə öhdəlikləri	3,138			
Sair maliyyə öhdəlikləri	4,210			
Sair öhdəliklər	11,093			
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	984			
Cəmi maliyyə hesabatları üzrə öhdəliklər	<u>1,052,449</u>			

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti

Bank daxilində risklərin idarə edilməsi funksiyası maliyyə, əməliyyat və hüquqi risklər ilə əlaqədar həyata keçirilir. Maliyyə risklərinə bazar riski (o cümlədən valyuta, faiz dərəcəsi və digər əmtəə riskləri), kredit riski və likvidlik riski daxildir. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk limitlərinin müəyyən edilməsi və bu limitlərə riayət edilməsidir. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə edilməsində məqsəd bu risklərin azaldılması üçün nəzərdə tutulan daxili qayda və prosedurlara müvafiq qaydada riayət edilməsini təmin etməkdən ibarətdir.

Kredit riski. Maliyyə aləti ilə əməliyyat aparan bir tərəfin müqavilə öhdəliyini yerinə yetirməməsi nəticəsində digər tərəfə maliyyə zərəri vurularsa, Bank kredit riskinə məruz qalır.

Riskin idarə edilməsi və monitorinqi müəyyən edilmiş səlahiyyətlər çərçivəsində həyata keçirilir. Bu proseslər Kredit Komitələri və Bankın İdarə Heyəti tərəfindən icra edilir.

Kredit Komitəsi tərəfindən hər hansı müraciət olmayana qədər kredit prosesləri üzrə bütün tövsiyələr (borcalan üçün təsdiqlənmiş məhdudiyyətlər və ya kredit sazişinə edilmiş düzəlişlər və sair) filialın riskin idarə edilməsi direktoru, yaxud Risklərin İdarə edilməsi Departamentinin meneceri tərəfindən təhlil edilir və təsdiqlənir. Gündəlik riskin idarə edilməsi prosesi Kredit Departamentlərinin və Filialların Kredit Bölmələrinin rəhbəri tərəfindən həyata keçirilir.

Bank bir borcalan yaxud bir qrup borcalanlar və sənaye segmentləri üzrə qəbul edilmiş risk məbləğinə hədlər qoymaqla üzərinə götürdüyü kredit riskləri səviyyəsini strukturlaşdırır. Borcalan yaxud məhsul (sənaye sektoru) üzrə kredit riski səviyyəsinə qoyulmuş hədlər idarəetmə Şurası tərəfindən rüblük təsdiqlənir. Banklar və brokerlər daxil olmaqla hər hansı bir borcalan halında riskə məruzqalma həddi daha sonra balans və balansdankənar müddəalarla bağlı riskləri əhatə etməklə Kredit Komitəsi tərəfindən müəyyən olunmuş alt-limitlərlə məhdudlaşır. Təyin olunan hədlərlə bağlı faktiki riskə məruzqalma hallarına gündəlik nəzarət olunur.

Müvafiq hallarda və əksər kreditlərlə əlaqədar olaraq Bank girov, eləcə də fərdi və korporativ zəmanətlər qəbul edir. Bəzi kredit məbləğləri qeyd olunan təminat vasitələrinin əldə edilməsi mümkün olmayan fərdi şəxslərə verilmiş kreditlərdən ibarətdir. Belə kreditlər davamlı olaraq nəzarətdə saxlanılır və illik yaxud daha qısa müddətlərdə təhlil edilir.

Kreditlərin ayrılması üzrə öhdəliklər kredit, zəmanət və ya akkreditiv formasında çıxış edən istifadə edilməmiş kredit vəsaitlərindən ibarətdir. Balansdankənar uçotda olan maliyyə alətləri üzrə kredit riski müqavilə tərəfinin müqavilə şərtləri və müddəalarına əməl edə bilməməsi nəticəsində zərərin baş verməsi ehtimalı kimi müəyyən olunur. Kreditin ayrılması öhdəliyi üzrə kredit riskinə gəldikdə isə, Bank realizə edilməmiş belə öhdəliklərin ümumi məbləğinə bərabər potensial zərər riski ilə üzləşir. Lakin zərərin ehtimal edilən məbləği realizə edilməmiş kredit öhdəliklərindən azdır, ona görə ki, kreditin ayrılması üzrə öhdəliklərin əksəriyyəti müştərilərin xüsusi kredit standartlarına davamlı qaydada cavab verə bilməsindən asılıdır. Bank fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat və maliyyə alətləri halında olduğu kimi, riskin təsir nəticələrinin azaldılması üçün limitləri və cari monitorinq prosesini tətbiq etməklə kreditlərin verilməsinin təsdiqlənməsi proseduruna əsaslanan eyni kredit siyasətini kreditlə bağlı öhdəliklərə qarşı istifadə edir. Bank balansdankənar uçotda əks etdirilən öhdəliklərin ödəniş tarixinədək olan dövrü nəzarətdə saxlayır, çünki daha uzunmüddətli öhdəliklər qısamüddətli kredit öhdəlikləri ilə müqayisədə daha çox kredit riski dərəcəsinə məruz qalır.

Kredit riskinə məruz qalan maksimal məbləğ

Bankın kredit riskinə məruzqalma həddi əhəmiyyətli dərəcədə dəyişir və həm fərdi risklərdən, həm də ümumi bazar iqtisadiyyatı risklərindən asılıdır.

Aşağıdakı cədvəldə balans hesabatı, eləcə də balansdankənar hesabatda əks etdirilən öhdəliklərlə bağlı kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi göstərilir. Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilən maliyyə aktivləri halında kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi həmin aktivlərin hər hansı əvəzləşdirmədən qabaqkı balans dəyərində bərabərdir.

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)**

Kreditlərin verilməsi zamanı Bankın kreditlərlə bağlı öhdəlikləri üzrə məruz qaldığı maksimal kredit riski qarşı tərəf öz öhdəliklərini yerinə yetirmədiyi təqdirdə (bütün qarşı iddialar, girov və ya təminat dəyərini itirdikdə) həmin alətlərin müqavilə məbləğlərindən ibarət olur.

	31 dekabr 2023	31 dekabr 2022	1 yanvar 2022
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	592,869	308,673	287,398
Banklara verilmiş kreditlər	141,979	63,557	28,107
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,150,200	959,544	715,180
İnvestisiya qiymətli kağızları	62,212	49,962	36,578
Törəmə maliyyə aktivləri	3,825	2,945	1,961
Sair maliyyə aktivləri	16,297	14,836	8,054
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər	13,205	19,067	15,068
Verilmiş zəmanətlər və oxşar öhdəliklər	72,293	42,598	20,298

Coğrafi konsentrasiya. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın maliyyə aktiv və öhdəliklərinin coğrafi konsentrasiyası aşağıda göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	İƏİT-yə üzv olmayan ölkələr	Cəmi
31 dekabr 2023				
Qeyri-törəmə maliyyə aktivləri:				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	299,150	293,381	338	592,869
Banklara verilmiş kreditlər	135,845	6,134	-	141,979
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,150,200	-	-	1,150,200
İnvestisiya qiymətli kağızları	62,187	25	-	62,212
Sair maliyyə aktivləri	16,297	-	-	16,297
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri	1,663,679	299,540	338	1,963,557
Qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri:				
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	3,041	1,968	-	5,009
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	1,394,752	6,566	74,133	1,475,451
Buraxılmış istiqrazlar	35,719	-	-	35,719
Subordinasiya borc öhdəlikləri	-	29,899	-	29,899
Sair borc öhdəlikləri	181,113	141,706	-	322,819
İcarə öhdəlikləri	3,855	-	-	3,855
Sair maliyyə öhdəlikləri	8,960	-	-	8,960
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri	1,627,440	180,139	74,133	1,881,712
Xalis mövqe	36,239	119,401	(73,795)	81,845

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)**

31 dekabr 2022-ci il tarixinə Bankın maliyyə aktiv və öhdəliklərinin coğrafi konsentrasiyası aşağıda göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	İƏİT-yə üzv olmayan ölkələr	Cəmi
31 dekabr 2022				
Qeyri-törəmə maliyyə aktivləri:				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	304,293	2,421	1,959	308,673
Banklara verilmiş kreditlər	53,977	9,580	-	63,557
Müştərilərə verilmiş kreditlər	959,544	-	-	959,544
İnvestisiya qiymətli kağızları	49,938	24	-	49,962
Sair maliyyə aktivləri	14,836	-	-	14,836
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri	1,382,588	12,025	1,959	1,396,572
Qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri:				
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	7,870	-	-	7,870
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	927,936	3,943	70,397	1,002,276
Buraxılmış istiqrazlar	45,758	-	-	45,758
Subordinasiya borc öhdəlikləri	-	26,072	-	26,072
Sair borc öhdəlikləri	154,944	90,969	-	245,913
İcarə öhdəlikləri	3,742	-	-	3,742
Sair maliyyə öhdəlikləri	5,071	-	-	5,071
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri	1,145,321	120,984	70,397	1,336,702
Xalis mövqə	237,267	(108,959)	(68,438)	59,870

1 yanvar 2022-ci il tarixinə Bankın maliyyə aktiv və öhdəliklərinin coğrafi konsentrasiyası aşağıda göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	İƏİT-yə üzv olmayan ölkələr	Cəmi
1 yanvar 2022				
Qeyri-törəmə maliyyə aktivləri:				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	283,929	3,160	309	287,398
Banklara verilmiş kreditlər	14,541	13,566	-	28,107
Müştərilərə verilmiş kreditlər	715,180	-	-	715,180
İnvestisiya qiymətli kağızları	36,578	-	-	36,578
Sair maliyyə aktivləri	8,054	-	-	8,054
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri	1,058,282	16,726	309	1,075,317
Qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri:				
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	1,180	-	-	1,180
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	802,136	4,516	18,827	825,479
Buraxılmış istiqrazlar	10,038	-	-	10,038
Subordinasiya borc öhdəlikləri	-	20,646	-	20,646
Sair borc öhdəlikləri	135,803	18,727	19,994	174,524
İcarə öhdəlikləri	3,138	-	-	3,138
Sair maliyyə öhdəlikləri	4,210	-	-	4,210
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri	956,505	43,889	38,821	1,039,215
Xalis mövqə	101,777	(27,163)	(38,512)	36,102

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Maliyyə aktivlərinin sinfinə görə kredit keyfiyyəti

Kənar reytinglər. Kontragentlərə kənar reytinglər S&P, Moody's və Fitch kimi müstəqil beynəlxalq reyting agentlikləri tərəfindən təyin edilir. Bu reytinglər ictimaiyyətə açıqdır.

Vahid şkala üzrə ödəmə qabiliyyəti dərəcələri	Kənar beynəlxalq reyting agentliklərinin müvafiq reytingləri (Moody's)	Müvafiq PD intervalı
Ən yüksək dərəcə	Reytingi Aaa dan Baa3 dək	0,01% - 0,5%
Yüksək dərəcə	Reytingi Ba1 dan B1 dək	0,51% - 3%
Orta dərəcə	Reytingi B2, B3	3% - 10%
Xüsusi monitoring tələb edir	Reytingi Caa1+ dan Ca- dək	10% - 99,9%
Defolt	Reytingi C	100%

Vahid şkala üzrə kredit riskinin hər bir səviyyəsi üçün müəyyən ödəmə qabiliyyəti dərəcələri təyin olunur:

Ən yüksək dərəcə – aşağı kredit riski olan yüksək keyfiyyətli aktivlər;

Yüksək dərəcə – orta kredit riski olan kifayət qədər keyfiyyətli aktivlər;

Orta dərəcə – qənaətbəxş kredit riski olan orta keyfiyyətli aktivlər;

Xüsusi monitoring tələb edir – daha ətraflı monitoring və bərpaedici idarəetmə tələb edən kreditləşdirmə mexanizmləri

Defolt – defolt hadisəsi baş vermiş kreditləşdirmə mexanizmləri.

Bu reytinglər və müvafiq PD intervalları aşağıdakı cədvəldə göstərilən maliyyə alətlərinə tətbiq edilir. 31 dekabr 2023, 31 dekabr 2022 və 1 yanvar 2022-ci il tarixlərinə bu maliyyə aktivlərinin kredit keyfiyyəti aşağıdakı satır maddələri üçün hər bir müvafiq qeyddə açıqlanır:

Maliyyə hesabatı üzrə satır maddələri	Qeyd
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (kassa istisna olmaqla)	15
Banklara verilmiş kreditlər	16
Müştərilərə verilmiş kreditlər	17
İnvestisiya qiymətli kağızları	18
Sair maliyyə aktivləri	21

Kredit riski – gözlənilən kredit zərərlərindən yaranan məbləğlər

Dəyərsizləşmənin hesablanması istifadə olunan məlumatlar, fərziyyələr və üsullar

Bax: Qeyd 3.

Kredit riskində əhəmiyyətli artım

İlkin tanınmadan sonra maliyyə aləti üzrə defolt riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını müəyyən edərkən Bank əlavə xərc və ya səy tələb etməyən əsaslı və dəstəkləyici məlumatı nəzərdən keçirir. Bura kəmiyyət və keyfiyyət məlumatı, Bankın keçmiş təcrübəsi, kredit qiymətləndirməsinə əsaslanan təhlil və proqnoz məlumatları daxildir.

Qiymətləndirmənin məqsədi aşağıdakıları müqayisə etməklə kredit riskində əhəmiyyətli artımın baş verib-vermədiyini müəyyən etməkdir:

- hesabat tarixində qalan dövr üçün defolt ehtimalı; və
- kredit riskinə məruz qalan məbləğin ilkin tanınması zamanı müəyyən edilmiş və hazırkı tarixə qalan dövr üçün hesablanmış defolt ehtimalı (vaxtından əvvəl ödəniş gözləntilərinə müvafiq dəyişikliklərə uyğunlaşdırılmış).

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Kredit riskində əhəmiyyətli artımın olub-olmadığını müəyyən etmək üçün Bank aşağıdakı meyarlardan istifadə edir:

- kreditin verildiyi tarixdən etibarən defolt ehtimalında əhəmiyyətli artım;
- ödənişin 30 gün gecikdirilməsi. Gecikmələri nəzərə almaqla, faiz üzrə gecikdirilmiş günlər və əsas borc üzrə gecikdirilmiş günlərdən daha yüksək olanı əsas götürülür;
- növbəti ildə ümumi defolt ehtimalı kredit segmentindən asılı olaraq müəyyən limiti keçməsi.

31 dekabr 2023 və 2022-ci il tarixlərinə Bank 3-cü Mərhələdə olan əhəmiyyətli kreditlər üçün gözlənilən kredit zərərini hər kreditə ayrıca baxış keçirməklə və bu kredit üzrə ehtimal edilən gələcək pul vəsaitlərinə əsaslanaraq hesablayır. Ehtimal edilən gələcək pul vəsaitləri girovun hesablanmış dəyəri və girov satışı üzrə daxil olmalı məbləğlərin 12 aydan 48 ayadək gecikməsi amillərindən asılıdır. Daha sonra Bank tələb olunan gözlənilən kredit zərərini müəyyən etmək üçün, kreditin ilkin effektiv faiz dərəcəsinə bərabər diskont dərəcəsi ilə bu pul vəsaitlərinin xalis cari dəyərini hesablayır.

Qalan kredit portfelleri üçün gözlənilən kredit zərərini Bank kollektiv şəkildə hesablayır. Kollektiv dəyərsizləşmənin hesablanması zamanı əsas qeyri-müəyyənliklər və irəli sürülən fərziyyələr aşağıdakılardır:

- 31 yanvar 2012-ci il tarixindən etibarən makro-məlumatların mövcudluğu və portfelin adekvatlığı haqqında məlumat etibarlı sayılmışdır;
- Hər riskə məruz qalan məbləğ üçün yalnız ilk defolt etibarlı sayılmışdır (yeni defoltdan sonrakı məlumat nəzərə alınmır);
- İlk müşahidə tarixində defoltda olan bütün alətlər nümunədən çıxarılmışdır;
- Unikal alətlərin 100-dən az olduğu hər kredit segmentində kreditin uçota alındığı aylarda ixtisar edilmişdir, yəni kreditin uçota alındığı aylar üzrə təməl zərər qiymətləri ayların ixtisar edildiyi anda olduğundan böyük olarsa, bu qiymətlər yüksək dərəcədə qeyri-obyektiv sayılmışdır;
- LGD göstəricisi on illik təcrübəyə əsasən hesablanmışdır.

Defolt ehtimalının müddət strukturunun müəyyən edilməsi

Bank toplanılan məlumatı təhlil etmək üçün statistik modellərdən istifadə edir və kredit riskinə məruz qalmanın qalan dövr üçün defolt ehtimalını və zamanla bunların necə dəyişəcəyinin gözlənildiyini hesablayır.

Kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığının müəyyən edilməsi

Bank hər hesabat dövründə kredit riskinin ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını qiymətləndirir. Kredit riskində artımın əhəmiyyətli olub-olmadığının müəyyən edilməsi maliyyə alətin xarakteristikalarından və borcalandan və coğrafi regiondan asılıdır. Əhəmiyyətli sayılan amillər icarə növündən, xüsusilə də müştərinin korporativ və ya fərdi olmasından asılı olaraq dəyişir.

Kredit riskinin ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artması məlumatı keyfiyyət amillərinə də əsaslanıb bilər. Bu amillər Bankın mütəmadi aparılan kəmiyyət təhlilində tam əks olunmayan kredit risklərinin idarə edilməsi proseslərinə bağlı olur. Bu müəyyən yüksək risk meyarlarına cavab verən risklərə şamil edilir. Belə kəmiyyət amilləri mütəxəssis mühakiməsinə və müvafiq keçmiş təcrübəyə əsaslanır.

Bank kredit riskində əhəmiyyətli artımın aktiv üzrə ən azı 30 gün gecikmə zamanı yarandığını hesab edir. Gecikdirilmiş günlərin sayı tam ödənişin edilmədiyi ilk gündən başlayaraq hesablanır. Gecikdirilmiş günlər borcalanın yararlandığı hər hansı möhlət nəzərə alınmadan hesablanır.

İlkin tanınma ilə müqayisədə artıq kredit riskində əhəmiyyətli artımın olmadığına dair sübut olarsa, alət üzrə zərər ehtiyatı yenidən 12 aylıq gözlənilən kredit zərəri kimi ölçülür. Kredit riskinin artmasının bəzi keyfiyyət göstəriciləri (məs., nəzərdən keçirilmiş kredit şərtlərinə əməl etməmək) göstərici özü yox olduğdan sonra artan defolt riski üçün səciyyəvi ola bilər. Belə hallarda Bank maliyyə aktivinin kredit riskinin kifayət qədər azaldığını sübut etmək üçün aktiv üzrə ödənişlərin vaxtında edilməsi üçün sınaq müddəti təyin edir.

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Kreditin müqavilə şərtlərinə dəyişiklik edildikdə, yeni müqavilə şərtlərinə uyğun ödənişlərin vaxtında edilməsi bütün müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri meyarının aktual olmadığını göstəricisi kimi çıxış edir.

Defoltun tərfi

Bank aşağıdakı hallarda maliyyə aktivini defolta uğramış sayır:

- borcalan Bank qarşısında hər hansı əhəmiyyətli kredit öhdəliyini 90 gündən çox gecikdirdikdə;
- riskə məruz qalan məbləğ restrukturizasiya edildikdə; və ya
- müflisləşmə zamanı

Borcalanın defolt olub-olmadığını müəyyən edərkən Bank aşağıdakı göstəriciləri nəzərə alır:

- keyfiyyət, məsələn, müqavilə üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi;
- kəmiyyət, məsələn, eyni borcalanın Bank qarşısında başqa bir öhdəlik üzrə ödənişi gecikdirməsi və ya ödəməməsi; və
- Bank daxilində hazırlanmış və kənardan əldə edilmiş məlumat.

Maliyyə alətinin defolta uğrayıb-uğramadığını qiymətləndirərkən məlumat və onun əhəmiyyəti şəraitdə baş verən dəyişiklikləri əks etdirmək üçün dəyişə bilər.

Proqnoz məlumatların tətbiqi

Bank həm alətin ilkin tanınmasından sonra kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını müəyyən edərkən, həm də gözlənilən kredit zərərlərini ölçərkən proqnoz məlumatından istifadə edir.

Nominal effektiv mübadilə məzənnəsi (NEER), neftin qiyməti, evlərin qiyməti və büdcə gəlirləri dəyişənləri əsas modelləşdirmə mərhələsində baza dəyişənlər kimi seçilmişdir. Bu dəyişənlər müxtəlif ssenarilərdə proqnozlaşdırılmalıdır.

Neftin qiyməti, evlərin qiyməti və büdcə gəlirləri dəyişənləri avtoregressiv integrasiya edilmiş hərəkətli orta (p,d,q) (ARIMA) modelini tətbiq etməklə proqnozlaşdırılır. Bu modelin tətbiq edilməsində səbəb onun sadə xarakter daşması və determinantları yaxşı sənədləşdirilməmiş dəyişənlərin asılı dəyişmələrini əhatə etmək qabiliyyətidir.

Neftin qiymətində baza, optimistik və pessimistik ssenarilər müvafiq olaraq 0.5, 0.25, 0.25 əmsallarına vurulur. Bu əmsalların seçilməsinin səbəbi dünyada neftin qiymətlərinin 2020-ci ilin əvvəllərində mənfi şoklardan ciddi əziyyət çəkməsi, ikinci rübdən sonra isə qiymətlərin stabilləşməsidir.

Mənzillərin qiymətinə gəldikdə isə, baza, optimistik və pessimistik ssenarilər müvafiq olaraq 0.5, 0.35, 0.15 əmsallarına vurulur. Neftin qiymətindən fərqli olaraq, pandemiya mənzillərin qiymətinə ciddi təsir etməmişdir və ümumilikdə qiymətlərdə artım tendensiyası vardır. Növbəti illərdə büdcə gəlirləri və xərclərinin tədricən artacağı gözlənilir (əsasən neftin qiymətinin yüksək olması və Qarabağda aparılan yenidənqurma və bərpa işləri ilə əlaqədar). Bu səbəbdən, optimistik və pessimistik ssenarilər eyni əmsallara vurulur.

Son olaraq, NEER bütün modellərdə statisti əhəmiyyətə malik olan əsas makro dəyişən olmuşdur. Bank baza, optimistik və pessimistik ssenarilər üçün müvafiq olaraq 0.4, 0.4 və 0.2 əmsallarını tətbiq edir. Modelləşdirmə prosesinin nəticəsi olaraq gələcək kredit riski göstəricilərinə təsir edən bir izahedici makroiqtisadi parametr seçilmişdir: nominal effektiv məzənnə. Keçmiş məlumatın təhlili bu makro-parametrin çox sabit olduğunu göstərir: sabitlik nadir hallarda pozulur və bu qanunauyğunluqdan yeganə əhəmiyyətli kənaraşma 2015-ci ildə Azərbaycan manatının devalvasiyası zamanı müşahidə edilmişdir. Devalvasiyanın siyasi qərar olduğu faktı nəzərə alınsa, nominal effektiv məzənnənin sabit tendensiyaya malik olacağı ehtimal edilir. Odur ki, gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanması üçün makro-parametr təməl ssenari üçün sabit qalmış və gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanması tarixində müşahidə edilmiş qiymətə bərabər olmuşdur.

Qalan iki ssenari (nikbin və bədbin) keçmiş standart kənaraçıxma və orta göstəriciyə, eləcə də gözlənilən kredit zərərlərinin hesablandığı tarixdən sonra keçən vaxta əsasən təməl ssenaridən artım və ya azalma istiqamətində yayınma olaraq hazırlanmışdır.

34 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Əsas göstərici və müxtəlif maliyyə aktivləri portfelleri üzrə defolt və zərər dərəcələri arasında münasibətlər son 8 il üzrə məlumatın təhlilinə əsasən proqnoz edilmişdir.

Modifikasiya edilmiş maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivinin şərtləri modifikasiya edildikdə və modifikasiya tanınmanın dayandırılması ilə nəticələnmədikdə, aktivin kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmaması aşağıdakıların müqayisəsi ilə müəyyən edilir:

- Dəyişdirilmiş şərtlər əsasında hesabat tarixində qalan bütün müddət üçün defolt ehtimalı; və
- İlk tanınma və ilkin müqavilə şərtləri barədə məlumatlar əsasında hesablanmış qalan bütün dövr üçün defolt ehtimalı.

Modifikasiya tanınmanın dayandırılmasına səbəb olduqda yeni kredit tanınaraq 1-ci mərhələyə təsnif edilir (həmin zaman kredit üzrə dəyərsizləşmədiyi nəzərdə tutulmaqla).

Bank borcların toplanması imkanlarını maksimallaşdırmaq və defolt riskini minimuma endirmək məqsədilə maliyyə çətinliyində olan müştərilərə verilmiş kreditlərin şərtlərini nəzərdən keçirir (praktikada “kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsi” adlandırılır). Bankın kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsi siyasətinə əsasən, kredit şərtləri hər bir müştəri üçün fərdi qaydada o halda nəzərdən keçirilir ki, borcalan öz borcu üzrə hal-hazırda defoltdadır və ya defolt riski yüksəkdir, borcalanın öz borcunu ilkin müqavilə şərtləri əsasında ödəməsi üçün bütün məqsəduyğun səylərdən istifadə etməsi barədə sübutlar mövcuddur və borcalanın nəzərdən keçirilmiş şərtlərə əməl edə biləcəyi gözlənilir.

Nəzərdən keçirilmiş şərtlər bir qayda olaraq ödəniş müddətinin artırılmasını, faiz ödənişlərinin müddətinin və kredit şərtlərinin (kovenantların) dəyişdirilməsini əhatə edir. Həm istehlak, həm də korporativ kreditlər üçün kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsi siyasəti tətbiq edilir.

Bankın kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsi siyasəti çərçivəsində dəyişdirilmiş maliyyə aktivləri üçün defolt ehtimalının hesablanması bu dəyişdirilmə nəticəsində Bankın əsas məbləğ və faiz ödənişlərini toplamaq qabiliyyətinin yaxşılaşdığını və ya bərpa olub-olmadığını, eləcə də oxşar tədbir üzrə Bankın əvvəlki təcrübəsini əks etdirəcək. Bu proses çərçivəsində Bank dəyişdirilmiş müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq borcalanın ödənişin etməsini qiymətləndirir və müxtəlif davranış göstəricilərini nəzərə alır.

Ümumiyyətlə, kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsi kredit riskində mühüm artımın keyfiyyət göstəricisidir və kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsinə dair gözlənti alətin kredit üzrə dəyərsizləşdiyinin sübutu ola bilər (bax: Qeyd 3). Kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsindən sonra müştəri kredit riskinə məruz qalmış mövqenin artıq defoltda olmadığı/kredit üzrə dəyərsizləşmədiyi hesab ediləndək, müəyyən müddət ərzində davamlı olaraq vaxtında ödənişlər etməlidir ki, zərər ehtiyatı yenə də 12 aylıq gözlənilən kredit zərərlərinə bərabər olsun.

GKZ-nin qiymətləndirilməsi

GKZ-nin qiymətləndirilməsində əsas amillər aşağıdakı dəyişənlərin müddət strukturudur:

- defolt ehtimalı (PD);
- defolt zamanı zərər (LGD);
- defolta məruz qalan dəyər (EAD).

Gözlənilən kredit zərərləri aylıq PD, LGD və EAD parametrlərindən istifadə etməklə hər ay hesablanır. 1-ci Mərhələdəki kredit qalıqları üçün 12 aylıq GKZ və 2-ci Mərhələdəki kredit qalıqları üçün bütöv müddət üçün GKZ tanınır.

PD-nin hesablanması metodologiyası yuxarıda “Defolt ehtimalının müddət strukturunun müəyyən edilməsi” başlığı altında müzakirə edilmişdir.

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Bank LGD parametrlərini defolt olmuş kontraqentlərə qarşı iddialar üzrə bərpa tarixinə əsasən qiymətləndirir. Seqmentdən asılı olaraq vaxt intervalı 2012-ci ildən 2023-cü ilin noyabr ayınadək dəyişir. Ümumiyyətlə, LGD-nin hesablanması aşağıdakı ardıcılıqla həyata keçirilmişdir. İlk öncə portfeller üçün əsas bərpa dərəcələrinin əyrisi qurulmuş, daha sonra onlar bərpa baxımından bircins defolt qruplarına ayrılmışdır. Bundan başqa, Bank bağlanmış məsələlərə əsaslanaraq yekunlaşdırılmamış defoltlar üzrə qalan bərpa məbləğlərini hesablamışdır. Ümumən, defolt aylarından asılı olan bərpa dərəcələri düzgün şəkildə hesablanmışdır.

Defolt zamanı riskə məruz qalan məbləğ kredit konversiya əmsali modelinə və müqavilə üzrə ödəmə qrafikinə əsasən hesablanmışdır. Xidmət növü üzrə ümumi yanaşma aşağıdakılara əsasən müəyyən edilmişdir:

Bərpa olunmayan kredit növləri üçün Bank tam ödəmə qrafiki və sadələşdirilmiş ödəmə qrafiki üsulunu tətbiq etmişdir, lakin balansdankənar bəndlər üçün kredit konversiya əmsali modelləşdirilmişdir. Kredit konversiya əmsalının hesablanmasında kənar qiymətlərin təsirini azaltmaq üçün faiz dəhlizindən istifadə edilmişdir.

Bərpa olunan kreditlər üçün Bank defolta məruz qalan dəyərə (EAD) əsaslanan modeli tətbiq edir.

Parametr kollektiv əsasla modelləşdirilən maliyyə alətləri oxşar kredit riski xüsusiyyətlərinə əsasən qruplaşdırılır. Modelləşdirmə zamanı portfel seqmentlərinin fərqli xüsusiyyətlərini əks etdirmək üçün riskə məruz qalan məbləğlər beş əsas seqmentə ayrılmışdır. Bu seqmentlərdən dördü ilkin məlumat daxil edilmiş, əlavə bir seqment isə kredit kartı üzrə riskə məruz qalan məbləğlər üçün müəyyən edilmişdir. Kiçik və orta biznes kreditləri seqmentinə təminatlar əlavə edilmişdir.

Yekun seqmentləşdirmə aşağıdakı kimi müəyyən edilmişdir:

İlkin kredit seqmenti	Riskə məruz qalan maliyyə aləti	Yekun kredit seqmenti
İstehlak	Kart Kredit	Kredit kartı İstehlak
Mikro	Kredit	Mikro kredit
İpoteka	Kredit	İpoteka
Kiçik və orta biznes	Kredit	Kiçik və orta biznes
-	Zəmanət	

Xüsusi qrup daxilində risk səviyyələrinin eyni qalmasını təmin etmək üçün qruplaşdırmalar müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir.

Bankın məhdud tarixi məlumatlara malik olduğu portfeller üçün daxili mövcud məlumatlara əlavə olaraq kənar müqayisəli məlumatlardan istifadə edilir. Gözlənilən kredit zərərlərinin ölçülməsi üçün kənar müqayisəli məlumatın əhəmiyyətli olduğu portfeller aşağıdakılardır.

	Riskə məruz qalan məbləğ	İstifadə olunan kənar məlumatlar	
		PD	LGD
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	529,692	"Moody's"-in defolt araşdırması	"S&P"-nin bərpa araşdırması
Banklara verilmiş kreditlər	141,979	"Moody's"-in defolt araşdırması	"S&P"-nin bərpa araşdırması
İnvestisiya qiymətli kağızları	62,212	"Moody's"-in defolt araşdırması	"S&P"-nin bərpa araşdırması

"Bank Respublika" ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)****Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi**

Aşağıdakı cədvəldə təqdim olunan maliyyə aktivləri və öhdəliklərinə fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əvəzləşdirilməsindən asılı olmayaraq, əvəzləşdirmə haqqında ümumi razılaşma və ya oxşar maliyyə alətlərini əhatə edən oxşar sövdələşmə tətbiq oluna bilər.

31 dekabr 2023

Maliyyə aktivləri/öhdəlikləri	Tanınmış maliyyə aktivlərinin/öhdəliklərinin ümumi məbləği	Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınan maliyyə aktivləri/öhdəliklərinin xalis məbləği	Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əvəzləşdirilməyən əlaqəli məbləğlər		
			Maliyyə alətləri	Alınmış girov	Xalis məbləğ
Müştərilərə verilmiş kreditlər	62,013	62,013	-	62,013	-
Cəmi maliyyə aktivləri	62,013	62,013	-	62,013	-
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	(38,085)	(38,085)	62,013	-	23,928
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(38,085)	(38,085)	62,013	-	23,928

31 dekabr 2022

Maliyyə aktivləri/öhdəlikləri	Tanınmış maliyyə aktivlərinin/öhdəliklərinin ümumi məbləği	Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınan maliyyə aktivləri/öhdəliklərinin xalis məbləği	Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əvəzləşdirilməyən əlaqəli məbləğlər		
			Maliyyə alətləri	Alınmış girov	Xalis məbləğ
Müştərilərə verilmiş kreditlər	46,537	46,537		46,537	-
Cəmi maliyyə aktivləri	46,537	46,537		46,537	-
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	(83,536)	(83,536)	46,537	-	(36,999)
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(83,536)	(83,536)	46,537	-	(36,999)

1 yanvar 2022

Maliyyə aktivləri/öhdəlikləri	Tanınmış maliyyə aktivlərinin/öhdəliklərinin ümumi məbləği	Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınan maliyyə aktivləri/öhdəliklərinin xalis məbləği	Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əvəzləşdirilməyən əlaqəli məbləğlər		
			Maliyyə alətləri	Alınmış girov	Xalis məbləğ
Müştərilərə verilmiş kreditlər	36,527	36,527	-	36,527	-
Cəmi maliyyə aktivləri	36,527	36,527	-	36,527	-
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	(45,196)	(45,196)	36,527	-	(8,669)
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(45,196)	(45,196)	36,527	-	(8,669)

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Likvidlik riski

Likvidlik riski ödəniş vaxtı çatdıqda maliyyə alətləri üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün kifayət qədər vəsaitlərin mövcud olması ilə bağlı riskdir.

Likvidlik riski Bankın hesablaşması nağd pul və ya digər maliyyə aktivləri ilə aparılan maliyyə öhdəlikləri ilə bağlı öhdəliklərinin yerinə yetirilməsində çətinliklərlə üzləşməsi riskidir. Likvidlik riski aktivlərlə öhdəliklərin ödəniş müddətləri arasında uyğunsuzluq olduqda yaranır. Aktivlərin və öhdəliklərin ödəniş müddətlərinin və faiz dərəcələrinin uyğunlaşdırılması/tənzimlənən uyğunsuzluğu likvidliyin idarə edilməsində əsas rol oynayır. Tam uyğunluğun təmin edilməsi maliyyə təşkilatları üçün qeyri-adidir, çünki məşğul olduqları əməliyyatlar, adətən, qeyri-müəyyən müddətlərlə və növlərin müxtəlifliyi ilə səciyyələnir. Ödəniş müddətləri arasında fərq (uyğunsuzluq) olduqda, mənfəətililik səviyyəsi arta bilər, lakin eyni zamanda, itkilərin yaranması riski də artır.

Bank pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı bütün öhdəliklərin vaxtlı-vaxtında yerinə yetirilməsi üçün zəruri həcmdə vəsaitlərin mövcudluğunu təmin etmək məqsədi ilə likvidliyini idarə edir və tənzimləyir. Likvidlik siyasəti İdarə Heyəti tərəfindən nəzərdən keçirilir və təsdiqlənir.

Bank digər banklardan alınmış uzun və qısa müddətli kreditlərdən, əsas korporativ və fərdi müştərilərindən qəbul edilmiş depozitlərdən ibarət olan və yüksək likvidli aktivlərin diversifikasiya olunmuş portfeli ilə müşayiət olunan diversifikasiyalı və sabit maliyyələşdirmə bazasını fəal surətdə dəstəkləməyə çalışır ki, gözlənilməyən likvidlik tələbatına operativ və səmərəli qaydada cavab verə bilsin.

Likvidliyin idarə edilməsi siyasəti aşağıdakı tələbləri müəyyən edir:

- əsas valyutalar üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin proqnozlaşdırılması və onlarla əlaqədar tələb olunacaq likvid aktivlərin səviyyəsinin nəzərə alınması
- maliyyələşdirmə mənbələrinin müxtəlifliyinin təmin edilməsi
- borcların cəmləşməsinin və profillərinin tənzimlənməsi
- borcların maliyyələşdirilməsi planlarının tərtib edilməsi
- pul vəsaitlərinin hərəkətinin kəsilməsinə qarşı bir tədbir kimi yüksək likvidli, asanlıqla satıla bilən aktivlər portfelinin təmin edilməsi
- fəvqəladə hallarda likvidliyin və maliyyələşdirmənin təmin edilməsi üçün planların hazırlanması
- likvidlik əmsallarının normativ tələblərə uyğun olub-olmadığının izlənməsi.

Xəzinədarlıq Departamenti Bankın müxtəlif qurumlarından onların maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin likvidlik göstəriciləri haqqında və proqnozlaşdırılan gələcək əməliyyatlarla və fəaliyyət növləri ilə bağlı digər proqnozlaşdırılan pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında təfərrüatlı məlumatlar alır. Daha sonra, Xəzinədarlıq Departamenti tələb olunan qısamüddətli likvid aktivlərin adekvat portfelinin təmin edir. Həmin portfel, əsasən, qısamüddətli likvid ticari qiymətli kağızlardan, banklara verilmiş kreditlərdən və sair banklararası alətlərdən ibarət olmaqla, bütövlüklə Bank üçün yetərli likvidliyi təmin etmək məqsədinə xidmət edir.

Xəzinədarlıq Departamenti gündəlik likvidlik mövqeyinin monitorinqini və həm normal, həm ən çətin bazar şəraitlərini əks edən müxtəlif ssenarilərlə mütəmadi likvidlik stress-testlərini aparır. Normal bazar şəraitində likvidlik mövqeyini əks edən likvidlik haqqında hesabatlar rəhbərliyə hər həftə təqdim olunur. Likvidliyin tənzimlənməsi ilə bağlı qərarlar APIK tərəfindən qəbul edilir və Xəzinədarlıq Departamenti tərəfindən icra olunur.

Aşağıdakı cədvəllərdə maliyyə aktivləri, öhdəlikləri və kreditlə bağlı öhdəliklərin müqavilə üzrə mümkün ən tez ödəniş tarixi əsasında təhlili təqdim edilir. Buraxılmış maliyyə zamanətləri müqavilələrinə gəldikdə isə, zamanətin maksimal məbləği həmin zamanətin yerinə yetirilməsinə dair tələb irəli sürə bilən ən erkən dövrə aid edilir.

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Aktivlər və Öhdəliklər İdarəetmə Komitəsi Bankın növbəti maliyyə ili üçün strategiyasını müəyyənləşdirməklə, bu növ risklərə ödəniş müddətinin təhlili yolu ilə nəzarət edir. Cari likvidlik onun saxlanması və pul vəsaitləri hərəkətinin optimallaşdırılması üçün valyuta bazarında ticarət əməliyyatlarında iştirak edən Xəzinədarlıq Şöbəsi tərəfindən idarə olunur.

Likvidlik riskini idarə etmək üçün Bank aktiv/öhdəliklərin idarə olunması prosesinin bir hissəsi olaraq müştərilər və bank əməliyyatları üzrə gözlənilən gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin gündəlik monitorinqini həyata keçirir. İdarə Heyəti ödəniş vaxtı çatan depozitlərin çıxarılması tələbinin qarşılanması üçün minimal məbləğlərə və bu cür gözlənilməyən məbləğdə tələblər olduğu təqdirdə istifadəyə hazır olmalı banklararası və digər borc vəsaitlərinin minimal məbləğinə qarşı hədlər müəyyən edir.

Likvidlik və faiz dərəcələri riskinin təhlili aşağıdakı cədvəldə təqdim olunur. Aşağıdakı təqdimat Bankın əsas idarəedici heyətinə daxilə təqdim olunan məlumata əsaslanır. Müştərilərə verilmiş kreditlərin vaxtı keçmiş faizi aşağıdakı cədvəldə 1 ildən 5 ilə qədər kateqoriyasına daxil edilir:

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi
31 dekabr 2023								
Qeyri-törəmə aktivlər								
Sabit dərəcəli alətlər								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		81,437	-	-	-	-	-	81,437
Banklara verilmiş kreditlər	4.81%	126	13	1,045	1,036	10	-	2,230
Müştərilərə verilmiş kreditlər	5-7% (USD)	63,003	111,562	443,454	466,547	65,634	-	1,150,200
	14-21% (AZN)							
İnvestisiya qiymətli kağızları	6.18%	4,156	14,731	8,746	33,804	-	-	61,437
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə aktivləri		148,722	126,306	453,245	501,387	65,644	-	1,295,304
Faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		511,432	-	-	-	-	-	511,432
Banklara verilmiş kreditlər		139,730	19	-	-	-	-	139,749
İnvestisiya qiymətli kağızları		-	-	-	-	-	775	775
Sair maliyyə aktivləri		-	16,297	-	-	-	-	16,297
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri		651,162	16,316	-	-	-	775	668,253
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri		799,884	142,622	453,245	501,387	65,644	775	1,963,557
Qeyri-törəmə öhdəliklər								
Sabit dərəcəli alətlər								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	7.25%	874	-	1,200	-	-	-	2,074
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	7.11%	47,017	147,105	346,921	79,475	10,800	-	631,318
Buraxılmış istiqrazlar	8.50%	-	15,496	20,223	-	-	-	35,719
Sair borc öhdəlikləri	5.40%	23,928	6,526	73,432	155,996	62,937	-	322,819
İcarə öhdəlikləri	9.38%	139	279	1,254	2,183	-	-	3,855
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə öhdəlikləri		71,958	169,406	443,030	237,654	73,737	-	995,785
Dəyişkən dərəcəli alətlər								
Subordinasiya borc öhdəlikləri	10.70%	700	-	-	-	29,199	-	29,899

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi
31 dekabr 2023								
Cəmi dəyişkən dərəcəli faiz qazandıran öhdəliklər		700	-	-	-	29,199	-	29,989
Faiz qazandırmayan maliyyə öhdəlikləri								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	2,935	-	-	-	-	-	-	2,935
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	227,204	-	400,131	216,798	-	-	-	844,133
Sair maliyyə öhdəlikləri	8,960	-	-	-	-	-	-	8,960
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə öhdəlikləri	239,099	-	400,131	216,798	-	-	-	856,028
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri	311,757	169,406	843,161	454,452	102,936	-	-	1,881,712
Törəmə alətlərin effekti								
- mədaxil	-	10,000	20,000	84,139	-	-	-	-
- məxaric	(2,073)	(10,824)	(24,469)	(93,016)	-	-	-	-
Törəmə alətlərin xalis effekti	(2,073)	(824)	(4,469)	(8,877)	-	-	-	-
Likvidlik çatışmazlığı	486,054	(27,608)	(394,385)	38,058	(37,292)	-	-	-
Məcmu likvidlik çatışmazlığı	486,054	458,446	64,061	102,119	64,827	-	-	-
Faiz həssaslığı çatışmazlığı	76,064	(43,100)	10,215	263,733	(37,292)	-	-	-
Məcmu faiz həssaslığı çatışmazlığı	76,064	32,964	43,179	306,912	269,620	-	-	-

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi
31 dekabr 2022								
Qeyri-törəmə aktivlər								
Sabit dərəcəli alətlər								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		35,239	4,454	-	-	-	-	39,693
Banklara verilmiş kreditlər	5.88%	530	1,059	3,001	7,316	3,698	-	15,604
Müştərilərə verilmiş kreditlər	16.56%	54,989	85,514	374,497	391,061	53,483	-	959,544
İnvestisiya qiymətli kağızları	4.77%	359	-	14,258	34,571	-	-	49,188
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə aktivləri		91,117	91,027	391,756	432,948	57,181	-	1,064,029
Faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		268,980	-	-	-	-	-	268,980
Banklara verilmiş kreditlər		44,987	1,246	1,314	406	-	-	47,953
İnvestisiya qiymətli kağızları		-	-	-	-	-	774	774
Sair maliyyə aktivləri		-	14,836	-	-	-	-	14,836
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri		313,967	16,082	1,314	406	-	774	332,543
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri		405,084	107,109	393,070	433,354	57,181	774	1,396,572
Qeyri-törəmə öhdəliklər								
Sabit dərəcəli alətlər								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	7.16%	690	1,485	3,363	236	-	-	5,774
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	6.8%	32,820	96,849	250,151	122,853	13,325	-	515,998
Buraxılmış istiqrazlar	8.5%	-	496	10,262	35,000	-	-	45,758
Sair borc öhdəlikləri	5.11%	4,848	6,638	60,007	121,224	53,196	-	245,913
İcarə öhdəlikləri	8.75%	123	247	1,110	2,262	-	-	3,742
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə öhdəlikləri		38,481	105,715	324,893	281,575	66,521	-	817,185
Dəyişkən dərəcəli alətlər								
Subordinasiya borc öhdəlikləri	10.19%	572	-	-	-	25,500	-	26,072

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi
31 dekabr 2022								
Cəmi dəyişkən dərəcəli faiz qazandıran öhdəliklər		572	-	-	-	25,500	-	26,072
Faiz qazandırmayan maliyyə öhdəlikləri								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	2,096	-	-	-	-	-	-	2,096
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	336,278	-	25,000	100,000	25,000	-	-	486,278
Sair maliyyə öhdəlikləri	5,071	-	-	-	-	-	-	5,071
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə öhdəlikləri	343,445	-	25,000	100,000	25,000	-	-	493,445
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri	382,498	105,715	349,893	381,575	117,021	-	-	1,336,702
Törəmə alətlərin effekti								
- mədaxil	144	14	48,778	75,099	-	-	-	-
- məxaric	(1,193)	(1,186)	(53,845)	(79,724)	-	-	-	-
Törəmə alətlərin xalis effekti	(1,049)	(1,172)	(5,067)	(4,625)	-	-	-	-
Likvidlik çatışmazlığı	21,537	223	38,110	47,147	(59,840)	-	-	-
Məcmu likvidlik çatışmazlığı	21,537	21,760	59,870	107,017	47,177	-	-	-
Faiz həssaslığı çatışmazlığı	52,064	(14,688)	66,863	151,366	(34,840)	-	-	-
Məcmu faiz həssaslığı çatışmazlığı	52,064	37,376	104,239	255,605	220,765	-	-	-

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi
1 yanvar 2022								
Qeyri-törəmə aktivlər								
Sabit dərəcəli alətlər								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		4,180	-	-	-	-	-	4,180
Banklara verilmiş kreditlər	3.23%	-	1	2,510	14,514	-	-	17,025
Müştərilərə verilmiş kreditlər	14.66%	34,105	58,385	260,927	315,898	45,865	-	715,180
İnvestisiya qiymətli kağızları	5.01%	69	-	1,163	34,571	-	-	35,803
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə aktivləri		38,354	58,386	264,600	364,983	45,865	-	772,188
Faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		283,218	-	-	-	-	-	283,218
Banklara verilmiş kreditlər		6,020	-	1,271	3,791	-	-	11,082
İnvestisiya qiymətli kağızları		-	-	-	-	-	775	775
Sair maliyyə aktivləri		-	8,054	-	-	-	-	8,054
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri		289,238	8,054	1,271	3,791	-	775	303,129
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri		327,592	66,440	265,871	368,774	45,865	775	1,075,317
Qeyri-törəmə öhdəliklər								
Sabit dərəcəli alətlər								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	7.50%	-	128	-	-	-	-	128
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	6.24%	20,871	77,651	213,289	88,014	94	-	399,919
Buraxılmış istiqrazlar	8.50%	-	-	38	10,000	-	-	10,038
	3.81%							
Sair borc öhdəlikləri	6.70%-8.73%	1,271	1,020	16,858	42,838	112,537	-	174,524
İcarə öhdəlikləri	6.66%	68	137	614	2,269	50	-	3,138
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə öhdəlikləri		22,210	78,036	230,780	143,121	112,681	-	587,728
Dəyişkən dərəcəli alətlər								
Subordinasiya borc öhdəlikləri	7.50%	-	-	246	-	20,400	-	20,646

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi
1 yanvar 2022								
Cəmi dəyişkən dərəcəli faiz qazandıran öhdəliklər		-	-	246	-	20,400	-	20,646
Faiz qazandırmayan maliyyə öhdəlikləri								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	1,052	-	-	-	-	-	-	1,052
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	425,579	-	-	-	-	-	-	425,579
Sair maliyyə öhdəlikləri	4,210	-	-	-	-	-	-	4,210
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə öhdəlikləri	430,841	-	-	-	-	-	-	430,841
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri	453,051	78,936	231,026	143,121	133,081	-	-	1,039,215
Törəmə alətlərin effekti								
- mədaxil	17	30,018	31,809	58,561	-	-	-	
- məxaric	(1,208)	(31,381)	(36,813)	(62,877)	-	-	-	
Törəmə alətlərin xalis effekti	(1,191)	(1,363)	(5,004)	(4,316)	-	-	-	
Likvidlik çatışmazlığı	(126,653)	(13,836)	29,822	221,335	(87,216)			
Məcmu likvidlik çatışmazlığı	(126,653)	(140,489)	(110,667)	110,668	23,452			
Faiz həssaslığı çatışmazlığı	16,144	(20,527)	33,555	221,860	(87,216)			
Məcmu faiz həssaslığı çatışmazlığı	16,144	(4,383)	29,172	251,032	163,816			

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Faiz dərəcəsində boşluqlar əsasən müvafiq istiqrazlar üzrə faizli öhdəliklərinin bərabər və ya daha aşağı faiz dərəcələri olan öhdəliklərlə təkrar maliyyələşdirilməsi ilə idarə olunur.

Azərbaycan qanunvericiliyinə əsasən fiziki və hüquqi şəxslər bir çox hallarda yığılmış faizdən məhrum olmaqla müddətli əmanətlərini geri götürə bilər. Bu əmanətlərin müqavilə üzrə son tarixlərinə uyğun olaraq təsnif edilir. Bankın rəhbərliyi fiziki və hüquqi şəxslərin öz müddətli əmanətlərini müqavilə üzrə müddəti bitməzdən əvvəl götürəcəyini gözləmir.

Yuxarıda qeyri-törəmə maliyyə aktivləri və öhdəlikləri üzrə dəyişkən faiz dərəcəli alətlərə daxil edilən məbləğlər dəyişkən faiz dərəcələrindəki dəyişiklik hesabat dövrünün sonunda müəyyən olunan faiz dərəcəsi hesablamalarından fərqli olduqda dəyişdirilir.

Ödəmə müddətləri üzrə fərqlərin təhlili cari hesablarda tarixi sabitliyi əks etdirmir. Onların ödənilməsi tarixən yuxarıdakı cədvəllərdə göstərilən müddətlərdən daha uzun müddətdə aparılırdı. Bu qalıqlar yuxarıdakı cədvəllərdə bir aydan az müddət ərzində ödənilməli məbləğlərə daxil edilmişdir. Rəhbərlik hesab edir ki, müştəri hesablarının böyük hissəsinin “tələb edilənədək” statusuna malik olmasına baxmayaraq, həmin depozitlərin əmanətçilərin sayına və növünə görə diversifikasiyası, eləcə də Bankın keçmiş təcrübəsi göstərir ki, belə müştəri hesabları Bankın fəaliyyəti üçün uzunmüddətli və sabit maliyyə mənbəyi yaradır.

Aşağıdakı cədvəllərdə Bankın geri ödəniş müddətləri razılaşdırılmış qeyri-törəmə maliyyə öhdəliklərinin müqavilə üzrə qalan ödəniş müddətlərinin təfərrüatları göstərilir. Cədvəllər Bankdan ödənişin tələb oluna biləcəyi ən erkən tarix əsasında maliyyə öhdəliklərinin diskontlaşdırılmamış pul hərəkəti üzrə tərtib edilmişdir. Cədvəllərdə həm faiz, həm də əsas borc üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti göstərilir. Faiz daxilolmaları dəyişkən dərəcəli olduğu halda diskontlaşdırılmamış məbləğ hesabat dövrünün sonunda faiz dərəcəsi əyrisi əsasında müəyyən olunur.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi ümumi məbləğ	Cəmi balans dəyəri
31 dekabr 2023								
Qeyri-törəmə aktivlər								
Sabit dərəcəli alətlər								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	81,437	-	-	-	-	-	81,437	81,437
Banklara verilmiş kreditlər	135	31	1,124	1,100	-	-	2,390	2,230
Müştərilərə verilmiş kreditlər	70,964	141,990	542,253	558,278	112,691	-	1,426,176	1,150,200
İnvestisiya qiymətli kağızları	3,310	16,162	10,424	34,660	-	-	64,556	61,437
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə aktivləri	155,846	158,183	553,801	594,038	112,691		1,574,559	1,295,304
Faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	511,432	-	-	-	-	-	511,432	511,432
Banklara verilmiş kreditlər	139,730	19	-	-	-	-	139,749	139,749
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	-	-	-	-	775	775	775
Sair maliyyə aktivləri	-	16,297	-	-	-	-	16,297	16,297
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri	651,162	16,316	-	-	-	775	668,253	668,253
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri	807,008	174,499	553,801	594,038	112,691	775	2,242,812	1,963,557
Qeyri-törəmə öhdəliklər								
Sabit dərəcəli alətlər								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	874	-	1,200	-	-	-	2,074	2,074
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	48,677	150,568	360,587	89,490	10,800	-	660,122	631,318
Buraxılmış istiqrazlar	-	15,744	20,744	-	-	-	36,488	35,719
Sair borc öhdəlikləri	21,306	9,157	84,554	177,943	82,212	-	375,172	322,819
İcarə öhdəlikləri	135	271	1,219	2,023	-	-	3,648	3,855
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə öhdəlikləri	70,992	175,740	468,304	269,456	93,012	-	1,077,504	995,785
Dəyişkən dərəcəli alətlər								
Subordinasiya borc öhdəlikləri	260	521	2,344	12,501	29,177	-	44,803	29,899
Cəmi dəyişkən dərəcəli faiz qazandıran maliyyə öhdəlikləri	260	521	2,344	12,501	29,177	-	44,803	29,899

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi ümumi məbləğ	Cəmi balans dəyəri
31 dekabr 2023								
Faiz qazandırmayan alətlər								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	2,935	-	-	-	-	-	2,935	2,935
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	844,133	-	-	-	-	-	844,133	844,133
Sair maliyyə öhdəlikləri	8,960	-	-	-	-	-	8,960	8,960
Verilmiş zəmanətlər və oxşar öhdəliklər	72,293	-	-	-	-	-	72,293	72,293
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər	13,205	-	-	-	-	-	13,205	13,205
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə və kredit öhdəlikləri	941,526	-	-	-	-	-	941,526	941,526
Cəmi maliyyə və kredit öhdəlikləri	1,012,778	176,261	470,648	281,957	122,189	-	2,063,833	1,967,210
Risqlərin idarə edilməsi üçün saxlanılan törəmə alətlərin təsiri								
- mədaxil	-	10,000	20,000	84,139	-			
- məxaric	(2,073)	(10,824)	(24,469)	(93,016)	-			
Risqlərin idarə edilməsi üçün saxlanılan törəmə alətlərin xalis təsiri	(2,073)	(824)	(4,469)	(8,877)	-			
Likvidlik çatışmazlığı	(207,843)	(2,586)	78,684	303,204	(9,498)			
Məcmu likvidlik çatışmazlığı	(207,843)	(210,429)	(131,745)	171,459	161,961			

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi ümumi məbləğ	Cəmi balans dəyəri
31 dekabr 2022								
Qeyri-törəmə aktivlər								
Sabit dərəcəli alətlər								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	35,283	4,477	-	-	-	-	39,760	39,693
Banklara verilmiş kreditlər	586	1,171	3,481	9,093	7,521	-	21,852	15,604
Müştərilərə verilmiş kreditlər	59,857	106,245	446,761	480,945	84,099	-	1,177,907	959,544
İnvestisiya qiymətli kağızları	195	390	16,002	37,160	-	-	53,747	49,188
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə aktivləri	95,921	112,283	466,244	527,198	91,620		1,293,266	1,064,029
Faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	268,980	-	-	-	-	-	268,980	268,980
Banklara verilmiş kreditlər	44,987	1,246	1,314	406	-	-	47,953	47,953
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	-	-	-	-	774	774	774
Sair maliyyə aktivləri	-	14,836	-	-	-	-	14,836	14,836
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri	313,967	16,082	1,314	406	-	774	332,543	332,543
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri	409,888	128,365	467,558	527,604	91,620	774	1,625,809	1,396,572
Qeyri-törəmə öhdəliklər								
Sabit dərəcəli alətlər								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	1,362	2,830	7,967	4,305	-	-	16,464	5,774
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	34,199	99,751	261,296	128,754	13,621	-	537,621	515,998
Buraxılmış istiqrazlar	-	-	13,825	36,488	-	-	50,313	45,758
Sair borc öhdəlikləri	72,857	4,897	41,586	87,458	68,648	-	275,446	245,913
İcarə öhdəlikləri	150	299	1,299	2,725	-	-	4,473	3,742
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə öhdəlikləri	108,568	107,777	325,973	259,730	82,269	-	884,317	817,185
Dəyişkən dərəcəli alətlər								
Subordinasiya borc öhdəlikləri	26,072	-	-	-	-	-	26,072	26,072
Cəmi dəyişkən dərəcəli faiz qazandıran maliyyə öhdəlikləri	26,072	-	-	-	-	-	26,072	26,072

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri- müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi ümumi məbləğ	Cəmi balans dəyəri
31 dekabr 2022								
Faiz qazandırmayan alətlər								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	2,096	-	-	-	-	-	2,096	2,096
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	486,278	-	-	-	-	-	486,278	486,278
Sair maliyyə öhdəlikləri	5,071	-	-	-	-	-	5,071	5,071
Verilmiş zəmanətlər və oxşar öhdəliklər	42,598	-	-	-	-	-	42,598	42,598
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər	19,067	-	-	-	-	-	19,067	19,067
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə və kredit öhdəlikləri	555,110	-	-	-	-	-	555,110	555,110
Cəmi maliyyə və kredit öhdəlikləri	689,750	107,777	325,973	259,730	82,269	-	1,465,499	1,398,367
Risqlərin idarə edilməsi üçün saxlanılan törəmə alətlərin təsiri								
- mədaxil	144	14	48,778	75,099	-			
- məxaric	(1,193)	(1,186)	(53,845)	(79,724)	-			
Risqlərin idarə edilməsi üçün saxlanılan törəmə alətlərin xalis təsiri	(1,049)	(1,172)	(5,067)	(4,625)	-			
Likvidlik çatışmazlığı	(280,911)	19,416	136,518	263,249	9,351			
Məcmu likvidlik çatışmazlığı	(280,911)	(261,495)	(124,977)	138,272	147,623			

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi ümumi məbləğ	Cəmi balans dəyəri
1 yanvar 2022								
Qeyri-törəmə aktivlər								
Sabit dərəcəli alətlər								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	4,180	-	-	-	-	-	4,180	4,180
Banklara verilmiş kreditlər	-	1	2,510	17,064	-	-	19,575	17,025
Müştərilərə verilmiş kreditlər	37,791	74,966	313,945	366,335	70,828	-	863,865	715,180
İnvestisiya qiymətli kağızları	150	300	2,532	38,902	-	-	41,884	35,803
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə aktivləri	42,121	75,267	318,987	422,301	70,828	-	929,504	772,188
Faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	283,218	-	-	-	-	-	283,218	283,218
Banklara verilmiş kreditlər	6,020	-	1,271	3,791	-	-	11,082	11,082
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	-	-	-	-	775	775	775
Sair maliyyə aktivləri	-	8,054	-	-	-	-	8,054	8,054
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri	289,238	8,054	1,271	3,791	-	775	303,129	303,129
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri	331,359	83,321	320,258	426,092	70,828	775	1,232,633	1,075,317
Qeyri-törəmə öhdəliklər								
Sabit dərəcəli alətlər								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	-	128	-	-	-	-	128	128
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	21,485	80,253	228,310	90,451	169	-	420,668	399,919
Buraxılmış istiqrazlar	-	-	850	10,850	-	-	11,700	10,038
Sair borc öhdəlikləri	-	-	24,723	55,993	136,626	-	217,342	174,524
İcarə öhdəlikləri	99	197	859	1,784	239	-	3,178	3,138
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə öhdəlikləri	21,584	80,578	254,742	159,078	137,034	-	653,016	587,728
Dəyişkən dərəcəli alətlər								
Subordinasiya borc öhdəlikləri	129	258	1,158	6,179	24,729	-	32,453	20,646
Cəmi dəyişkən dərəcəli faiz qazandıran maliyyə öhdəlikləri	129	258	1,158	6,179	24,729	-	32,453	20,646

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ləndən çox	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi ümumi məbləğ	Cəmi balans dəyəri
1 yanvar 2022								
Faiz qazandırmayan alətlər								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	1,052	-	-	-	-	-	1,052	1,052
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	425,579	-	-	-	-	-	425,579	425,579
Sair maliyyə öhdəlikləri	4,210	-	-	-	-	-	4,210	4,210
Verilmiş zəmanətlər və oxşar öhdəliklər	20,298	-	-	-	-	-	20,298	20,298
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər	15,068	-	-	-	-	-	15,068	15,068
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə və kredit öhdəlikləri	466,207	-	-	-	-	-	466,207	466,207
Cəmi maliyyə və kredit öhdəlikləri	487,920	80,836	255,900	165,257	161,763	-	1,151,676	1,074,581
Risqlərin idarə edilməsi üçün saxlanılan törəmə alətlərin təsiri								
- mədaxil	17	30,018	31,809	58,561	-			
- məxaric	(1,208)	(31,381)	(36,813)	(62,877)	-			
Risqlərin idarə edilməsi üçün saxlanılan törəmə alətlərin xalis təsiri	(1,191)	(1,363)	(5,004)	(4,316)	-			
Likvidlik çatışmazlığı	(157,754)	1,142	59,354	256,520	(90,935)			
Məcmu likvidlik çatışmazlığı	(157,754)	(156,612)	(97,258)	159,262	68,327			

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Qeyd 34-də ətraflı göstəriləni kimi, Bank 31 dekabr 2023-cü il tarixinə müəyyən xüsusi maliyyə şərtlərinə riayət etməmişdir və yaranmış kənarlaşmalara görə ona qarşı təsir və təshih tədbirlərinin tətbiq edilməməsi ilə bağlı müvafiq razılıq məktublarını hesabat tarixindən əvvəl əldə etmişdir.

Bununla belə, Bank hesab edir ki, hazırkı maliyyə hesabatlarında likvidlik riski bölməsində açıqlanan ən erkən gözlənilən ödəmə müddətləri üzrə götürülən maliyyə aktivləri, maliyyə öhdəlikləri və kreditlərlə bağlı öhdəliklərin müqavilə üzrə ödəmə müddətlərinin təhlili Bankın aidiyyəti xarici kredit təşkilatlarından cəlb etdiyi digər borc öhdəlikləri və subordinasiya borc öhdəlikləri üzrə faktiki hesablaşma cədvəlini əks etdirir.

Yuxarıdakı maliyyə zəmanəti üzrə müqavilələrə daxil edilmiş məbləğlər zəmanət üzrə qarşı tərəfin tələbi ilə tam zəmanətli məbləğ razılaşması əsasında Bankdan tələb oluna bilən maksimum məbləğdir. Hesabat dövrünün sonuna olan gözləntilərə əsasən Bank hesab edir ki, qeyd olunan razılaşma üzrə heç bir məbləğin ödənilməli olmayacağı ehtimalı yüksəkdir. Bununla belə, bu ehtimal qarşı tərəfin zəmanət altında olan məbləği tələb etməsi ehtimalından asılı olaraq dəyişə bilər. Bu isə öz növbəsində haqqında zəmanət verilmiş tərəfin saxladığı debitor borclarının zərərə uğraması ehtimalına bağlıdır.

Bazar riski

Bazar riski bazardakı qiymət və məzənnələr səviyyəsində dəyişikliklərin, yaxud onların volatilliyinin Bankın ya gəlirinə, ya kapitalına, ya da biznes məqsədlərinin reallaşdırılması imkanlarına mənfi təsir göstərməsi riskidir. Bazar riski Bankın məruz qaldığı faiz dərəcəsi riskini, valyuta riskini, kredit spreadlərini, əmtəə qiymətlərini və qiymətli kağızların qiymətini əhatə edir. Bank tərəfindən riskin qiymətləndirilməsi üsullarında və ya onun üzvləşdiyi risklərin idarə edilməsi və qiymətləndirilməsi metodlarında heç bir dəyişikliklər olmamışdır.

(i) Faiz dərəcəsi riski

Faiz dərəcəsi riski maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul axınları üzrə faiz dərəcələrinin artması/azalması nəticəsində dəyişməsi riskidir. Aktivlərin və Passivlərin İdarəedilməsi Komitəsi müntəzəm olaraq aktiv və öhdəliklər üzrə faiz dərəcələrinin strukturunu ətraflı təhlil edərək, ümumi faiz spreadini nəzərdən keçirir. Bank müntəzəm olaraq faiz dərəcəsi üzrə fərqlərin monitorinqini həyata keçirir. 31 dekabr 2023 və 31 dekabr 2022-ci il tarixlərinə maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin böyük hissəsinin sabit dərəcəli olmasına görə, Bank əhəmiyyətli faiz dərəcəsi riskinə və ya sonrakı dövrdə pul vəsaitlərinin hərəkəti riskinə məruz qalmadığını hesab edir. Maliyyə öhdəlikləri üzrə faiz dərəcəsi haqqında ətraflı məlumat üçün 23, 25, 26, 27 və 28-ci Qeydlərə baxın.

(ii) Valyuta riski

Valyuta riski xarici valyuta mübadiləsi məzənnələrində dəyişikliklər baş verməsi səbəbindən maliyyə alətlərinin dəyəri ilə bağlı riskdir. Bank maliyyə vəziyyəti və pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə üstünlük təşkil edən xarici valyuta mübadiləsi məzənnələrində dəyişikliklərin təsirinə məruz qalır.

Aktiv və Öhdəlikləri İdarəetmə Komitəsi təxmin edilən manat devalvasiyası və digər makroiqtisadi göstəricilər əsasında açıq valyuta mövqeyinin idarə edilməsi yolu ilə valyuta riskinə nəzarət edir ki, bu da Banka valyutaların milli valyutaya qarşı mübadilə məzənnələrinin dəyişməsindən irəli gələn əhəmiyyətli zərərin azaldılmasına imkan yaradır. Xəzinədarlıq şöbəsi AMB-nin tələblərinə uyğunlaşmanı təmin etmək məqsədilə Bankın açıq valyuta mövqeyinin gündəlik monitorinqini həyata keçirir.

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)**

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin xarici valyutalar üzrə risk strukturu təqdim olunur. Bank valyuta riski mövqeyini normativ hesabatlarla əsasən hədcəşdirir:

	AZN	USD	EUR	Digər valyutalar	Cəmi
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	115,159	440,838	30,860	6,012	592,869
Banklara verilmiş kreditlər	62,988	78,428	563	-	141,979
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,043,174	106,356	670	-	1,150,200
İnvestisiya qiymətli kağızları	26,858	34,579	-	-	61,437
Sair maliyyə aktivləri	9,325	4,914	1,222	836	16,297
Cəmi aktivlər	1,257,504	665,115	33,315	6,848	1,962,782
ÖHDƏLİKLƏR					
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	1,512	3,452	45	-	5,009
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	731,567	703,921	32,939	7,024	1,475,451
Buraxılmış istiqrazlar	35,719	-	-	-	35,719
Subordinasiya borc öhdəlikləri	-	29,899	-	-	29,899
Sair borc öhdəlikləri	292,686	30,133	-	-	322,819
İcarə öhdəlikləri	3,855	-	-	-	3,855
Sair maliyyə öhdəlikləri	5,230	3,057	555	118	8,960
Cəmi öhdəliklər	1,070,569	770,462	33,539	7,142	1,881,712
Xalis mövqe	186,935	(105,347)	(224)	(294)	81,070
Risqlərin idarə edilməsi məqsədilə saxlanılan törəmə alətlərin effekti	(114,139)	114,139	-	-	-
Risqlərin idarə edilməsi məqsədilə saxlanılan törəmə alətlərdən sonra xalis mövqe	72,796	8,792	(224)	(294)	81,070

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin xarici valyutalar üzrə risk strukturu təqdim olunur. Bank valyuta riski mövqeyini normativ hesabatlarla əsasən hədcəşdirir:

	AZN	USD	EUR	Digər valyutalar	Cəmi
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	86,555	196,138	22,041	3,939	308,673
Banklara verilmiş kreditlər	19,431	43,609	517	-	63,557
Müştərilərə verilmiş kreditlər	872,518	85,732	1,294	-	959,544
İnvestisiya qiymətli kağızları	14,612	34,576	-	-	49,188
Sair maliyyə aktivləri	10,005	3,995	179	657	14,836
Cəmi aktivlər	1,003,121	364,050	24,031	4,596	1,395,798
ÖHDƏLİKLƏR					
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	7,651	156	63	-	7,870
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	526,945	437,115	33,472	4,744	1,002,276
Buraxılmış istiqrazlar	45,758	-	-	-	45,758
Subordinasiya borc öhdəlikləri	-	26,072	-	-	26,072
Sair borc öhdəlikləri	245,913	-	-	-	245,913
İcarə öhdəlikləri	3,742	-	-	-	3,742
Sair maliyyə öhdəlikləri	1,205	2,151	1,453	262	5,071
Cəmi öhdəliklər	831,214	465,494	34,988	5,006	1,336,702
Xalis mövqe	171,907	(101,444)	(10,957)	(410)	59,096
Risqlərin idarə edilməsi məqsədilə saxlanılan törəmə alətlərin effekti	(123,539)	113,539	10,000	-	-
Risqlərin idarə edilməsi məqsədilə saxlanılan törəmə alətlərdən sonra xalis mövqe	48,368	12,095	(957)	(410)	59,096

"Bank Respublika" ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)**

Aşağıdakı cədvəldə 1 yanvar 2022-ci il tarixinə maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin xarici valyutalar üzrə risk strukturu təqdim olunur. Bank valyuta riski mövqeyini normativ hesabatlara əsasən hədcəldir:

	AZN	USD	EUR	Digər valyutalar	Cəmi
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	76,629	187,678	21,029	2,062	287,398
Banklara verilmiş kreditlər	4,292	23,237	578	-	28,107
Müştərilərə verilmiş kreditlər	644,018	70,626	536	-	715,180
İnvestisiya qiymətli kağızları	1,223	34,580	-	-	35,803
Sair maliyyə aktivləri	6,906	458	358	332	8,054
Cəmi aktivlər	733,068	316,579	22,501	2,394	1,074,542
ÖHDƏLİKLƏR					
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	986	177	16	1	1,180
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	392,777	409,440	22,088	1,174	825,479
Buraxılmış istiqrazlar	10,038	-	-	-	10,038
Subordinasiya borc öhdəlikləri	-	20,646	-	-	20,646
Sair borc öhdəlikləri	174,524	-	-	-	174,524
İcarə öhdəlikləri	3,138	-	-	-	3,138
Sair maliyyə öhdəlikləri	2,028	1,762	407	13	4,210
Cəmi öhdəliklər	583,491	432,025	22,511	1,188	1,039,215
Xalis mövqe	149,577	(115,446)	(10)	1,206	35,327
Risqlərin idarə edilməsi məqsədilə saxlanılan törəmə alətlərin effekti	(120,000)	120,000	-	-	-
Risqlərin idarə edilməsi məqsədilə saxlanılan törəmə alətlərdən sonra xalis mövqe	29,577	4,554	(10)	1,206	35,327

Xarici valyuta riskinə qarşı həssaslıq təhlili

Manatın qeyd edilən valyutalara qarşı 31 dekabr 2023, 31 dekabr 2022 və 1 yanvar 2022-ci il tarixlərinə zəifləməsi nəticəsində kapital və mənfəət və ya zərər aşağıda göstərilən məbləğlər qədər arta (azala) bilər. Təhlil vergilər çıxılmaqla təqdim olunur və Bank hesabat dövrünün sonunda mümkün olduqlarını ehtimal etdiyi xarici valyuta məzənnələrinin dəyişikliklərinə əsaslanır. Təhlildə bütün sair parametrlərin, xüsusilə də, faiz dərəcələrinin, dəyişməz qalması fərz olunur.

	2023	2022	2021
ABŞ dollarının manata nəzərən 30% (2022 və 2021: 30%) bahalaşması	2,638	3,629	1,366
Avronun manata nəzərən 30% (2022 və 2021: 30%) bahalaşması	(67)	(287)	(3)

Azərbaycan manatının qeyd edilən valyutalara qarşı 31 dekabr 2023, 31 dekabr 2022 və 1 yanvar 2022-ci il tarixlərinə möhkəmlənməsi, bütün digər dəyişənlərin sabit saxlanılması şərti ilə, həmin valyutalara eyni həcmli, lakin əks istiqamətli təsiri edəcəkdir.

Həssaslıq təhlilində məhdudiyyətlər

Yuxarıda qeyd olunan cədvəllər digər fərziyyələr dəyişmədiyi halda əsas fərziyyədəki dəyişikliyin təsirini əks etdirir. Reallıqda, fərziyyələr və digər amillər arasında qarşılıqlı əlaqə mövcuddur. O cümlədən qeyd etmək lazımdır ki, bu həssaslıqlar sabit deyil və iri, yaxud xırda təsirlər bu nəticələrdən interpolyasiya və ya ekstrapolyasiya edilməməlidir.

Həssaslıq təhlili Bankın aktiv və öhdəliklərinin fəal şəkildə idarə edildiyini nəzərə almır. Bundan başqa, bazarda hər hansı canlanma baş verdiyi zaman Bankın maliyyə vəziyyəti dəyişə bilər. Məsələn, Bankın maliyyə riskinin idarə edilməsi strategiyası bazar dəyişiklikləri ilə bağlı riskə məruzqalma halının idarə olunması məqsədini daşıyır. İnvestisiya bazarlarında mənfi dəyişikliklər olduqda rəhbərlik tərəfindən görülməli tədbirlər investisiyaların satılması, investisiya portfeli strukturunun dəyişməsi və həyata keçirilən digər mühafizə tədbirlərindən ibarət ola bilər. Nəticə etibarilə, aktivlər fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda bazar dəyəri ilə qeyd edilir, təxminlərdəki dəyişikliyin faktiki təsiri öhdəliklərdə özünü büruzə verə bilmir. Belə olan təqdirdə, öhdəliklər və aktivlər üçün müxtəlif qiymətləndirmə əsasları səhmdar kapitalında dəyişkənliyə gətirib çıxara bilər.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

32 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Yuxarıda həssaslıq təhlillərindəki digər məhdudiyyətlərə Bankın yalnız yaxın dövr üçün dəqiqliklə proqnozlaşdırıla bilməyən mümkün qısamüddətli bazar dəyişikliklərinə dair mövqeyini əks etdirən potensial riski göstərmək üçün şərti bazar dəyişikliklərindən istifadə olunması və bütün faiz dərəcələrinin eyni tərzdə hərəkət edəcəyi ilə bağlı təxminlər daxildir.

33 Kapital riskinin idarə edilməsi

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı banklardan prudensial hesabatlıq standartları əsasında müəyyən prudensial əmsallara riayət edilməsini tələb edir.

Bankın kapitalının idarə olunmasında məqsəd (i) AMB-nin kapitalın məbləği ilə bağlı müəyyən etdiyi tələblərə riayət edilməsini (ii) Bankın fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin saxlanılmasını təmin etməkdir.

AMB-nin qüvvədə olan prudensial kapital normativlərinə uyğun olaraq, banklar (a) minimum 50,000 min AZN məbləğində məcmu kapitalla malik olmalı (31 dekabr 2022: 50,000 min AZN); (b) məcmu kapitalın risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlərə nisbətini (məcmu kapital əmsalı) minimum 10% (31 dekabr 2022: 10%) səviyyəsində saxlamalı; və (c) 1-ci dərəcəli kapitalın risk üzrə ölçülmüş aktivlərə nisbətini (“1-ci dərəcəli kapitalın adekvatlıq əmsalı”) minimum 5% (31 dekabr 2022: 5%) və ya yuxarı həcmdə saxlamalıdır.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bank aşağıdakı kənarlaşmalar istisna olmaqla, bütün iqtisadi normativlərə riayət etmişdir: “təminatlı kreditlər” üzrə bankın bir borcalan və ya bir-birilə əlaqədar borcalanlar qrupu üzrə kredit riskinin maksimum miqdarı 37.48% faiz (2022: 48.83%) olmuşdur (normativin maksimal həddi 10%-dir) və “təminatlı kreditlər” üzrə məcmu kredit riskinin maksimum miqdarı 37.48% faiz (2022: 48.83%) olmuşdur (normativin maksimum miqdarı 25%-dir). Bu kənarlaşmalar dövlət müəssisəsinin istiqrazlarına investisiyanın yatırılması nəticəsində yaranmışdır. Belə ki, yuxarıda qeyd olunan normativlərdən kənarlaşmaya görə Banka qarşı təsir və təhsis tədbirlərinin tətbiq edilməyəcəyinə dair AMB tərəfindən 2020-ci ildə qəbul edilmiş qərar həmin investisiyanın bitmə tarixinədək olan müddətdə etibarlı sayılacaqdır.

Aşağıdakı cədvəldə AMB-nin prudensial tələblərinə əsasən Bank tərəfindən hazırlanmış prudensial hesabatlar üzrə kapital adekvatlığının hesablanması təqdim olunur:

	31 dekabr 2023	31 dekabr 2022
Məcmu kapital	165,910	127,468
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər	1,389,718	1,070,581
Kapitalın adekvatlıq əmsalı (%)	11.94%	11.91%

Kapital adekvatlığı üzrə prudensial əmsallar əsasən Bazel Kapital Sazişinin tələblərinə əsaslanır, lakin məcmu kapitalla əlavə komponentlərin daxil edilməsi və müvafiq prudensial əmsallar əsasında verilmiş kreditlər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatın hesablanması kimi bəzi fərqlərdən ibarətdir.

34 Şərti öhdəliklər və təəhhüdlər

Adi fəaliyyət zamanı Bank müştərilərin ehtiyaclarını qarşılamaq üçün balansdankənar riskləri olan maliyyə alətləri üzrə müqavilə tərəfi qismində çıxış edir. Dəyişən kredit riski dərəcəsini nəzərdə tutan bu alətlər fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmir.

Bank balansda qeyd edilən əməliyyatlar halında olduğu kimi, balansdankənar öhdəlikləri qəbul edərkən eyni kredit nəzarət və idarəetmə siyasətlərini tətbiq edir.

Aşağıdakı cədvəldə kreditlə bağlı öhdəliklərin müqavilə üzrə məbləğləri kateqoriyalar üzrə təqdim olunur. Cədvəldə kreditlə bağlı öhdəliklər üzrə göstərilmiş məbləğlər onlar üzrə tam həcmdə avansların verildiyini fərz edir. Cədvəldə zəmanətlər və akkreditivlər üzrə göstərilmiş məbləğlər, tərəf müqabiləri bağladıkları müqavilələrdə nəzərdə tutulmuş öhdəliklərini tam həcmdə yerinə yetirmədikləri halda, hesabat tarixində tanınacaq maksimal uçot zərərinə əks etdirir.

"Bank Respublika" ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***34 Şərti öhdəliklər və təəhhüdlər (davamı)**

31 dekabr 2023, 31 dekabr 2022 və 1 yanvar 2022-ci il tarixlərinə kreditlə bağlı öhdəliklər aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	31 dekabr 2023	31 dekabr 2022	1 yanvar 2022
Kreditlərlə bağlı öhdəliklər			
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	13,205	19,067	15,068
Verilmiş zəmanətlər və oxşar öhdəliklər	72,293	42,598	20,298
Cəmi kreditlərlə bağlı öhdəliklər, ehtiyat ayırmasından əvvəl	85,498	61,665	35,366
Çıxılsın: kreditlərlə bağlı öhdəliklər üzrə ehtiyatlar	(272)	(136)	(110)
Cəmi kreditlərlə bağlı öhdəliklər, ehtiyat ayırması çıxılmaqla	85,226	61,529	35,256

Məhkəmə prosesləri

Adi fəaliyyəti gedişində Bank məhkəmə proseslərinə cəlb oluna və barəsində məhkəmə şikayəti verilə bilər. Rəhbərlik bu kimi iddia və şikayətlər nəticəsində yaranan maddi məsuliyyətin Bankın maliyyə vəziyyətinə və ya gələcək əməliyyatların nəticələrinə ciddi mənfi təsir göstərməyəcəyini hesab edir.

Vergi

Azərbaycanın vergi sistemi inkişaf etməkdə olduğuna görə qanunvericilikdə, rəsmi bildirişlərdə və məhkəmə qərarlarında mütəmadi olaraq dəyişikliklərə məruz qalır ki, bu da bir çox hallarda müxtəlif vergi orqanları tərəfindən fərqli mövqelər ilə şərh edilir. Vergilər ayrı-ayrı orqanlar tərəfindən yoxlanılır və araşdırılır və ciddi cərimələrin və faiz xərclərinin tətbiq edilməsi ilə nəticələnir. Vergi yoxlamaları həmin yoxlamaların keçirildiyi il də daxil olmaqla, vergi ödəyicisinin son üç təqvim ilindən çox olmayan fəaliyyətini əhatə edə bilər. Müəyyən hallarda yoxlama daha artıq dövrləri əhatə edə bilər.

Rəhbərlik qüvvədə olan vergi qanunvericiliyi, rəsmi bildirişlər və məhkəmə qərarları ilə bağlı vergi öhdəliklərinə dair öz şərtlərinin düzgün olduğunu hesab edir. Lakin müvafiq orqanların şərtləri fərqli ola bilər və vergi orqanları öz şərtlərinin tətbiq edilməsinə nail olduqları halda, bu, maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərə bilər.

Əməliyyat mühiti

Əməliyyat riski Bankın prosesləri, işçi heyəti, texnologiya və infrastrukturunu ilə bağlı bir çox səbəblərdən, habelə kredit, bazar və likvidlik risklərindən başqa kənar amillərdən, məsələn hüquqi və normativ tələblərdən və ümumi qəbul edilmiş korporativ davranış standartlarından irəli gələn birbaşa və dolaylı zərər riskidir. Əməliyyat riskləri Bankın bütün əməliyyatlarından irəli gəlir. Bankın məqsədi əməliyyat riskini idarə etməklə, iqtisadi səmərəlilik və innovasiya vasitəsilə Bankın nüfuzuna qarşı hər hansı maliyyə zərərçəkliyi və ziyanın qarşısını almaqdır. Bütün hallarda Bankın siyasəti tətbiq olunan hüquqi və normativ tələblərə əməl etməyi tələb edir.

Bank öz fəaliyyətinin hər sahəsində zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sistemlərini qurmaqla əməliyyat riskini idarə edir.

Xüsusi maliyyə şərtlərinə riayət edilməsi

Bank ayrı-ayrı maliyyələşdirmə və oxşar müqavilələr üzrə müəyyən maliyyə və biznes şərtlərini yerinə yetirmək öhdəliyi götürmüşdür.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bank ümumi qalığı 72,687 min AZN olan üç maliyyələşdirmə müqaviləsi üzrə müəyyən xüsusi maliyyə şərtlərinə riayət etməmişdir və yaranmış kənarlaşmalara görə ona qarşı təsir və təshih tədbirlərinin tətbiq edilməməsi ilə bağlı müvafiq razılıq məktublarını hesabat tarixindən əvvəl əldə etmişdir (31 dekabr 2022: Bank ümumi qalığı 71,744 min AZN olan üç maliyyələşdirmə müqaviləsi üzrə müəyyən xüsusi maliyyə şərtlərinə riayət etməmişdir və ona qarşı təsir və təshih tədbirlərinin tətbiq edilməməsi ilə bağlı müvafiq razılıq məktublarını hesabat tarixindən sonra əldə etmişdir. Bu səbəbdən, belə kənarlaşmalara görə yaranmış qalıqlar 31 dekabr 2022-ci il tarixinə "tələb edildikdə ödənilən" sütununa daxil edilmişdir).

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

35 Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

31 dekabr 2023-cü il tarixinə ödənilməli qalıqlar və müvafiq orta effektiv faiz dərəcələri və 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üzrə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlardan yaranan gəlir və zərərər aşağıdakı cədvəldə təqdim olunur:

	Səhmdarlar		Ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		Bankın əsas idarəedici heyəti		Cəmi məbləğ
	Məbləğ	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %	Məbləğ	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %	Məbləğ	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %	
Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat							
AKTİVLƏR							
Müştərilərə verilmiş kreditlər							
Ehtiyat ayırmalarından əvvəlki qalıq	-	-	3,658	6.7% FCY	1,598	10.4% LCY	5,256
Zərər üzrə ehtiyat	-	-	(7)		(9)		(16)
ÖHDƏLİKLƏR							
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	129	-	4,370	9%	1,696	9.1% LCY 2.9% FCY	6,195
Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmayan maddələr							
Verilmiş zəmanətlər (3 ayadək)	-	-	4		-		4
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	-	-	595		93		688
Mənfəət (zərər)							
Faiz gəlirləri	16	-	144		99		259
Faiz xərcləri	-	-	(199)		(19)		(218)
Haqq və komissiya xərcləri	(2)	-	(1)		(21)		(24)
Dəyərsizləşmə üzrə zərərin bərpası/(yaradılması)	9	-	96		(3)		102
Əməliyyat xərcləri	-	-	-		(3,955)		(3,955)

Bankın səhmlərinin 20%-dən çox hissəsinə sahib olan səhmdarlar haqqında məlumat cədvəldə açıqlanır. Ümumi nəzarətdə olan müəssisələr əsas səhmdarların nəzarət etdiyi və ya əhəmiyyətli təsirə malik olduğu müəssisələrdir.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

35 Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar (davamı)

31 dekabr 2022-ci il tarixinə ödənilməli qalıqlar və müvafiq orta effektiv faiz dərəcələri və 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatan il üzrə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlardan yaranan gəlir və zərərlər aşağıdakı cədvəldə təqdim olunur:

	Səhmdarlar		Ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		Bankın əsas idarəedici heyəti		Cəmi məbləğ
	Məbləğ	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %	Məbləğ	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %	Məbləğ	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %	
Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat							
AKTİVLƏR							
Müştərilərə verilmiş kreditlər							
Ehtiyat ayırmalarından əvvəlki qalıq	948	13%	3,650	13.9% LCY 5.2% FCY	490	8.4%	5,088
Zərər üzrə ehtiyat	(9)		(103)		(6)		(118)
ÖHDƏLİKLƏR							
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	25		3,714	9%	832	9.3% LCY 2% FCY	4,571
Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmayan maddələr							
Verilmiş zəmanətlər (3 ayadək)	-		52		-		52
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	-		1,802		2		1,804
Mənfəət (zərər)							
Faiz gəlirləri	125		119		22		266
Faiz xərcləri	-		(1)		(12)		(13)
Haqq və komissiya xərcləri	-		-		3		3
Dəyərsizləşmə üzrə zərərin bərpası/(yaradılması)	(9)		53		(1)		43
Əməliyyat xərcləri	-		-		(2,910)		(2,910)

"Bank Respublika" ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***35 Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar (davamı)**

1 yanvar 2022-ci il tarixinə ödənilməli qalıqlar və müvafiq orta effektiv faiz dərəcələri və 1 yanvar 2022-ci il tarixində başa çatan il üzrə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlardan yaranan gəlir və zərərlər aşağıdakı cədvəldə təqdim olunur:

	Ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		Bankın əsas idarəedici heyəti		Cəmi məbləğ
	Məbləğ	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %	Məbləğ	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %	
Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat					
AKTİVLƏR					
Müştərilərə verilmiş kreditlər					
Ehtiyat ayırmalarından əvvəlki qalıq	5,432	5%	511	10%	5,943
Zərər üzrə ehtiyat	(155)		(5)		(160)
ÖHDƏLİKLƏR					
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	4,417	7%	1,392	1%	5,809
Fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmayan maddələr					
Verilmiş zəmanətlər (3 ayadək)	191		-		191
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	1,660		-		1,660
Mənfəət (zərər)					
Faiz gəlirləri	343		36		379
Faiz xərcləri	(194)		(16)		(210)
Haqq və komissiya xərcləri	-		-		-
Dəyərşəzləşmə üzrə zərər	132		(5)		127
Əməliyyat xərcləri	-		(1,674)		(1,674)

31 dekabr 2023, 31 dekabr 2022 və 1 yanvar 2022-ci il tarixlərində başa çatan illər üzrə işçi heyəti ilə bağlı xərclər aşağıda göstərilir:

	2023	2022	2021
İşçilərə qısamüddətli ödənişlər	3,424	2,732	1,554
Pensiya və digər ayırmalar	531	178	120
	3,955	2,910	1,674

Bu məbləğlərə Müşahidə Şurasının və İdarə Heyətinin üzvləri ilə bağlı nağd və nağdsız ödənişlər daxildir.

36 Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar

BMHS ədalətli dəyəri qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları tərəfindən nizamlı əməliyyat nəticəsində aktivin satışından və ya öhdəliyin ötürülməsindən yaranan məbləğ kimi müəyyən edir.

Bankın maliyyə alətləri və maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyəri mütəmadi olaraq ölçülür.

Bank ədalətli dəyərləri aşağıdakı ədalətli dəyər iyerarxiyasına əsasən ölçür. Bu iyerarxiya ölçmələr zamanı istifadə olunan əlavə məlumatların əhəmiyyətini əks etdirir:

36 Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar (davamı)

- Səviyyə 1: Fəal bazarda eyni bir alət üçün aktiv bazar qiymətləri (tənzimlənməyən).
- Səviyyə 2: birbaşa (qiymətlər kimi), ya da bilavasitə (qiymətlərdən törəyən) müşahidə oluna bilən, 1-ci səviyyəyə daxil edilmiş kotirovka olunan qiymətdən başqa digər ilkin göstəricilər. Bu kateqoriyaya aşağıdakı amillərdən istifadə etməklə qiymətləndirilən alətlər daxildir: analoji alətlər üçün fəal bazarda tətbiq edilən bazar qiymətləri; analoji alətlər üzrə kifayət qədər fəal hesab olunmayan bazarlarda tətbiq edilən qiymətlər; və ya bütün əhəmiyyətli ilkin göstəricilərin birbaşa, yaxud dolayısı ilə bazar məlumatlarından müşahidə oluna bildiyi sair qiymətləndirmə üsulları.
- Səviyyə 3: ilkin göstəricilər müşahidə oluna bilmir. Bu kateqoriyaya aid edilən alətlərin qiymətləndirmə metoduna müşahidə edilə bilən məlumata əsaslanmayan ilkin göstəricilər daxildir və müşahidə edilə bilməyən ilkin göstəricilər həmin alətin qiymətləndirilməsində əhəmiyyətli təsirə malikdir. Bu kateqoriyaya oxşar alətlər üçün kotirovka olunan qiymətlər əsasında qiymətləndirilən alətlər daxildir və bu zaman alətlər arasında fərqi əks etdirmək üçün mühüm müşahidə olunmayan tənzimləmələr və ya mülahizələr tələb olunur.

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə ədalətli dəyərle qiymətləndirilən maliyyə alətlərinin dəyərinin ədalətli dəyər iyerarxiyası üzrə təhlili verilmişdir. Məbləğlər fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınan rəqəmlərə əsaslanır:

	Səviyyə 1	Səviyyə 3	Cəmi
Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərle əks etdirilən investisiya qiymətli kağızları – pay alətləri	-	775	775
Törəmə aktivlər	-	3,825	3,825
Törəmə öhdəliklər	-	(2,943)	(2,943)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə ədalətli dəyərle qiymətləndirilən maliyyə alətlərinin dəyərinin ədalətli dəyər iyerarxiyası üzrə təhlili verilmişdir. Məbləğlər fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınan rəqəmlərə əsaslanır:

	Səviyyə 1	Səviyyə 3	Cəmi
Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərle əks etdirilən investisiya qiymətli kağızları – pay alətləri	-	774	774
Törəmə aktivlər	-	2,945	2,945
Törəmə öhdəliklər	-	(2,102)	(2,102)

Aşağıdakı cədvəldə 1 yanvar 2022-ci il tarixinə ədalətli dəyərle qiymətləndirilən maliyyə alətlərinin dəyərinin ədalətli dəyər iyerarxiyası üzrə təhlili verilmişdir. Məbləğlər fərdi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınan rəqəmlərə əsaslanır:

	Səviyyə 1	Səviyyə 3	Cəmi
Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərle əks etdirilən investisiya qiymətli kağızları – pay alətləri	-	775	775
Törəmə aktivlər	-	1,961	1,961
Törəmə öhdəliklər	-	(1,157)	(1,157)

Dövr ərzində Səviyyə 1 və Səviyyə 2 arasında köçürmələr olmamışdır.

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***36 Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar (davamı)**

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üzrə ədalətli dəyər iyerarxiyasının 3-cü Səviyyəsi üzrə ədalətli dəyər qiymətləndirməsinin üzləşdirməsi təqdim edilir:

	Səviyyə 3			Cəmi
	Mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərle əks etdirilən maliyyə alətləri		Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərle qiymətləndirilən maliyyə alətləri	
	Tөрəmə aktivlər	Tөрəmə öhdəliklər	Kapital investisiyaları	
İlin əvvəlinə qalıq	2,945	(2,102)	774	1,617
İl üzrə mənfəət və ya zərərdə tanınan gəlir və ya zərər	880	(841)	-	39
Məzənnə dərəcələrindəki dəyişikliklərin effekti			1	1
İlin sonuna qalıq	3,825	(2,943)	775	1,657

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatan il üzrə ədalətli dəyər iyerarxiyasının 3-cü Səviyyəsi üzrə ədalətli dəyər qiymətləndirməsinin üzləşdirməsi təqdim edilir:

	Səviyyə 3			Cəmi
	Mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərle əks etdirilən maliyyə alətləri		Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərle qiymətləndirilən maliyyə alətləri	
	Tөрəmə aktivlər	Tөрəmə öhdəliklər	Kapital investisiyaları	
İlin əvvəlinə qalıq	1,961	(1,157)	775	1,579
İl üzrə mənfəət və ya zərərdə tanınan gəlir və ya zərər	984	(945)	-	39
Məzənnə dərəcələrindəki dəyişikliklərin effekti	-	-	(1)	(1)
İlin sonuna qalıq	2,945	(2,102)	774	1,617

Aşağıdakı cədvəldə 1 yanvar 2022-ci il tarixində başa çatan il üzrə ədalətli dəyər iyerarxiyasının 3-cü Səviyyəsi üzrə ədalətli dəyər qiymətləndirməsinin üzləşdirməsi təqdim edilir:

	Səviyyə 3			Cəmi
	Mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərle əks etdirilən maliyyə alətləri		Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərle qiymətləndirilən maliyyə alətləri	
	Tөрəmə aktivlər	Tөрəmə öhdəliklər	Kapital investisiyaları	
İlin əvvəlinə qalıq	2,377	(313)	775	2,839
İl üzrə mənfəət və ya zərərdə tanınan gəlir və ya zərər	(416)	(844)	-	(1,260)
Məzənnə dərəcələrindəki dəyişikliklərin effekti	-	-	-	-
İlin sonuna qalıq	1,961	(1,157)	775	1,579

Bank ticarət əməliyyatları çərçivəsində beynəlxalq maliyyə təşkilatları və yerli banklarla birjadankənar törəmə alətlər üzrə razılaşmalara girir (əsasən kredit spredlərinə indeksləşdirilmiş faiz dərəcəsi məzənnə svopları, xarici valyuta mübadiləsi məzənnələri və faiz dərəcələri). Bu alətlərin bəziləri müşahidə oluna bilməyən mühüm məlumatlara, əsasən gözlənilən uzunmüddətli volatilliklər və müxtəlif əsas maliyyə aktivləri arasında gözlənilən korrelyasiyalara malik modellər vasitəsilə qiymətləndirilir.

“Bank Respublika” ASC**31 dekabr 2023-cü il tarixinə fərdi maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***36 Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar (davamı)**

31 dekabr 2023-cü il tarixinə rəhbərlik svopların ədalətli dəyərini hesablamaq üçün AZN və ABŞ dollarında müvafiq olaraq 3.60% - 7.83% və 3.77% - 5.56% diapazonunda faiz dərəcələrindən istifadə etmişdir (31 dekabr 2022: AZN və ABŞ dollarında müvafiq olaraq 5.84% - 8.92% və 1.71% - 6.09% diapazonunda faiz dərəcələri).

Bank ədalətli dəyərle bağlı proqnozlarının müvafiq olduğunu hesab etsə də, müxtəlif metodologiyalar və ya mülahizələrdən istifadə ədalətli dəyərin müxtəlif qiymətləndirmələrinə səbəb ola bilər.

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə ədalətli dəyərle qiymətləndirilməyən maliyyə alətlərinin dəyərinin ədalətli dəyər iyerarxiyası üzrə təhlili verilmişdir:

	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	Cəmi ədalətli dəyər	Cəmi balans dəyəri
AKTİVLƏR					
İnvestisiya qiymətli kağızları	25,550	34,765	-	60,315	61,437
Banklara verilmiş kreditlər	-	142,174	-	142,174	141,979
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	1,165,067	1,165,067	1,150,200
ÖHDƏLİKLƏR					
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	-	5,009	-	5,009	5,009
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri:	-	-	-	1,475,451	1,475,451
- <i>Cari hesablar və tələbli depozitlər</i>	-	844,133	-	844,133	844,133
- <i>Müddətli depozitlər</i>	-	-	631,318	631,318	631,318
Subordinasiya borc öhdəlikləri	-	-	31,813	31,813	29,899
Sair borc öhdəlikləri	-	319,822	-	319,822	322,819

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə ədalətli dəyərle qiymətləndirilməyən maliyyə alətlərinin dəyərinin ədalətli dəyər iyerarxiyası üzrə təhlili verilmişdir:

	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	Cəmi ədalətli dəyər	Cəmi balans dəyəri
AKTİVLƏR					
İnvestisiya qiymətli kağızları	14,219	34,776	-	48,995	49,188
Banklara verilmiş kreditlər	-	63,664	-	63,664	63,557
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	975,576	975,576	959,544
ÖHDƏLİKLƏR					
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	-	7,870	-	7,870	7,870
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri:	-	-	-	1,002,276	1,002,276
- <i>Cari hesablar və tələbli depozitlər</i>	-	486,278	-	486,278	486,278
- <i>Müddətli depozitlər</i>	-	-	515,998	515,998	515,998
Subordinasiya borc öhdəlikləri	-	-	25,900	25,900	26,072
Sair borc öhdəlikləri	-	223,931	-	223,931	245,913

36 Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar (davamı)

Aşağıdakı cədvəldə 1 yanvar 2022-ci il tarixinə ədalətli dəyərle qiymətləndirilməyən maliyyə alətlərinin dəyərinin ədalətli dəyər iyerarxiyası üzrə təhlili verilmişdir:

	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	Cəmi ədalətli dəyər	Cəmi balans dəyəri
AKTİVLƏR					
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	35,957	-	35,957	35,803
Banklara verilmiş kreditlər	-	29,749	-	29,749	28,107
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	721,640	721,640	715,180
ÖHDƏLİKLƏR					
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	-	1,180	-	1,180	1,180
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri:	-	-	-	820,465	825,479
- Cari hesablar və tələbli depozitlər	-	425,579	-	425,579	425,579
- Müddətli depozitlər	-	-	394,886	394,886	399,900
Subordinasiya borc öhdəlikləri	-	-	22,360	22,360	20,646
Sair borc öhdəlikləri	-	173,830	-	173,830	174,524

Bank ədalətli dəyərle qiymətləndirilməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin hesablanması zamanı alətin növünə və müvafiq bazarda müşahidə oluna bilən məlumatların mövcudluğuna əsaslanaraq, prioritet sırasına görə (ən çox müşahidə olunandan ən az müşahidə olunan məlumatlara) aşağıdakı məlumatlardan istifadə edir:

- Banklara verilmiş kreditlər və kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər: AMB-nin dərc etdiyi statistik bülletendə açıqlanan analoji bazar dərəcələri.
- İnvestisiya qiymətli kağızları: qiymətləndirmə səviyyəsindən asılı olaraq, Bank gündəlik kotirovkaları nəzərə almaqla hesabat tarixinə alətin qiymətini əsas götürür və ya eyni aktivlərdən istifadə etməklə, gəlir yavaşması tətbiq edir.
- Müştərilərə verilmiş kreditlər: gözlənilən cari dəyər üsulu. Bu üsula əsasən müqavilə üzrə pul axınlarına və ya oxşar xüsusiyyətlər ilə kredit portfelləri üçün təyin edilmiş risksiz dərəcə və risk mükafatı kimi müəyyən edilmiş (kredit riskinin keyfiyyət baxımından) diskont dərəcəsinə risk premiyası tətbiq edilir. Bank, həmçinin diskont dərəcələrini müvafiq ödəmə müddətləri əsasında kreditlər üzrə dərc edilmiş tənzimləyici statistik məlumatlarda müşahidə oluna bilən faiz dərəcələri ilə müqayisə edir.
- Müştərilərin cari hesabları və depozitləri, sair borc öhdəlikləri: Cari hesablar faiz qazandırmayan qısamüddətli öhdəliklərdən ibarətdir və onların balans dəyəri təxminən ədalətli dəyərinə bərabərdir.

Müddətli depozitlər, banklar, kredit təşkilatları və dövlət fondları qarşısında öhdəliklərin ədalətli dəyəri analoji şərtlərə, kredit riskinə və ödəmə müddətinə malik olan borclar üçün mövcud olan faiz dərəcələrini tətbiq etməklə gələcək pul axınlarının diskontlaşdırılması yolu ilə hesablanır.

- Dövlət fondlarından götürülmüş və müşahidə oluna bilən faiz dərəcələri olmayan borcları qiymətləndirmək üçün Bank öhdəliyin yerinə yetirilməməsi riskinə (kredit riski premiyası) uyğun düzəliş edilmiş baza dərəcədən (yenidən maliyyələşdirmə və ya dövlət istiqrazları faizləri) istifadə edəcək.
- Buraxılmış istiqrazlar: oxşar aktivlər üçün mövcud olan gündəlik qiymətlər 1-ci Səviyyədəki qiymətləndirmə kateqoriyasına aiddir və açıqlama məqsədləri üçün hesabat tarixinə mövcud olan qiymət əsas götürüləcəkdir. İstiqrazın qiyməti fəal bazarda eyni ödəmə müddətləri, faiz dərəcələri və kredit reytinglərinə malik olan korporativ istiqrazlar ilə müqayisə edilməklə hesablanır. Diskont dərəcəsi risksiz dərəcə + emitentin kredit riski premiyası kimi müəyyən edilir.

36 Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar (davamı)

31 dekabr 2023-cü il tarixinə rəhbərlik ədalətli dəyərle qiymətləndirilməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini hesablamaq üçün müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə AZN və xarici valyutalarda müvafiq olaraq 15%-19% və 5%-6% diapazonunda (31 dekabr 2022: AZN və xarici valyutalarda müvafiq olaraq 12%-16% və 4%-6% diapazonunda) faiz dərəcələri, müştəri depozitləri üzrə isə AZN və xarici valyutalarda müvafiq olaraq 6.5%-9.5% və 1%-3% diapazonunda (31 dekabr 2022: AZN və xarici valyutalarda müvafiq olaraq 6%-9% və 1%-3% diapazonunda) faiz dərəcələri tətbiq etmişdir.

Ədalətli dəyər qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında könüllü şəkildə əməliyyat həyata keçirilərkən aktivi satmaq üçün alınacaq və öhdəliyi ötürərəkən ödəniləcək dəyəri təxmin etmək üçün hesablanır. Buna baxmayaraq, qeyri-müəyyənlikləri və mühakimənin subyektivliyini nəzərə alaraq, ədalətli dəyər aktivlərin satışı və ya öhdəliklər üzrə hesablaşmanın aparılması çərçivəsində reallaşdırıla bilən kimi qəbul edilməməlidir.

Fəal bazarda alınıb-satılan maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyərləri kotirovka olunan bazar qiymətlərinə və ya diler qiymət təkliflərinə əsaslanır. Bütün digər maliyyə alətləri üçün Bank digər qiymətləndirmə üsullarından istifadə etməklə ədalətli dəyərləri müəyyən edir.

Qiymətləndirmə üsullarının məqsədi qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında adi əməliyyatda aktivi satmaq üçün əldə olunacaq və ya öhdəliyi ötürmək üçün ödəniləcək qiyməti əks etdirən ədalətli dəyərin müəyyənləşdirilməsidir.

Qiymətləndirmə metodlarına xalis cari dəyər və diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkət modelləri, bazarda müşahidə oluna bilən qiymətləri mövcud olan maliyyə alətləri ilə müqayisə daxildir. Qiymətləndirmə metodlarında istifadə edilən ehtimallara və göstəricilərə riskləri olmayan və bençmark faiz dərəcələri, kredit spredi və diskont dərəcələrin qiymətləndirilməsində istifadə edilən sair premiyalar, istiqraz və kapital qiymətləri, xarici valyuta məzənnələri, kapital və kapital indeksi qiymətləri, gözlənilən açıq mövqələr və nisbətlər daxildir. Qiymətləndirmə metodlarının məqsədi kommersiyada fəaliyyət göstərən bazar iştirakçıları tərəfindən müəyyən edilən hesabat tarixində maliyyə alətinin dəyərini əks etdirən ədalətli dəyər vəziyyətinə çatmaqdır.

37 Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr

Maliyyələşdirmə fəaliyyəti. 4 mart 2024-cü il tarixində Bank ilə Avropa İnvestisiya Bankı arasında 10 milyon Avro həcmində yeni kredit müqaviləsi imzalanmışdır. Kredit müqaviləsində ödəmə müddəti ilə bağlı iki seçim nəzərdə tutulur: (i) üç illik ödəmə cədvəli seçilərsə ödəmə müddəti başa çatdıqda birdəfəlik ödəniş və ya (ii) dörd illik ödəmə cədvəli seçilərsə birinci il güzəşt dövrü olmaqla, növbəti üç ildə yarımillik ödənişlər (kredit ABŞ dollarında olarsa rüblük ödəniş seçimi mümkündür).

29 mart 2023-cü il tarixində Bank ilə Azərbaycan Beynəlxalq Bankı arasında yeddi il müddətinə 2 milyon ABŞ dolları məbləğində Subordinasiya Kredit müqaviləsi imzalanmışdır. Kredit üzrə illik sabit faiz dərəcəsi 9% olmaqla, üç aydan bir ödənilməsi nəzərdə tutulur.

Dividendlər. 2024-cü ilin fevra ayında Bank tərəfindən 10,415 min AZN məbləğində dividend elan olunmuş və ödənilmişdir.

Kredit portfelində artım. “Muğanbank” ASC-nin lisenziyası ləğv edildikdən sonra onun ləğvedicisi qismində çıxış edən Əmanətlərin Sığortalanması Fondu “Muğanbank” ASC-nin 10,421 min AZN məbləğində lombard kredit portfelini və həmin məbləğin 1% həcmində komissiyon müddunu “Bank Respublika”ya ötürmüşdür.